

# NASZ

Uniwersytet w Białymstoku  
www.uwb.edu.pl



# UNIwersYTET

nr 7(14) grudzień 2008 ISSN 1427-8421



**Kampus uniwersytecki**

str. 8-11



Na zdjęciu od lewej: dr hab. Elwira Kryńska, prof. UwB; dr hab. Bogusław Nowowiejski, prof. UwB; dr hab. Dariusz Kijowski, prof. UwB; dr hab. Beata Godlewska-Żyłkiewicz, prof. UwB; prof. dr hab. Andrzej Sadowski; prof. dr hab. Jerzy Nikitorowicz; dr hab. Robert Ciborowski, prof. UwB; dr hab. Elżbieta Awramiuk; dr hab. Jarosław Wołkonowski, prof. UwB; dr hab. Marek Proniewski, prof. UwB; dr hab. Anatol Kojło, prof. UwB; prof. dr hab. Anatol Odziejewicz; dr hab. Eugeniusz Żukowski, prof. UwB; prof. dr hab. Leonard Eteł

# Rektorzy i Dziekani wybrani na kadencję 2008-2012



**prof. dr hab. Jerzy Nikitorowicz**  
**dr hab. Beata Godlewska-Żyłkiewicz, prof. UwB**  
**dr hab. Elżbieta Awramiuk**  
**dr hab. Marek Proniewski, prof. UwB**  
**dr hab. Dariusz Kijowski, prof. UwB**

**dr hab. Anatol Kojło, prof. UwB**  
**dr hab. Robert Ciborowski, prof. UwB**  
**dr hab. Bogusław Nowowiejski, prof. UwB**  
**dr hab. Eugeniusz Żukowski, prof. UwB**  
**prof. dr hab. Andrzej Sadowski**  
**prof. dr hab. Anatol Odziejewicz**  
**dr hab. Elwira Kryńska, prof. UwB**  
**prof. dr hab. Leonard Eteł**  
**dr hab. Jarosław Wołkonowski, prof. UwB**

Rektor UwB  
Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą  
Prorektor ds. Dydaktycznych i Studenckich  
Prorektor ds. Ekonomicznych i Kontaktów z Regionem  
Prorektor ds. Organizacji i Rozwoju Uniwersytetu

Dziekan Wydziału Biologiczno-Chemicznego  
Dziekan Wydziału Ekonomii i Zarządzania  
Dziekan Wydziału Filologicznego  
Dziekan Wydziału Fizyki  
Dziekan Wydziału Historyczno-Socjologicznego  
Dziekan Wydziału Matematyki i Informatyki  
Dziekan Wydziału Pedagogiki i Psychologii  
Dziekan Wydziału Prawa  
Dziekan Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego w Wilnie

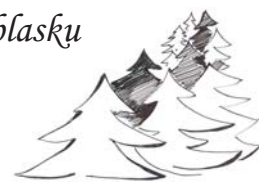
W numerze:

Okładka:

• Projekt kampusu UwB, którego autorem jest prof. Marek Budyński, Architekt sp. z o.o. z Warszawy

Vivat Academia.....	s. 4-5
Plany wydziałów.....	s. 6-7
Na razie wirtualny, ale jest.....	s. 8
Spacer po kampusie.....	s. 9
Odnaleziony duch miejsca.....	s. 11
Warto studiować w Białymstoku.....	s. 12-13
Jak zdobyć pieniądze na naukę.....	s. 14-15
Człowiek nie jest intruzem w naturze.....	s. 16-17
Promocje habilitacyjne i doktorskie.....	s. 18
Fizyk - zawód przyszłości.....	s. 19
Igła w stogu siana, czyli o poszukiwaniach fizyków.....	s. 20-21
Uczyć, patrząc w niebo.....	s. 22
Wydział Fizyki.....	s. 23-26
Stać nas na samodzielność.....	s. 27-28
Gimnazjaliści i rakieta.....	s. 29
Fizycy w Białowieży.....	s. 30
Chemia z sukcesem.....	s. 31
Wileńska filia UwB nareszcie na swoim.....	s. 32
Będą zmiany w aplikacjach.....	s. 32-33
Sektor publiczny we współczesnej gospodarce.....	s. 32-33
Zgubione rzeczy, odnalezione obrazy.....	s. 34
Świat widziany z chaty.....	s. 35
Pomarcowa historia.....	s. 36
Urodziny biblioteki.....	s. 37
Polska książka w Wiedniu.....	s. 37
Adapciak, otrzęsiny.....	s. 38-39
Sportowcy już trenują.....	s. 40
Nie marnuję czasu.....	s. 41
W rocznicę śmierci.....	s. 42
Kalendarium.....	s. 42-46
Tytuły i stopnie naukowe, odznaczenia.....	s. 46
Wydawnictwa.....	s. 47

*Radosnych Świąt Bożego Narodzenia  
w gronie najbliższych, przy blasku  
świec i kołędach, a na  
Nowy Rok 2009 zdrowia,  
wiary w lepsze jutro  
i wytrwałości w realizacji marzeń*



*- życzy w imieniu Społeczności Akademickiej  
i swoim własnym*

*Prof. dr hab. Jerzy Nikitorowicz  
Rektor Uniwersytetu w Białymstoku*

## Od redakcji

„Nasz Uniwersytet” wita po raz pierwszy w roku akademickim 2008/2009. A nowy rok to tym razem i nowe władze, choć nie wszystkie.

Witamy trzech nowych prorektorów i kilku nowych dziekanów. JM Rektora, prof. Jerzego Nikitorowicza już doskonale znamy, ale czy ktoś z Państwa wiedział, kim chciał zostać będąc dzieckiem? O marzenia z dzieciństwa, o wymaganiach wobec studentów i siebie, a także o kilka innych spraw zapytaliśmy Rektora w kwestionariuszu. Zaraz obok na identyczne pytania odpowiadają prorektorzy.

Natomiast wszystkich dziekanów zapytaliśmy o „plan czteroletni”. I, co było zresztą do przewidzenia, okazało się, że przed nimi naprawdę sporo pracy. Życzymy powodzenia! Będziemy trzymać kciuki, by znalazł się czas i fundusze na zrealizowanie wszystkich zamierzeń.

Właśnie, a propos funduszy... Niestety, nie ma rozwoju nauki bez wymiany doświadczeń. A żeby jeździć na konferencje czy staże potrzebne są pieniądze. Jak je zdobyć? O tym poinformuje dr hab. Beata Godlewska-Żyłkiewicz, prof. UwB, Prorektor do spraw Nauki i Współpracy z Zagranicą.

Pieniądze będą też potrzebne na budowę kampusu – i to jest główny temat tego numeru.

Natomiast dr hab. Elżbieta Awramiuk, Prorektor do spraw Dydaktycznych i Studenckich, utwierdza nas w przekonaniu, że naprawdę warto studiować w Białymstoku.

A co poza tym w numerze...

Rozmawiamy z prof. Markiem Konarzewskim i dr. Januszem Kupryjanowiczem, autorami przepięknego albumu „Nadrzeczny mi ścieżkami Podlasia”. Pytamy prof. Marzannę Morozewicz o jej nową wystawę w Galerii Arsenał.

A poza tym skrót wielu innych najważniejszych wydarzeń z minionych kilku miesięcy. A dzieła się na Uniwersytecie naprawdę dużo – i w nauce, i w życiu studenckim.

Świeżutki, pachnący jeszcze farbą grudniowy numer „Naszego Uniwersytetu” konkuruje tym razem z zapachem choinek.

A więc... miłej lektury i Wesołych Świąt.

Redakcja

### NASZ UNIwersYTET

Pismo Uniwersytetu w Białymstoku

Nr 7(14) Grudzień 2008

Wydawca: Uniwersytet w Białymstoku

**Redaguje zespół:** Urszula Dąbrowska, Małgorzata Sadłowska-Suprun, Bartosz Ignatowicz, Paweł Jakubczyk

#### Rada Redakcyjna:

dr hab. Dariusz Kielczewski, prof. UwB, dr hab. Krzysztof Prażmowski, prof. UwB, dr hab. Joanna Karpińska, prof. UwB, dr Marek Kochanowski, dr Jarosław Matwiejuk, dr Maciej Piętko, dr Tomasz Wesółowski, mgr Anna Józefowicz

#### Projekt, opracowanie graficzne, skład i łamanie:

Paweł Jakubczyk, e-mail: pejot@uwb.edu.pl

#### REDAKCJA:

#### Biurowo Informacji i Promocji UwB

15-097 Białystok, ul. M. Skłodowskiej-Curie 14; tel. 0 85 744 70 97

e-mail: m.sadlowska@uwb.edu.pl, u.dabrowska@uwb.edu.pl

**Druk:** Libra s.c. Wydawnictwo i Drukarnia PPHU Danuta Stokowska, Monika Stokowska

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i opracowania nadesłanych tekstów.

# VIVAT ACADEMIA!

Trzeciego października Uniwersytet w Białymstoku uroczystie zainaugurował, już po raz dwunasty w swojej historii, nowy rok akademicki 2008/2009. Wśród zaproszonych gości byli m.in. przedstawiciele władz miejskich, wojewódzkich i duchowieństwa, rektorzy zaprzyjaźnionych uczelni, a także prof. Barbara Kudrycka, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Podczas inauguracji wręczone zostały honorowe dyplomy ukończenia studiów. Odbyła się też immatrykulacja studentów, którzy uzyskali najwyższe noty podczas rekrutacji. „Gaude Mater” wykonał Chór UwB. Następnie zasłużeni pracownicy otrzymali dyplomy i medale. JM Rektor UwB, prof. Jerzy Nikitorowicz, w swoim wystąpieniu przybliżył okoliczności powstania Filii Uniwersytetu Warszawskiego, podkreślając w ten sposób jubileusz 40-lecia tradycji uniwersyteckich w Białymstoku. Przedstawił także skład i zadania nowego Kolegium Rektorsko-Dziekańskiego.

I my dzisiaj, na łamach pierwszego w tym roku akademickim, „Naszego Uniwersytetu”, prezentujemy nowe władze UwB, w mniej oficjalny sposób.



Foto Paweł Jakubczyk

## Prof. dr hab. Jerzy Nikitorowicz Rektor Uniwersytetu w Białymstoku



latach, jako rektor, także pracowników Uniwersytetu w Białymstoku.

### 1. Kiedy byłem dzieckiem, chciałem...

Zostać nauczycielem.

### 2. Nie zmieniłem planów, bo...

Skończyłem Liceum Pedagogiczne.

### 3. Za swój sukces uważam...

Otwartość na problemy, chęć zrozumienia i porozumienia z innymi oraz rodzinę i stworzone przez nią warunki do bycia sobą.

### 4. ...a za porażkę...

Zbytnią ufnosć wobec fałszywych wcieleni ludzkich.

### 5. Od studentów wymagam...

Samodzielności, ryzyka, odpowiedzialności.

### 6. Od siebie...

Obowiązkowości, zrozumienia potrzeb innych – szczególnie żony i dzieci, a w ostatnich

### 7. Uniwersytet mój widzę...

W ustawicznym rozwoju, pokonujący przeciwności, otwarty na inicjatywy, zaangażowany w realizację potrzeb ludzi w różnym wieku.



## Dr hab. Marek Proniewski, prof. UwB Prorektor do spraw Ekonomicznych i Kontaktów z Regionem

Udało mi się po raz pierwszy wyjechać do Krakowa i na pływ Dunajcem w szkole podstawowej. Potem przyszły dalsze wyjazdy, z których największe wrażenie zrobiły na mnie Narodowy Park Krugera w Południowej Afryce i „The Big Five”. Obecnie poznaję świat nauki.

która z pewnością zagra w Lidze Mistrzów.

### 1. Kiedy byłem dzieckiem, chciałem...

Zwiedzać świat.

### 2. Nie zmieniłem planów, bo...

### 3. Za swój sukces uważam...

Rodzinę, żonę i trójkę dzieci.

### 4. ...a za porażkę...

Że, niestety, nie jestem piłkarzem Jagiellonii,

### 5. Od studentów wymagam...

Kultury bycia i poszanowania wiedzy.

### 6. Od siebie...

Pracowitości.

### 7. Uniwersytet mój widzę...

Jako wiodący ośrodek naukowy w Polsce i Europie, z dobrze funkcjonującym kampusem i promujący rozwój młodych talentów.



## Dr hab. Elżbieta Awramiuk Prorektor do spraw Dydaktycznych i Studenckich

### 1. Kiedy byłam dzieckiem, chciałam...

Zostać nauczycielką. I chyba miałam do tego predyspozycje. Moim sąsiadem przez wiele lat był dyrektor III LO w Białymstoku, Aleksander Kuderski, który obserwując mnie podczas zabaw z dziećmi w piaskownicy, powtarzał, że zostanę nauczycielką.

### 2. Nie zmieniłam planów, bo...

Były moimi marzeniami. Dzięki temu dziś mam ciekawą, twórczą pracę. Jestem nauczycielką, choć pracuję w miejscu, o którym jako dziecko nigdy nie marzyłam.

### 3. Za swój sukces uważam...

Pogodzenie aktywności zawodowej z normalnym życiem rodzinnym.

### 4. ...a za porażkę...

Staram się nie myśleć o porażkach.

### 5. Od studentów wymagam...

Rzetelności i zaangażowania w studiowanie.

Kontakt z młodymi ludźmi zawsze stanowił dla mnie najbardziej motywujący bodziec do działania.

### 6. Od siebie...

Wymagam rzetelności i zaangażowania w pracę. Nie lubię udawania lub robienia czegoś na pół gwizdka.

### 7. Uniwersytet mój widzę...

Optymistycznie. Wśród polskich uniwersytetów jesteśmy ośeskiem, ale jestem przekonana, że mamy wszelkie podstawy, aby stworzyć fantastyczne środowisko akademickie, pozytywnie promieniujące na cały region.

## Dr hab. Beata Godlewska-Żyłkiewicz, prof. UwB Prorektor do spraw Nauki i Współpracy z Zagranicą

### 1. Kiedy byłam dzieckiem, chciałam...

Zostać archeologiem śródziemnomorskim, gdyż byłam zafascynowana kulturą starożytną i marzyłam o dalekich podróżach.

### 2. Zmieniłam plany, bo...

Okazało się, że bliższa mi jest Maria Skłodowska-Curie, niż profesor Kazimierz Michalski. Zostałam więc chemikiem.

### 3. Za swój sukces uważam...

To, że udało mi się zrealizować dziecięce ma-

żenia o poznawaniu naszego kraju i Europy.

### 4. ...a za porażkę...

Że do tej pory nie byłam w Egipcie.

### 5. Od studentów wymagam...

Logicznego myślenia, krytycznej oceny uzyskanych wyników oraz umiejętności wykorzystywania zdobytej wiedzy w praktyce.

### 6. Od siebie...

Wymagam wiele.



### 7. Uniwersytet mój widzę...

Rozwijający się dynamicznie, znany w świecie, a przez to przyciągający do siebie wartościowych młodych ludzi.



## Dr hab. Dariusz Kijowski, prof. UwB Prorektor do spraw Organizacji i Rozwoju

### 1. Kiedy byłem dzieckiem, chciałem...

Najpierw zostać księdzem, ale od 6 roku życia już naukowcem. W wieku lat 10 – fizykiem, 15 – ekonomistą, a skończyło się na karierze akademickiej na Wydziale Prawa UwB.

### 2. Nie zmieniłem planów, bo...

Dochodzenie do prawdy i zdobywanie wiedzy fascynowało mnie nieustannie.

### 3. Za swój sukces uważam...

Dochowanie się wspaniałych, kochających nie tylko siebie dzieci.

### 4. ...a za porażkę...

Mam niejedną, ale nie uważam za słuszne i właściwe chwalić się tym publicznie. Jak każdy, popełniam błędy i myślę, że potrafię się do nich przyznawać.

### 5. Od studentów wymagam...

Myślenia i systematycznej pracy.

### 6. Od siebie...

Wywiązywania się na czas i bezbłędnie z przyjętych lub z powierzonych obowiązków.

### 7. Uniwersytet mój widzę...

Jako jądro promieniujące innowacyjnym podejściem do otaczającego świata, nieustępliwością w dążeniu do prawdy i dobra.

# PLANY WYDZIAŁÓW

Wraz z rokiem akademickim nową kadencję rozpoczęli dziekani wszystkich wydziałów Uniwersytetu w Białymstoku. Niektórzy z nich są już doskonale znani, bo zostali wybrani po raz kolejny, inni – zupełnie nowi na tym stanowisku. „Nasz Uniwersytet” zapytał wszystkich, jakie są ich plany na najbliższe lata.

## WYDZIAŁ EKONOMII I ZARZĄDZANIA



### Dziekani dr hab. Robert Władysław Ci-borowski, prof. UWB:

Najważniejsze cele naszego wydziału to:

- uzyskanie uprawnień doktorskich na kierunku zarządzanie;
- zwiększenie międzynarodowej współpracy, zarówno z krajami UE, jak i krajami wschodnimi;
- szerszy udział Wydziału Ekonomii i Zarządzania w projektach i grantach naukowych w kraju i za granicą;
- rozszerzenie oferty dydaktycznej – nowe specjalności i zajęcia w języku angielskim, szersza oferta na studiach doktoranckich.

## WYDZIAŁ BIOLOGICZNO- CHEMICZNY



### Dziekani dr hab. Anatol Kojło, prof. UWB:

- planujemy uzyskać uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego z biologii – to nasz priorytet w tym roku akademickim. Myślimy o skompletowaniu kadry niezbędnej do wystąpienia z wnioskiem o uprawnienia do nadawania stopnia doktora w zakresie ekologii;
- chemia uzyskała certyfikaty wysokiej jakości nauczania od obu komisji akredytacyjnych (PKA, UKA) na okres kolejnych pięciu

lat, a także, jako jedna z pierwszych w Polsce, certyfikaty Eurobachelor i Euromaster komisji europejskiej - European Chemistry Thematic Network Association. Obecnie przygotowujemy się do akredytacji dwóch następnych kierunków (biologia, ochrona środowiska) i nie przewidujemy żadnych trudności w jej uzyskaniu;

- nowe możliwości naukowo-dydaktyczne otwiera nowoczesna terenowa stacja Instytutu Biologii w Biebrzańskim Parku Narodowym we wsi Gugny. Będą z niej korzystać nie tylko naukowcy prowadzący badania naukowe unikalnej w skali europejskiej flory i fauny, ale także studenci w ramach zajęć terenowych i działalności kół naukowych;
- jeśli chodzi o bazę lokalową Instytutu Biologii i części Instytutu Chemii, jest ona przestarzała i wymaga generalnego remontu. W tym przypadku nadzieją na poprawę tego stanu rzeczy jest kampus uniwersytecki.

sków na wzrost płac;

- udział w konkursach unijnych;
- rozwój e-learningu;
- zwiększenie wymiany studentów w ramach LLP (Lifelong Learning Programme);
- systemowe rozwiązania w związku z działalnością popularyzatorską pracowników wydziału i promocją nauki;
- zatrudnienie administratora sieci komputerowej.

## WYDZIAŁ FILOLOGICZNY



### Dziekani dr hab. Bogusław Nowowiejski, prof. UWB:

Planujemy:

- wznowienie rekrutacji na kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo, powołanie w przyszłości katedry informacji naukowej i bibliotekoznawstwa;
- uruchomienie nowych kierunków: studia wschodnie i kulturoznawstwo;
- modyfikację profilu studiów na kierunku białorusistyka, która na tyle uatrakcyjni studia, że rekrutacja będzie odpowiednio wysoka, a kierunek ustabilizuje się;
- zrealizowanie planów powołania na kierunku filologia polska specjalności: logopedia, dziennikarstwo, edytorstwo, regionalistyka;
- wzmocnienie kadrowe Katedry Neofilologii, z perspektywą przekształcenia w Instytut Neofilologii;
- uzyskanie uprawnień habilitacyjnych z literaturoznawstwa, z czasem językoznawstwa;
- pozyskiwanie większej liczby grantów, rozwój kontaktów międzynarodowych, wymiany studentów i pracowników w ramach programów LLP-Erasmus i podobnych.

## WYDZIAŁ FIZYKI



### Dziekani dr hab. Eugeniusz Żukowski, prof. UWB:

Plany wydziału to przede wszystkim:

- utrzymanie 12-osobowego składu pracowników samodzielnych, zapewniającego samodzielność wydziału;
- utrzymanie na odpowiednim poziomie rekrutacji na fizykę i uruchomienie nowej specjalności (fizyka medyczna);
- uzyskanie przez wydział wyższej, drugiej kategorii naukowej przy kolejnej ocenie parametrycznej;
- nadzór nad przygotowaniem właściwego projektu i budową budynku fizyki w kampusie uniwersyteckim;
- popieranie środowiskowych akcji naci-

## WYDZIAŁ MATEMATYKI I INFORMATYKI



### Dziekan prof. dr hab. Anatol Odziejewicz:

- w latach 2007-2008 pracownicy wydziału opublikowali w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym 53 prace naukowe, uzyskując 655 punktów. Planujemy kontynuować wysoką aktywność naukową i do końca kadencji uzyskać wyższą kategorię dla naszego wydziału;
- w roku 2009 planujemy obronę 4 habilitacji (2 w zakresie informatyki i 2 w zakresie matematyki) oraz obronę 8 doktoratów. Będziemy po tym spełniać wymagania formalne i merytoryczne, żeby ubiegać się o uprawnienia doktoryzowania z matematyki, o które wystąpimy pod koniec 2009 roku. Do końca kadencji, jeżeli zdołamy zatrudnić kilku informatyków ze stopniem doktora habilitowanego, wystąpimy również o uprawnienia doktoryzowania z informatyki;
- planujemy powiększyć na wydziale liczbę studentów. Jednak katastrofalna sytuacja lokalowa (w tym brak jakichkolwiek perspektyw, że ulegnie poprawie w ciągu tej kadencji) oraz brak absolwentów ze zdaną maturą z matematyki, nie roszą dobrych perspektyw w tej sprawie;
- planujemy nadal organizować w Białowieży konferencję „Workshop on Geometric Methods in Physics”, która uzyskała status ważnej konferencji międzynarodowej w dziedzinie fizyki matematycznej.

## WYDZIAŁ HISTORYCZNO -SOCJOLOGICZNY



### Dziekan prof. dr hab. Andrzej Sadowski:

- podstawowym zadaniem jest uzyskanie uprawnień do nadawania stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinach historia oraz socjologia. Orientacja badawcza Instytutu Socjologii dotyczyć będzie socjologii pogranicza oraz procesów tworzenia się społeczeństwa

wielokulturowego, zaś specjalizacją nadal będzie socjologia ogólna, pogranicza (regionu) oraz socjologia społeczności lokalnych. Istnieje potrzeba stworzenia specjalizacji w zakresie socjologii ekonomicznej lub socjologii organizacji i instytucji. Perspektywnym celem Instytutu będzie rozwijanie autonomicznej problematyki badawczej, związanej ze wschodnim pograniczem oraz krajami i społeczeństwami wschodnimi, aby po latach można było mówić o socjologii pogranicza jako o szkole socjologicznej na UwB;

- pracownicy Instytutu Historii prowadzić będą badania dotyczące obszarów pogranicza, ze szczególnym uwzględnieniem byłych ziem Wielkiego Księstwa Litewskiego;
- przygotowujemy się do prowadzenia ścieżki dydaktycznej (na kierunku socjologia, a później także historia) w języku angielskim;
- zamierzamy doskonalić nowo utworzony kierunek – stosunki międzynarodowe. Planujemy powołanie filozofii jako nowego kierunku studiów magisterskich. Równolegle będziemy zabiegać o uzyskanie uprawnień do prowadzenia III stopnia studiów (doktoranckich z historii i socjologii).

## WYDZIAŁ PEDAGOGIKI I PSYCHOLOGII



### Dziekan dr hab. Elwira Kryńska, prof. UwB:

Priorytety na najbliższe lata to:

- w zakresie nauki - uzyskanie uprawnień habilitacyjnych, doktoryzowania w zakresie kulturoznawstwa, uruchomienie Centrum Kształcenia Ustawicznego, tworzenie nowych specjalności na kierunku pedagogika;
- w zakresie dydaktyki - wprowadzenie e-learningowej formy zajęć, realizacja wykładów w językach obcych, wymiana zagraniczna studentów i kadry naukowo-dydaktycznej;
- w zakresie działań dydaktyczno-organizacyjnych: budowa auli dydaktyczno-widowskiej, systematyczne, zwiększanie księgozbioru biblioteki wydziałowej, wyposażenie sal dydaktycznych i zakładów w nowoczesny sprzęt multimedialny, podwyższając jakość kształcenia, aplikowanie o środki z EFS służące wzmocnieniu potencjału dy-

daktycznego wydziału i uczelni.

## WYDZIAŁ PRAWA



### Dziekan prof. dr hab. Leonard Etel:

Główne kierunki rozwoju Wydziału Prawa:

- uruchomienie wydziału zamiejscowego w Siedlcach, gdzie od lutego 2009 r. rozpoczniemy kształcenie na studiach administracyjnych II stopnia;
- uzyskanie prawa do doktoryzowania na kierunku administracja;
- utworzenie letniej szkoły prawa czeskiego i kontynuacji szkoły prawa rosyjskiego;
- uruchomienie kształcenia na odległość;
- rozwój studiów podyplomowych w Warszawie (Ośrodek Kształcenia Ministerstwa Finansów);
- zwiększenie naboru na studia doktoranckie;
- zwiększenie liczby studentów zagranicznych studiujących na wydziale (Białoruś-Karta Polaka oraz Turcja, Rosja);
- stworzenie bazy sportów wodnych w Węgorzewie.

## WYDZIAŁ EKONOMICZNO -INFORMATYCZNY W WILNIE



### Dziekan dr hab. Jarosław Wołkonowski, prof. UwB:

- 31 października Uniwersytet w Białymstoku podpisał umowę darowizny z instytucją wyższej użyteczności publicznej Universitas Studiorum Polona Vilnensis. Zgodnie z umową kompleks budynków przy ul. Aguony 22 w Wilnie stał się własnością UwB. Po przeprowadzonej rekonstrukcji zostanie użyty jako baza materialna dla dwóch nowych kierunków studiów w Filii UwB w Wilnie;
- planowane jest uruchomienie kierunków europeistyki i stosunków międzynarodowych. Zamierzamy też rozwijać istniejące już kierunki.

# Na razie wirtualny, ale już jest!

9 grudnia JM Rektor Uwb, prof. Jerzy Nikitorowicz otworzył koperty i odczytał kto jest zwycięzcą konkursu na koncepcję architektoniczno-urbanistyczną kampusu uczelni. To Marek Budzyński – Architekt Sp. z o.o. z Warszawy.

Autor pracy, prof. Marek Budzyński był w Sali Senatu, kiedy ogłaszano werdykt. - Cieszy mnie, że mogę wziąć udział w tak ambitnym i ważnym, nie tylko dla Białegostoku przedsięwzięciu – mówił na gorąco. – W naszej pracy chcieliśmy pokazać, że dziedziny, które tworzą nauki podstawowe się przenikają i powinny razem dążyć ku poznaniu prawdy, ku nieskończoności.

## Najlepszy projekt

Właśnie ta spójność przedstawionej koncepcji zdobyła uznanie sądu konkursowego. - W pełni odpowiada na zadane przez konkurs pytania – odczytał uzasadnienie wyboru inż. arch. Mirosław Siemionow, prezes białostockiego oddziału Stowarzyszenia Architektów RP i członek sądu konkursowego – Koncepcja jest czytelna i w wartościowy oraz atrakcyjny sposób kreuje przestrzeń, tworząc prawdziwe miasteczko uniwersyteckie o indywidualnym charakterze.

Rektor Uwb, prof. Jerzy Nikitorowicz podkreślał, że budowa kampusu to nie tylko przełomowe chwile dla uczelni, to też bardzo ważna sprawa dla całego regionu.

- Nie będzie Białystok metropolią jeśli nie będzie tu prężnej uczelni. Jeśli chcemy stworzyć ofertę skierowaną do młodych ludzi i pozyskać samodzielnych pracowników naukowych, to musimy im dać możliwość rozwijania się tutaj, musimy im stworzyć odpowiednie warunki – mówił. – Chciałbym, żeby kampus zaliczał się do najpiękniejszych budowli w Białymstoku i chyba nie ma możliwości, by stało się inaczej. Jestem przekonany, że wybraliśmy projekt najlepszy.

## Przeprowadzka za pięć lat

Konkurs na koncepcję urbanistyczno-architektoniczną kampusu Uwb został ogłoszony



Mgr Tomasz Zalewski, kanclerz Uwb, pokazuje zwycięski projekt

w lipcu tego roku. Sąd konkursowy dopuścił do niego osiem firm. W ostatnim, II etapie, wybierał między trzema koncepcjami. Konkurs dotyczył szczegółowego projektu pierwszych pięciu kampusowych obiektów, czyli budynku Wydziału Matematyki i Informatyki (z Uniwersyteckim Centrum Obliczeniowym), Instytutu Biologii (z Uniwersyteckim Centrum Przyrodniczym im. prof. Andrzeja Myrchy i szklarnią), Instytutu Chemii, Wydziału Fizyki oraz Uniwersyteckiego Centrum Kultury. Koncepcja zawiera też rozwiązania dotyczące całej infrastruktury - dojazdów, parkingów itd. Zgodnie z planem już w 2013 roku do nowej siedziby powinny się przeprowadzić pierwsze wydziały.

## Największa inwestycja

Zwycięski projekt jest tylko wstępną koncepcją kampusu. Teraz na jego bazie będą omawiane wszelkie szczegóły. Wkrótce rozpoczną się negocjacje z pracownią architektoniczną. Kampus przy ul. Ciołkowskiego zajmie obszar 30 hektarów (50 proc. pozostanie terenami zielonymi). Koszt pierwszego etapu inwestycji szacowany jest na około 60 mln. euro. Pieniądze pochodzą ze środków uzyskanych z Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej oraz Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Kampus jest największą inwestycją w historii Uwb.

Urszula Dąbrowska



Prof. Marek Budzyński

Wyniki konkursu na koncepcję urbanistyczno-architektoniczną kampusu Uwb:

**I miejsce** - Marek Budzyński – Architekt Sp. z o.o. z Warszawy (nagroda 80 tys. zł)

**II miejsca** - nie przyznano

**III miejsce** - An Archi Group z Gliwic (nagroda 40 tys. zł)

**Wyróżnienie** - Przedsiębiorstwo Wielobranżowe ARKON Jan Kabac z Białegostoku (nagroda 20 tys. zł)



ul. Ciolkowskiego

Projekt: Marek Budzyński

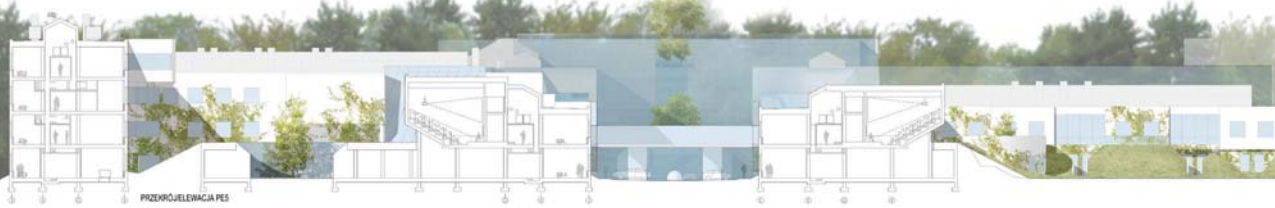
„Matematyka, Fizyka, Chemia i Biologia są podstawą racjonalnego poznania Prawdy. Prawdy o Życiu i Wszechświecie. Idea konieczności ich przenikania i tworzenia Syntezy to imperatyw XXI wieku. Proponujemy budowę budynków w.w. wydziałów i instytutów podporządkować tej Idee. Cztery ulice Jedni krzyżują się tworząc plac symbolu Syntezy Nauk. Cztery wejściowe szklane portale z powierzchniami z diodami i cztery szklane łączniki na wysokości 4,2 m nad posadzką parteru, wsparte na grubych okrągłych walcach o powierzchniach szklanych (konstrukcja stal nierdzewna), tworzą łącznie "informujące" ściany placu. Na każdym portalu, łączniku czy słupie można wyświetlać wydarzenia istotne dla danej dziedziny. Pośrodku betonowej posadzki, podkreślonej jego podziałem jest płytka woda - kałuża z wielką szklaną kulą utrzymywaną w stałym ruchu ciśnieniem wody. Przestrzeń placu przepływa między walcami i przez bramy "zamknięcia" ucieka w nieokreśloną przestrzeń kosmiczną (obserwatorium astronomiczne), życia roślin (drzewa na budowli Nauki), życia ludzi (Plac Słoneczny) i energetyki mechanizmów przez nich stworzonych (parking). Obiekty Matematyki, Fizyki i Uczelnianego Centrum Kultury stanowią równocześnie początek formowania Placu Słonecznego, którego aprioryczna szklana fasada (w dolnym pasie przejrzysta, w górnym o dużym procencie refleksyjności) i model układu słonecznego przypomina o zdeteminowanych związkach i wspólnym Początku Natury i Kultury. Apriorycznej, ujednocionej formie ulic Jedni, Placu Syntezy Nauk i Placu Słonecznego przeciwstawione są spontanicznie kształtujące się przestrzenie czterech dziedzin, których formy kształtuje funkcja pomieszczeń."

Z projektu Marka Budzyńskiego

## Spacer po kampusie

Wirtualny spacer po zaprojektowanym przez pracownię prof. Marka Budzyńskiego miasteczku mógłby przebiegać tak: wchodzimy do kampusu od ul. Ciolkowskiego, mijamy wysoką wieżę obserwatorium astronomicznego (ma się w niej znajdować także sala wykładowa). Idziemy wzdłuż alei Jedni, po lewej stronie mamy Instytut Biologii, w którym jest miejsce na wyeksponowanie znakomitych zbiorów prof. Andrzeja Myrchy w Centrum Przyrodniczym jego imienia, a także na szklarnię. Obok ciągnie się teren zielony na założenie ogrodu botanicznego. Po prawej mijamy Wydział Matematyki i Informatyki. W jego centrum leży biblioteka z czytelnią, z której można wyjść na koliste patio na świeżym powietrzu i siedząc pod drzewem, zająć się lekturą. Vis a vis Instytutu Biologii wznosi się gmach Instytutu Chemii z nowoczesnymi laboratoriami. Aleja Jedni prowadzi na plac Syntezy Nauk. Na jego środku widzimy fontannę z obracającą się kulą. Plac otaczają portale wejściowe do poszczególnych instytutów i wydziałów. Na nich wygrawerowane są motta, bądź też wyświetlane bieżące informacje, na przykład o najbliższych konferencjach. Wszystkie budynki łączą przeszklone korytarze, zbudowane na planie kwadratu. Środek Wydziału Fizyki zajmuje lektorium, zamknięte kopułą. Sale wykładowe Wydziałów Matematyki i Informatyki oraz Wydziału Fizyki mają szklaną ścianę, przez którą widać zarzewiony Plac Słoneczny, od którego promieniście odchodzą inne aleje i ciągną się kolejne budynki kampusu...

(dab)





III miejsce - An Archi Group z Gliwic



Wyróżnienie - Przedsiębiorstwo Wielobranżowe ARKON Jan Kabac z Białegostoku

# Odnaleziony duch miejsca

**Rozmowa z prof. dr. hab. inż. arch. Marianem Fikusem, przewodniczącym sądu konkursowego, który wybrał koncepcję urbanistyczno-architektoniczną na budowę kampusu Uniwersytetu w Białymstoku.**

**Czy dyskusja nad projektami kampusu UwB była zażarta, czy od początku zarysował się faworyt tego konkursu?**

**Prof. dr. hab. inż. arch. Marian Fikus, przewodniczący sądu konkursowego:**

Oczywiście, że dyskusja była. Po jakimś czasie opinii większości zaczęły się skłaniać ku jednemu projektowi – numer dwa. Choć podkreślam – wszystkie trzy nadesłane prace są na bardzo wysokim poziomie. Każda ma swoje zalety, ale i mankamenty. Są konkursy, w których od początku faworyt jest wyraźny. Tym razem nie. Każda z prac ma inne oblicze, jakbyśmy mieli przed sobą trzy ładne kobiety i teraz musimy wybrać i najładniejszą, i najmądrzejszą.

**Może Pan omówić walory poszczególnych prac?**

Pierwsza (An Archi Group z Gliwic) jest tradycyjna, w sposób konwencjonalny, ale bardzo czytelny funkcjonalnie i użytkowo wkomponowuje nowe budynki uniwersytetu w obszar na zakończeniu zielonego klina. W ogóle miejsce na kampus wybrane zostało idealnie. Praca numer dwa (Marek Budzyński - Architekt sp. z o.o) ma bardziej miękko zarysowaną linię i w sposób mocniej zdefiniowany, wyrazistą przedkłada idee na koncepcję przestrzenną, opierającą się na budowie zwartej placu Syntezy Nauk, od którego ciągną się piesze ulice i budynki instytutów. Potem jest przejście w duży, oparty na planie koła Plac Słoneczny, łączący się dalej z układami parkowymi. Trzecia praca (Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Arkon Jana Kabaca z Białegostoku) jest bardzo dynamiczna – proste formy, przez trapezowe ścienia zielonych dachów uzyskują intrygujący wyraz. Całość zaplanowana jest na jednej prostej osi komunikacyjnej.

**Jakie są atuty pracy prof. Budzyńskiego?**

Jednym z nich jest ciekawa idea ogólna, polegająca na wyraźnym rozróżnieniu czterech elementów programowych, a jednocześnie ich zawarciu na wspólnej przestrzeni placu. Projektujący wyszli z założenia, że nauki ściśle tworzą spójny system i łącznie opisują nam cały świat, a w nim - nas ludzi. My, architekci

czasami uważamy za niepotrzebne takie literacko-filozoficzne wtręty, ale w przypadku takiej instytucji jak uczelnia ma to sens. Na dodatek tutaj za ideą idzie konsekwentnie budowana forma, która jest wyrazem pewnych treści. To koncepcja bardzo spójna.

Drugi atut to miękkość wpisania w otaczający teren. Całość wpisana jest w środowisko parkowo-leśne. Obiekty nie są budowane na zasadzie prostej geometrii, prostokątów i kwadratów, ale ze zmiękczeń, co najlepiej spośród tych trzech projektów wpisuje się w krajobraz. Eksperti, profesorowie, którzy badali prace pod względem ich funkcjonalności uważają też, że koncepcja numer dwa proponuje bardzo dobrze zaprojektowany system, ważny dla nauk biologicznych i matematycznych, związany z oddychaniem budynku i wyrzucaniem rzeczy zużytych. W projekcie tym ładnie zarysowuje się przejście w kierunku dalszego pasmowego rozwoju kampusu. Umieszczenie głównego kręgosłupa, wspólnej arterii, agory gdzie wszyscy się spotykają, w środku i obudowanie jej może sprawić, że rzeczywiście będzie się tam toczyło życie. Jeżeli miejsce takie damy na krawędzi i zetkniemy z parkingami, jak w pracy numer trzy, to może się to nie udać.

**Czy wybrany projekt kampusu stanie się wizytówką regionu?**

Wydaje się, że tak. Że będzie to budowla, którą można się pochwalić. Jedną z teorii architektury, do której i ja się skłaniam, mówi o istnieniu genius loci - ducha miejsca. Według niej dobry projekt to taki, który potrafi wczuć się w specyfikę otoczenia, wpisać się w nie. Wydaje się, że koncepcja numer dwa genius loci tutaj odkryła. Mamy tu euklidesową geometrię – koło, prosta ściana połączona miękkością linii, wkomponowaną w zieleń otoczenia. Otwierają się przed UwB nowe, wspaniałe horyzonty.

**Dziękuję za rozmowę.**

Urszula Dąbrowska

Sonda

Marzy mi się...



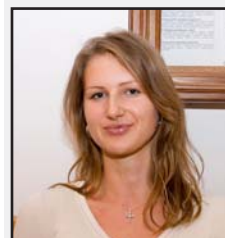
**Anna Krupińska,**  
II rok  
matematyki UwB

• Dobrze byłoby, gdyby w obrębie kampusu mieścił się kawałek tzw. terenów zielonych, gdzie studenci mogliby robić swoje imprezy, albo po prostu odpocząć na trawie. W nowych akademikach powinny być też pokoje jednoosobowe, bo teraz są tylko dwuosobowe i często studenci wykupują drugie miejsce, żeby być sami.



**Jakub Sławomir Leszczyński,**  
II rok  
matematyki UwB

• Kampus to moim zdaniem miejsce, w którym znajdą się nie tylko instytuty naukowe, ale też obiekty czysto rozrywkowe, gdzie studenci będą mogli odreagować po ciężkiej sesji. Powinien więc być tam pub, tania stolówka i koniecznie jakaś sala sportowa, gdzie można się fizycznie wyżyć i wyładować. Super, gdyby był też basen, siłownia czy jakaś ścianka wspinaczkowa.



**Karolina Skrocka,**  
V rok  
ekonomii UwB

• Na pewno przydałoby się centrum kulturalne, z kawiarnią, salą koncertową itd. Brakuje studentom UwB takiego miejsca, gdzie mogliby się spotkać, gdzie byłyby skupione wszystkie studenckie organizacje, koła, żeby nie trzeba było biegać po całym mieście. Inaczej się wtedy pracuje, kiedy ma się wszystko w pobliżu. To by przyciągnęło studentów do kampusu. Jeśli w przyszłości będą budowane nowe akademiki, to ważne jest, by spełniały bodaj ten minimalny standard, jakim jest łazienka przy każdym pokoju.

**Prof. Jerzy Nikitorowicz, Rektor Uniwersytetu w Białymstoku, wypowiedź dla „GW”:**

„Musimy przełamać szkodliwy dla nas wizerunek, że działamy nie tylko w biednej, ale i nieatrakcyjnej części Polski. To wymaga nie tylko zmian mentalnych, ale i nakładów finansowych. Bez dobrej infrastruktury: dróg, lotniska czy samodzielnych zespołów badawczych nie mamy szans na ściągnięcie wykładowców z innych uczelni (...) Na tle kraju uniwersytet jest małym ośrodkiem i jakkolwiek byśmy się starali, to takim zostanie. Ale możemy zaistnieć jako silny ośrodek akademicki w Europie Środkowo-Wschodniej. Naszą mocną stroną może być specyfikacja wynikająca z wielokulturowości czy ekologii”.

**Prof. dr hab. Barbara Kudrycka, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego:**

„Moim zdaniem białostocki uniwersytet powinien stawiać na studia międzykulturowe: białorutenistykę czy agroturystykę (...) Lokalne uczelnie, aby umocnić swoją pozycję, muszą zacząć ściślej współpracować z pracodawcami i dostosować kierunki oraz metody nauczania do lokalnych potrzeb rynku pracy.”

**Radosław Oryszczyszyn z Instytutu Socjologii UwB:**

„Białystok, z ponad pięćdziesięcioma tysiącami żaków nie tyle chce, ale po prostu jest miastem uniwersyteckim. (...) Jeśli chcemy, aby studiolali tutaj najzdolniejsi, nie kuśmy ich liczbą kin czy teatrów na kilometr kwadratowy, nie przekupujemy tanimi akademikami, ale zaofejrujemy warunki studiowania na światowym poziomie oraz najlepszą kadrę naukową. Słowem, zbudujmy w mieście porządną, nowoczesną bibliotekę, do której będą zjeżdżać studenci i uczeni z całego świata.”

**Dr hab. Dariusz Kielczewski z Wydziału Ekonomii i Zarządzania UwB:**

„Uświadomiłem sobie, jak bardzo tkwi w świadomości mieszkańców mojego miasta stereotyp Białego-

# Warto studiować

**Jeśli młodzi ludzie wybierają lokalne uczelnie, to tylko dlatego, że jest taniej – tak brzmiała teza artykułu, który ukazał się w październiku z „Gazecie Wyborczej”. Wywołał duży odzew i lawinę głosów, głównie biorących w obronę nasz Uniwersytet. Obok cytujemy wybrane fragmenty wypowiedzi pracowników i ludzi związanych z UwB, opublikowane na łamach „Gazety”, a także artykuł dr hab. Elżbiety Awramiuk, prorektor do spraw dydaktycznych i studenckich, która przekonuje, dlaczego warto studiować w Białymstoku.**

W październiku na łamach „Gazety Wyborczej” toczyła się dyskusja na temat „Czy warto studiować w Białymstoku?” Chciałabym odnieść się do niektórych tez, które pojawiły się w tej dyskusji, ale punktem wyjścia uczynię pytanie nieco zmodyfikowane: nie czy, ale dlaczego warto studiować w Białymstoku.

W dyskusji pojawiły się stwierdzenia, że warto studiować w Białymstoku, bo mamy tu wydziały o dobrej renomie, ze znakomitą kadrą, dające solidne wykształ-

odpowiesz na pytanie, czy warto, zapytaj siebie, co dla ciebie oznacza studiowanie. To, jakie miejsce uznamy za dobre do studiowania, zależy od tego, czego od studiów oczekujemy. A oczekiwania bywają różne: jedni chcą w przyjaznym środowisku uzyskać solidne wykształcenie, inni marzą o światowej karierze; jedni cenią kontakt z rówieśnikami, inni chcieliby mieć możliwość dyskusowania z noblistami. W Białymstoku nie ma dostępu do najnowszych technologii, ale czy student jakiegokolwiek kierunku na pozio-

*Jeśli na studia w Białymstoku decydują się ludzie aktywni, dynamiczni, pełni zapału do pracy, zmieniają na lepsze otoczenie wokół siebie. Jeśli przychodzą osoby bierne, czekające na gotowe rozwiązania i pomysły, dziać się będzie niewiele.*

lenie, po którym bez problemu znajduje się pracę. Warto dlatego, że na uczelniach wiele się dzieje, zarówno w sensie naukowym, jak i społecznym czy kulturalnym. Pojawił się argument o rodzinnej atmosferze studiów. Mnie najbardziej przypadł do gustu tok rozumowania Mariusza Nikiciuka, absolwenta UwB, który sparafrazuję w sposób następujący: Zanim



# w Białymstoku

mie licencjatu ma dostęp do najnowszych laboratoriów, w których dochodzi do największych odkryć?

Obecny system studiów 3 + 2 (+ 3/4) i europejska polityka integracji obszaru szkolnictwa wyższego sprzyjają mobilności. Różne etapy studiów można przechodzić w różnych ośrodkach, a jednym z nich może być Białystok, i to zarówno dla młodzieży z tego regionu, jak i z innych części Polski. Młodzi ludzie wyjeżdżają obecnie z Białegostoku niekoniecznie dlatego, że źle oceniają to miasto lub jego uczelnie, ale niejednokrotnie dlatego, że chcą się usamodzielnić. Taka motywacja cechuje nie tylko białostoczian, co oznacza, że Białystok może stać się docelowym miejscem jednego z etapów studiów dla części młodzieży z kraju. Mobilność oznacza też, że studiując w Białymstoku, można część studiów odbyć za granicą, a i na macierzystej uczelni można przebywać w środowisku międzynarodowym. Do Białegostoku przybywa corocznie całkiem spora grupa młodzieży z różnych krajów.

Na klimat studiowania wpływa wiele czynników. Niektóre nie zależą od samej uczelni. Warto pamiętać, że środowisko akade-

mickie współtworzą naukowcy i studenci. Jeśli na studia w Białymstoku decydują się ludzie aktywni, dynamiczni, pełni zapału do pracy, zmieniają na lepsze otoczenie wokół siebie. Jeśli przychodzą osoby bierne, czekające na gotowe rozwiązania i pomysły, dzieć się będzie niewiele. Kulturę studencką tworzą studenci, a nie wykładowcy, urzędnicy czy ktokolwiek inny. Dobry przykład stanowią białostoccy tancerze. Zamiast narzekać, że w Białymstoku nie mają jak się kształcić, rozwijali swe pasje, ciężko pracowali, stworzyli silne środowisko i teraz zbierają owoce: o Białymstoku mówi się jako o zagłębiu tanecznym. Z kulturą studencką może być tak samo.

Podsumowując, uważam, że studiować w Białymstoku warto, bo... i tutaj każdy może dopisać własne uzasadnienie. Jestem przekonana, że studia w Białymstoku nie zamkną drogi do kariery nikomu. Jeśli jest pasja i motywacja, to możliwości rozwoju też się znajdują.

Elżbieta Awramiuk



Foto Wojciech Paliwoda

stoku jako prowincjonalnego miejsca z dala od wszelkich centrów, gdzie właściwie niewiele się udaje, ponieważ niewiele udać się może. (...) Porównywałem swój wydział z analogicznym wydziałem Uniwersytetu Warszawskiego. I co się okazało: że mamy identyczne uprawnienia naukowe (prawo habilitowania na kierunku ekonomia), że wydawane przez nas pisma naukowe mają identyczną pozycję na liście pism naukowych, że odsetek studentów mojego wydziału otrzymujących stypendium ministerialne za wyniki w nauce, jest nawet wyższy niż w Warszawie, podobnie jak odsetek studentów piszących teksty o charakterze naukowym i organizujących konferencje”.

**Mariusz Nikiciuk, absolwent ekonomii UwB, ekspert Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego:**

„Przede wszystkim uważam, że wszystkie nasze uczelnie państwowe powinny stworzyć jeden organizm. I nie mówię tu o jakiejś luźnej formie kooperacji, ale o całkowitej integracji struktur. (...) Na domiar złego zbliża się niż demograficzny, a co za tym idzie – kłopoty finansowe, które jednemu silnemu organizmowi będzie łatwiej przetrwać. Taka jedna duża białostocka uczelnia miałaby potencjał zbliżony do największych w kraju. Ponadto byłaby dobrym partnerem dla uczelni z zagranicy, szczególnie tej najbliższej, stanowiąc centrum naukowo-dydaktyczne tej części Europy. (...) To Podlasie powinno być europejską kuźnią specjalistów z takich dziedzin, jak: rolnictwo, ochrona środowiska, turystyka, tematyka pogranicza, problematyka wsi i małych miasteczek, współpraca zagraniczna”.

**Artur Modrzejewski z Zakładu Nauki Administracji Publicznej Wydziału Prawa UwB:**

„Czemu mam się wstydzić tego, że skończyłem akurat ten uniwersytet? Dał mi on wykształcenie, a później ciekawą i rozwijającą pracę. Skończyłem wydział, który obecnie jest w czołówce wydziałów prawa w Polsce”.

# JAK ZDOBYĆ PIENIĄDZE NA NAUKĘ?

**Nie ma rozwoju nauki bez wymiany doświadczeń. Dlatego tak ważny jest udział w międzynarodowych konferencjach czy staż w renomowanym ośrodku zagranicznym. W cyklu artykułów zamieszczonych w Naszym Uniwersytecie chcę przedstawić Państwu niektóre możliwości zdobywania dodatkowych środków na badania oraz rozwój kadry naukowej- pisze dr hab. Beata Godlewska-Żyłkiewicz, prof. UwB, prorektor do spraw nauki i współpracy z zagranicą.**

Uczelnia rokrocznie otrzymuje środki finansowe na działalność statutową oraz badania własne. Środki te nie są jednak wystarczające na finansowanie badań naukowych na odpowiednio wysokim poziomie, zakup nowoczesnej aparatury, kweryndy, pokrycie kosztów uczestnictwa w konferencjach naukowych oraz wyjazdów na staże zagraniczne, niezbędnych do prawidłowego rozwoju młodej kadry naukowej. A właśnie wysokiej jakości badania, publikacje w renomowanych wydawnictwach i aktywność naukowa pracowników świadczą o randze uczelni. W tej sytuacji konieczne jest aktywne poszukiwanie dodatkowych źródeł finansowania nauki.

## ***Dlaczego warto wyjeżdżać?***

Niezwykle istotny dla rozwoju młodych badaczy - doktorantów oraz osób, które niedawno obroniły prace doktorskie – jest udział w międzynarodowych konferencjach oraz odbycie stażu w renomowanym ośrodku naukowym. Praca w międzynarodowym zespole badawczym umożliwia zdobycie nowych umiejętności i doświadczeń, spojrzenie z dystansu na prowadzoną dotychczas tematykę badań i umiejscowienie jej na tle badań europejskich oraz światowych. Ponadto stypendia i staże zagraniczne ułatwiają nawiązanie współpracy naukowej i wykorzystywanie do badań najnowocześniejszej, często niedostępnej w kraju aparatury naukowej, co pozwala na publikowanie prac w najbardziej prestiżowych czasopiśmie. Z kolei udział w konferencjach i seminariach owocuje poznaniem najnowszych kierunków badawczych, a wymiana poglądów i cenne dyskusje w gronie najlepszych naukowców sprzyjają przeniesieniu nowych idei i pomysłów do własnego ośrodka. Zdobyte w ten sposób doświadczenia prowadzą do odnalezienia

własnego miejsca w nauce i sprzyjają szybszemu osiągnięciu dojrzałości i samodzielności naukowej.

W naszej uczelni pozyskiwanie środków pieniężnych, przeznaczonych na działalność naukową, jest bardzo skromne. Przykładem niech będzie program START, finansowany przez Fundację na rzecz Nauki Polskiej. Młodym naukowcom (poniżej 30 roku życia), na podstawie oceny ich dorobku oraz planów badawczych, przyznawane są roczne stypendia naukowe w kwocie 24 000 zł. Z Uniwersytetu w Białymstoku w roku 2006 wpłynęły tylko dwa wnioski o przyznanie stypendium (0,2% wszystkich zgłoszeń), z czego jedna osoba stypendium takie uzyskała, podczas gdy z Uniwersytetu Warszawskiego wpłynęło 89 podań (zostało przyznanych 16 stypendiów). W roku 2008 z UwB wpłynęło 6 wniosków (żaden nie był finansowany), a z UW 105 wniosków (25 finansowanych).

Oferta stypendialna przeznaczona dla osób indywidualnych jest niezwykle bogata, ale bardzo rozproszona i zróżnicowana. Znalezienie propozycji spełniającej oczekiwania wymaga sporego wysiłku i jest sprawą indywidualnej przedsiębiorczości, a często również kwestią przypadku. Aby ułatwić Państwu poszukiwania, przedstawiam najważniejsze polskie i zagraniczne instytucje, oferujące stypendia badawcze i konferencyjne, skierowane do młodych badaczy. Lista organizacji, wraz z terminami składania wniosków (niektóre terminy upływają już w grudniu), zamieszczona jest na stronie internetowej naszego uniwersytetu w zakładce **WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ/ PROGRAMY BADAWCZE**, a pełne informacje o warunkach przyznawania stypendiów znajdują Państwo na stronach internetowych instytucji. Zachęcam do ak-

tywnych poszukiwań i składania dobrych wniosków.

## ***Oferta z kraju***

Od roku 2006 funkcjonuje ogłoszony przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego program „Wsparcie międzynarodowej mobilności naukowców” (<http://www.nauka.gov.pl/mn/>), który skierowany jest do polskich badaczy, zainteresowanych prowadzeniem badań w zagranicznych jednostkach naukowych. Je-



sienią tego roku ogłoszona została III edycja programu. Kolejnego konkursu należy spodziewać się w roku 2009. Program skierowany jest do młodych pracowników naukowych (do 7 lat po uzyskaniu stopnia doktora), którzy w okresie ostatnich 2 lat nie uczestniczyli w stażu lub stypendium zagranicznym trwającym dłużej niż 6 miesięcy.

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej (<http://www.fnp.org.pl>) kieruje do naukowców bardzo zróżnicowaną ofertę. Wspomniany już program START skierowany jest do młodych naukowców posiadających dorobek w swojej dziedzinie nauki. W 2009 r. przyznanych zostanie ok. 120 stypendiów. Termin składania wniosków na rok 2010 upływa 31 października 2009 r.

W programie FOCUS można uzyskać środki na tworzenie zespołów badawczych (300 000 zł na 3 lata). Priorytetem roku 2009 są badania nad językową kategoryzacją świata. Termin składania wniosków upływa 15 października 2009 r. w dniach 25-28 lutego 2009 r. w Serocku

k. Warszawy odbędą się międzynarodowe warsztaty naukowe „Categorisation of the World through Language” dotyczące tego programu (<http://www.convention.com.pl/focus2009/index.html>).

Program KOLUMB przeznaczony jest dla naukowców (do 4 lat po doktoracie), którzy nie przebywali jeszcze na długoterminowym stażu zagranicznym. Ocena prowadzona jest na podstawie dotychczasowego dorobku naukowego oraz przedstawionego planu pracy, jaki zamierza realizować w zagranicznym ośrodku. Istotnym kryterium przyznania stypendium jest ranga naukowa wybranego ośrodka. Termin składania wniosków upływa 15 marca 2009 r.

KWERENDA to oferta dla osób posiadających stopień doktora, umożliwiającą prowadzenie za granicą specjalistycznych kwerend archiwistycznych z zakresu nauk humanistycznych i społecznych. Oceniany jest projekt badawczy, ze szczególnym uzasadnieniem celowości wyjazdu, a także dorobek naukowy kandydata. Wnioski należy złożyć do 30 września 2009 r.

Z kolei Towarzystwo Naukowe Warszawskie dofinansowuje uczestnictwo młodych uczonych w międzynarodowych kongresach i konferencjach naukowych. O stypendium mogą ubiegać się osoby, które zamierzają wygłosić na konferencji przyjęty przez organizatorów referat, komunikat lub przedstawić plakat i mają udokumentowany dorobek naukowy w dziedzinie odpowiadającej tematycznie konferencji. Wnioski do programu przyjmowane są w czterech terminach: do 28 lutego, do 30 kwietnia, do 30 czerwca i do 30 października.

### Środki zagraniczne

Stypendia i granty dla polskich naukowców oferowane są również przez instytucje międzynarodowe. W 2003 r. powstał portal poświęcony mobilności naukowców na terenie Unii Europejskiej EURAXESS, który zawiera informacje o aktualnych ofertach stypendialnych, stażach i wakatach na uczelniach i w innych ośrodkach badawczych (<http://ec.europa.eu/euraxess/>). International Scholarships ([www.internationalscholarships.com/](http://www.internationalscholarships.com/)) to baza danych z wyszukiwarką stypendiów, programów wymiany oraz źródeł finansowania ułatwiających studiowanie za granicą. Stypendia dla badaczy z

Europy Środkowej znaleźć można w bazie KoWi prowadzonej przez Niemiecką Wspólnotę Badawczą (Deutsche Forschungsgemeinschaft, DFG) ([www.kowi.de/en](http://www.kowi.de/en)). Warto również poszukać grantów z danej dziedziny (od 20 do 100 rocznie) oferowanych przez CERN (European Organization for Nuclear Research), EMBO (The European Molecular Biology Organization), ERCIM (European Research Consortium for Informatics and Mathematics), EUI (European University Institute), ESF (European Science Foundation), HFSP (Human Frontier Science Program) lub IIASA (The International Institute for Applied Systems Analysis).

Wśród instytucji z różnych krajów europejskich najszerzą ofertę stypendialną mają: Austriacka Fundacja Nauki (FWF Der Wissenschaftsfonds), Fundacja Roberta Boscha (Robert Bosch Stiftung), Niemiecka Centrala Wymiany Akademickiej (DAAD), Niemiecka Wspólnota Badawcza (Deutsche Forschungsgemeinschaft, DFG), Towarzystwo Maxa Plancka (Max Planck Gesellschaft), prestiżowa Fundacja Humboldta (Alexander von Humboldt Stiftung) oraz Volkswagen Stiftung finansująca staże w dziedzinie prawa, ekonomii, nauk społecznych i humanistycznych. Bardzo interesująco zapowiada się uruchamiana od stycznia oferta szwajcarsko-polskiego programu współpracy (<http://www.swiss-contribution.admin.ch/poland/>).

Ogromne uznanie wśród naukowców zdobyły prestiżowe stypendia fundowane przez Polsko-Amerykańską Komisję Fulbrighta (Polish-US Fulbright Commission), Fundację Kościuszkowską (The Kosciuszko Foundation) oraz Mellon Foundation (program East Central European Research Fellowships) ze Stanów Zjednoczonych. Ciekawą propozycją dla badaczy z Europy Środkowoschodniej mają również Japan Foundation oraz Matsu-mae International Foundation z Japonii.

Stypendia oferowane w ramach 7 Programu Ramowego oraz możliwości zdobywania środków finansowych na badania naukowe prowadzone w Polsce, przedstawimy w następnym numerze.



Foto Internet

# CZŁOWIEK NIE JEST INTRUZEM W

Rozmowa z dr. Januszem Kupryjanowiczem i prof. Markiem Konarzewskim z Instytutu Biologii UwB, autorami albumu „Nadrzecznymi ścieżkami Podlasia” (Trans Humana 2008), uznanego za Najlepszą Akademicką Książkę Roku.

**Naprawdę już 20 lat badacie Panowie podlaskie bagna?**  
**Dr Janusz Kupryjanowicz i prof. Marek Konarzewski:** Dłużej!

## Od początku z aparatem w ręku?

**J.K.:** Najpierw z kiepskim aparatem. Ale na filmach ORWO udało nam się zrobić zdjęcia kraski. Teraz mamy sprzęt fotograficzny znacznie lepszy, ale nie ma już prawie krasek na Podlasiu. Pierwsze zdjęcia, choć dużo gorsze technicznie, pod względem emocjonalnym często przewyższają te, które robimy teraz.

**M.K.:** Mam w domu na ścianie zdjęcie wiosennej Doliny Biebrzy z Burzyna, słabe technicznie, ale są na nim stogi siana. Takie ujęcie jest nie do powtórzenia. Te obrazy już odeszły, należą do przeszłości. Stogi zniknęły jakieś 10 lat temu. Nie o techniczną poprawność więc chodzi...

## A o co?

**J.K.:** O tę ulotną chwilę.

**M.K.:** Fotografia przyrodnicza ma dwie warstwy. Jedna jest czysto ilustratorska. Ale to nas do końca nie zadowala, ponieważ mamy ambicję, aby czasami na zdjęciu oddać coś, co nazywamy ulotną chwilą. Nie chcemy być tylko dokumentalistami, próbujemy uchwycić niezwykły moment, choć nie zawsze udaje się go utrwalić na zdjęciu.

**J.K.:** Naszym największym przeżyciem było spotkanie z rysiem. Byliśmy przy tym jak zaatakował tokujące cietrzewie. Nie wykonaliśmy wtedy dobrych zdjęć, ale to, co zobaczyliśmy, to nasze. Myślę, że nikt z przyrodników nigdy nie był świadkiem podobnej sytuacji, kiedy zwarły się dwa ginące gatunki: ryś - drapieźnik i cietrzew -



Tokujące cietrzewie

rzadki już ptak. To była ta ulotna chwila, w której mieliśmy szczęście uczestniczyć.

**M.K.:** Prowadzę niezobowiązującą statystykę na własny użytek i wychodzi mi, że raz na 10 nasza wyprawa kończy się powodzeniem. Jedno ujęcie na setki, albo nawet na tysiące jest do pokazania. Przy okazji przygotowywania tego albumu, każdy z nas przejechał około 100 tysięcy kilometrów po najbliższej okolicy.

## Zdarzają się momenty zniechęcenia?

**J.K.:** Bardzo często. Kiedy wychodzimy z naszej czatowni, to często narzekamy na los, bo czujemy się kontuzjowani fizycz-

nie. Bolą nas kręgosłupy, nogi marzną. Niekiedy siedzimy w kucki po kilkanaście godzin. I wtedy ma się dosyć, ale to szybko mija. Na drugi dzień znowu siedzimy w czatowni.

## W albumie daje się wyczuć nutkę melancholii - za światem, który odchodzi.

**M.K.:** Żyjemy w tej części Polski, gdzie przyroda i tak została zachowana najlepiej, o czym powinniśmy opowiadać w samych superlatywach. A okazuje się, że wiele z tych pięknych miejsc ginie na naszych oczach.

## Dlaczego?

**M.K.:** Nie potrafimy ciągle dać sobie rady z ochroną przyrody w taki sposób, który by służył jej samej, ludziom, którzy chcą ją oglądać i tym, którzy w niej żyją. Problem polega też na tym, że człowiek, jako część natury, wycofał się z tego uczestnictwa. Przestał na przykład kosić łąki, wypasać bydło i w związku z tym giną te miejsca, które służyły nie tylko nam ludziom, ale też ptakom. Człowiek nie jest w naturze intruzem, jest jej częścią. Pod warunkiem, że nie jest tym, który ją zawłaszcza.

**J.K.:** Druga sprawa jest taka, że są procesy niezależne od wpływu człowieka. Coś przychodzi, pojawia się nowy gatunek i jakiś ginie. Na przykład kraska wycofała się na naszych oczach. I nie jest to tylko wina człowieka. Z nieznanych nam do końca powodów ptak ten niemal całkowicie tu



Zaprzyjaźniona wydra



# NATURZE

zginął. Ale pojawiły się nowe gatunki: łabędzie krzykliwe, czaple białe, żolny.

**M.K.:** Natura to proces niezwykle dynamiczny. Obserwujemy tylko wycinek, na przestrzeni kilku lat czy dziesięcioleci. Do tego, co widzimy, mamy pozytywne emocje albo nie. Ale to jest chyba sprawa ludzkiej psychiki, że tęsknimy za tym, co odchodzi, wolelibyśmy żeby zostało.

**Czy w tej nostalgii jest wołanie: „Ratujmy póki się da”?**

**M.K.:** Ratujmy na pewno, ale nie na siłę, róbmy to mądrze i nie odgradzajmy się od natury. Nie jesteśmy zielonymi oszołomami, którzy wszystko chcą odгородzić wysokim płotem i niech się tam dzieje, co chce.

**J.K.:** Tym bardziej, że wiele zwierząt żyje w pobliżu ludzi, a ostatnio niektóre, tak jak na przykład bobry czy żurawie, zbliżyły się do nas jeszcze bardziej.

**W miejscach, gdzie można podglądać ptaki, widzicie zaparkowane samochody, niemal wyłącznie na zachodnich rejonach. Czy więc mieszkańcy naszego regionu nie doceniają tego, co mają?**

**M.K.:** Uważam, że bardzo wielu ludzi, którzy się utożsamiają z Białymstokiem, szczególnie jego władarze, widzą szansę naszego regionu nie w tym, o czym tu rozmawiamy, ale w pogodni za mirażem wielkiej metropolii, która musi szczycić się lotniskiem, szerokimi ulicami, no, trochę zieleni też musi być. Przyroda kojarzy im się głównie z siermięgą, łapciami i zacofaniem. Wobec tego nie widzą ochrony przyrody jako wehikułu za pomocą, którego można budować tożsamość Białegostoku i regionu. Opowiem tu anegdotę. Wypożyczyliśmy łódź od rolnika. Tak z nim jedziemy i pyta nas w końcu w przypływie szczerości: „No po jaką cholere panowie w te bagna chodzą?” Co wy tam widzicie? Dla niego i dla wielu innych, to jest co najwyżej kawał nieużytków.

**J.K.:** Mamy tutaj kompleks wiejskości, którą chcemy wyprzeć łącznie z przyrodą, bo się z nią wiąże.

**Czy młode pokolenie jest inne, bardziej świadome wartości natury?**

**M.K.:** Zawsze trzeba mieć nadzieję, że młode pokolenie jest szansą. Ale mówiąc uczciwie, to są chyba tylko jednostki, jak zawsze. Nadzieję budzi to, że wielu młodych ludzi,



Stoją od lewej: dr Janusz Kupryjanowicz i prof. Marek Konarzewski

którzy mieszkają na wsi, odwiedziło Zachód - Niemcy, Anglię, zobaczyli jak ten świat wygląda i może spowoduje to chwilę zastanowienia zanim któryś z nich wywiezie śmieci do lasu. Dzisiaj to norma, że jadąc lasem mijamy umebrowane polanki: tu stara sofa, tu krzeselko, monitor...

**Jak należałoby edukować następne pokolenie?**

**M.K.:** Bardzo chciałem, żebyśmy przystąpili do Unii Europejskiej. Nie tylko z powodów ekonomicznych, ale też z powodu narzucenia nam pewnych standardów dotyczących ochrony przyrody. Przykładem niech będzie choćby Via Baltica. Okazy-

je się, że jedyną rzeczą, która trzyma decydentów przez przecięciem Doliny Rospudy jest, ustawodawstwo unijne. To samo będzie dotyczyło innych fragmentów, np. Carskiej Drogi. Jeśli ją wyasfaltujemy, stanie się drogą śmierci dla wielu zwierząt.

**J.K.:** Kolega prowadzący zajęcia z ekologii robił eksperyment na krótkim odcinku tej niezbyt ruchliwej przecięz drogi. Studenci liczyli ile gadów jest tam uśmiercanych. Wyniki są przerażające: setki sztuk zginęło pod kołami w ciągu dwóch tygodni.

**Powtarza się w albumie fraza: „Nie wiadomo jeszcze ile lat będziemy mogli oglądać podlaskie cuda natury”. Moglibyście Panowie określić ile?**

**M.K.:** Miejmy nadzieję, że jak najdłużej. Ale co do kilku miejsc to jest jeszcze jakieś 20 lat. Na przykład Dolina Biebrzy zarasta, z czasem zamieni się w busz. Być może za 500 lat będzie tu piękny las, a mieszkańcy z przyszłości odkurzą nasz album i będą się zastanawiać, dlaczego ci ludzie wylewali takie lzy nad tym kolejnym stadium sukcesji, czyli najnaturalniejszym procesem zalesienia tych terenów. Zależy z jakiej perspektywy się spojrzeć.

**Dziękuję za rozmowę.**

Urszula Dąbrowska

Zdjęcia pochodzą z albumu „Nadrzecznymi ścieżkami Podlasia”

## Sukces wydawnictwa uniwersyteckiego Trans Humana

Podczas październikowych XII Poznańskich Dni Książki Naukowej wydawnictwo uniwersyteckie Trans Humana otrzymało nagrodę główną – Puchar Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za Najlepszą Książkę Akademicką Roku 2008. Został nią album „Nadrzecznymi ścieżkami Podlasia”, autorstwa dr. Janusza Kupryjanowicza i prof. Marka Konarzewskiego. Autorem projektu graficznego jest Mieczysław Rabczko.

- Mieliśmy szczęście, że Trans Humana zaproponowała nam zrobienie tego albumu. Inaczej nasze zdjęcia dalej zapychałyby szuflady i dyski – przyznają dr Janusz Kupryjanowicz i prof. Marek Konarzewski – Dzięki temu, że zajęła się tym Trans Humana mieliśmy dużą swobodę i wpływ na zawartość albumu, co jest niezwykle i nie do przecenienia.

Elżbieta Kozłowska-Świątkowska, redaktor naczelna Trans Humany: - Wiedziałam, że w Instytucie Biologii pracują świetni naukowcy, ale też wybitni artyści fotograficy. Chciałam, żeby ich fotograficzna książka powstała w Białymstoku i zaproponowałam im wydanie albumu. Praca trwała pół roku. Musieliśmy wybrać kilkadziesiąt zdjęć spośród 600 fotogramów. Konferowaliśmy w tej sprawie o różnych porach dnia i nocy. Mieliśmy wiele wątpliwości, głównie natury finansowej, bo koszty coraz bardziej rosły, a ustaliliśmy, że poziom edytorski ma być najwyższej próby, nie chcieliśmy od tego odejść. I udało się.

## WYKAZ PROMOWANYCH DOKTORÓW HABILITOWANYCH I DOKTORÓW

### Doktorzy habilitowani

### Recenzenci

#### Wydział Prawa

1. Andrzej Panasiuk

Prof. zw. dr hab. Cezary Kosikowski  
Prof. zw. dr hab. Zygmunt Niewiadomski  
Prof. zw. dr hab. Jan Szreniawski  
Prof. zw. dr hab. Marek Wierzbowski

2. Janusz Andrzej Stankiewicz

Prof. zw. dr hab. Teresa Dębowska-Romanowska  
Prof. zw. dr hab. Jan Gluchowski  
Prof. zw. dr hab. Eugeniusz Ruśkowski  
Dr hab. Elżbieta Chojna-Duch, prof. UW

#### Wydział Ekonomii i Zarządzania

1. Ewa Roszkowska

Prof. dr hab. Andrzej F. Bocian  
Prof. dr hab. Czesław Domański  
Prof. dr hab. Krzysztof Jajuga  
Prof. dr hab. Tomasz Szapiro

2. Ryta Iwona Dziemianowicz

Prof. dr hab. Andrzej F. Bocian  
Prof. dr hab. Stanisław Owskiak  
Prof. dr hab. Mirosław Pietrewicz  
Prof. dr hab. Jerzy Sokółowski

### Doktorzy

### Promotorzy

#### Wydział Biologiczno-Chemiczny

1. Jolanta Magnuszewska  
2. Barbara Szachowicz-Petelska  
3. Michał Piotr Sienkiewicz

Dr hab. Tadeusz Krogulec, prof. UwB  
Prof. dr hab. Zbigniew A. Figaszewski  
Dr hab. Ryszard Łażny, prof. UwB

#### Wydział Ekonomii i Zarządzania

1. Anna Augustyn  
2. Alina Piotrowska  
3. Agnieszka Piekutowska  
4. Łukasz Furman  
5. Arkadiusz Marcin Niedźwiecki  
6. Katarzyna Szczerbińska  
7. Piotr Kowalczyk

Prof. dr hab. Leszek Kupiec  
Dr hab. Robert Ciborowski, prof. UwB  
Prof. dr hab. Kazimierz Meredyk  
Prof. dr hab. Jerzy Sikorski  
Dr hab. Marek Proniewski, prof. UwB  
Prof. dr hab. Kazimierz Meredyk  
Dr hab. Józef Rogowski, prof. UwB

#### Wydział Filologiczny

1. Anna Rygorowicz-Kuźma

Prof. dr hab. Zofia Abramowicz

#### Wydział Fizyki

1. Anna Go  
2. Jan Żochowski

Prof. dr hab. Ludwik Dobrzyński  
Dr hab. Jerzy Przeszowski, prof. UwB

#### Wydział Historyczno-Socjologiczny

1. Urszula Kraśnicka-Zajdler  
2. Sylwia Kuźma-Markowska  
3. Andrzej Smolarczyk

Dr hab. Krzysztof Filipow, prof. UwB  
Prof. dr hab. Halina Parafianowicz  
Dr hab. Zofia Tomczonek, prof. PB

#### Wydział Pedagogiki i Psychologii

1. Izabela Edyta Dąbrowska  
2. Bożena Tołwińska  
3. Anna Pogorzelska

Dr hab. Jadwiga Izdebska, prof. UwB  
Dr hab. Michał Balicki, prof. UwB  
Dr hab. Ryszard Gerlach, prof. UKW

#### Wydział Prawa

1. Tomasz Machelski  
2. Piotr Worona  
3. Kazimierz Włodkowski  
4. Magdalena Kun-Buczko  
5. Karol Kuźmich  
6. Rafał Dowgier  
7. Krzysztof Teszner  
8. Sebastian Sikorski  
9. Lech Andrzej Jamróz  
10. Jarosław Ruszewski  
11. Aleksy Goettel

Prof. zw. dr hab. Cezary Kosikowski  
Prof. zw. dr hab. Emil W. Pływaczewski  
Prof. zw. dr hab. Eugeniusz Ruśkowski  
Dr hab. Mieczysława Zdanowicz, prof. UwB  
Prof. zw. dr hab. Maria Szyszowska  
Prof. zw. dr hab. Leonard Etel  
Prof. zw. dr hab. Leonard Etel  
Dr hab. Teresa Mróz, prof. UwB  
Prof. zw. dr hab. Marian Grzybowski  
Prof. dr hab. Barbara Kudrycka  
Prof. zw. dr hab. Leonard Etel



# FIZYK - ZAWÓD PRZYSZŁOŚCI



Foto Paweł Jakubczyk

## Rozmowa z dr. hab. Eugeniuszem Żukowskim, prof. UwB - dziekanem Wydziału Fizyki Uniwersytetu w Białymstoku

**• Minął właśnie rok samodzielnego funkcjonowania najmłodszego wydziału na Uniwersytecie w Białymstoku - Wydziału Fizyki. Pewnie nie było łatwo...**

**Dr hab. Eugeniusz Żukowski, prof. UwB:** - Ten początkowy okres był faktycznie trudny. Pierwszy dziekan, prof. Dobrzyński, podjął się niełatwego zadania organizacji nowego wydziału i dziekanatu. Teraz trwa już normalna praca i ufamy sobie w przekonaniu, że decyzja o usamodzielnieniu się była słuszna. Musimy pokazać, że na to zasłużyliśmy. Będziemy się starać, aby Wydział Fizyki był coraz lepiej postrzegany i doceniany na Uniwersytecie.

**• Czym Wydział Fizyki może się pochwalić?**

- Rocznie 35 naszych naukowców publikuje od 30 do 40 prac w liczących się międzynarodowych czasopiśmie. Pozwala to realnie myśleć o podwyższeniu

kategorii naukowej wydziału z trzeciej na drugą po najbliższej ocenie parametrycznej. Wydział ma uprawnienia doktorskie. Poszczególne zakłady uczestniczą w badaniach koordynowanych przez kilka naukowych sieci krajowych i zagranicznych. Każdy zakład naukowy ma swoją perłę.

**• Może Pan podać jakieś przykłady?**

- Mamy jedyne na świecie mössbauerskie źródło promieniowania gamma, które dzięki własnościom polaryzacyjnym promieniowania pozwala na badanie subtelnych efektów oddziaływań międzyatomowych. Specjalizujemy się w unikalnych w skali europejskiej technikach badań nanostruktur magnetycznych z wykorzystaniem mili- i mikromagnetometrii magnetoptycznej, mikroskopii skaningowej i lasera ultrakrótkich impulsów. Bardzo zaawansowane są badania własności kondensatów zimnych gazów, określanymi popularnie jako „najzimniejsze miejsca na świecie”. Złożony jest wniosek patentowy na otrzymywanie próbek cienkich warstw metalicznych metodą elektrolizy z roztworów acetonowych. Mamy 20-letnią tradycję organizowania międzynarodowych Szkół Fizyki i Chemii Fazy Skondensowanej. Dumni jesteśmy z obserwatorium astronomicznego, dobrze wyposażonego centrum dydaktycznego i naukowego (zapraszamy na wieczorne obserwacje astronomiczne) oraz z Regionalnego Laboratorium Komputerowego do Nauczania Przedmiotów Przyrodniczych. Trzeba również podkreślić aktywną współpracę z ośrodkami krajowymi i zagranicznymi.

**• Jak wygląda współpraca z zagranicą?**

- O, mógłbym tu wymienić długą listę ośrodków, z którymi utrzymujemy kontakty naukowe, potwierdzone wspólnymi publikacjami. Do najważniejszych działań na tym polu zaliczyłbym m.in: regularny udział fizyków w eksperymentach w kilku dużych ośrodkach badawczych w Europie, udział grupy naukowców w międzynarodowym konsorcjum Virgo Collaboration, w ramach którego poszukuje się fal

grawitacyjnych (odsylam do artykułu na stronie 20), realizacja dwóch projektów unijnych z udziałem ośrodków europejskich oraz członkostwo w kilku komitetach redakcyjnych międzynarodowych czasopiśmie z dziedziny fizyki.

**• Chętnych do studiowania fizyki nie jest zbyt wielu, choć na pewno warto. Jak by Pan, Profesorze, zachęcił młodzież do studiowania fizyki?**

- Fizyka, jako nauka o przyrodzie i jej podstawowych oddziaływaniach, o własnościach materii i jej przemianach, może być niezmiernie interesująca dla wszystkich, którzy są ciekawi jak funkcjonuje ta przyroda - w skali od cząstek elementarnych do całego Wszechświata. Studia z fizyki dają wiedzę praktyczną, która przydaje się nawet na co dzień.

Niewielkie grupy ćwiczeniowe i laboratoryjne pozwolą na częstszy, bardziej bezpośredni kontakt z wykładowcami i praktycznie swobodny dostęp do nowoczesnej aparatury pomiarowej. Dobrze wyposażone laboratoria studenckie umożliwią wykonanie i analizę doświadczeń, zarówno klasycznych, jak i z udziałem szybkich procesów fizycznych rejestrowanych przez komputer.

Oferujemy możliwość wyjazdów na studia i praktyki za granicę w ramach programu LLP/Erasmus. Pogłębiona wiedza z zakresu matematyki i technik informatycznych zwiększy szansę na zatrudnienie nie tylko w uczelniach, laboratoriach czy szkołach, ale również w firmach sektora informatycznego, nowoczesnym przemysłem i instytucjach finansowych.

Fizycy nie mają problemów z zatrudnieniem! Patrzymy wciąż na rynek pracy i staramy się uatrakcyjnić studia na naszym wydziale. Planujemy wkrótce uruchomić nową specjalność – fizykę medyczną. Zamierzamy kształcić między innymi elektrodziagnostów do kontroli i obsługi diagnostycznej aparatury medycznej.

**• Dziękuję za rozmowę**

Rozmawiała  
Małgorzata Sadłowska-Suprun

# IGŁA W STOGU SIANA, CZYLI O POSZUKIWANIACH FIZYKÓW

Po kilku latach prób, w połowie 2007 roku rozpoczął działanie najnowocześniejszy w Europie detektor fal grawitacyjnych Virgo, zbudowany w wiosce Cascina neopodal Pizy. Fizycy z Uniwersytetu w Białymstoku analizują dane z tego eksperymentu, licząc na odkrycie kosmicznych źródeł promieniowania grawitacyjnego.

Detektor składa się z dwóch prostopadłych ramion o długości 3 km, częściowo wkopanych w ziemię wśród uprawnych pól doliny rzeki Arno na północy Włoch. Zbudowało go konsorcjum European Gravitational Laboratory, powołane przez włoskie i francuskie instytucje naukowe. W betonowym tunelu każde ramię kryje próżniową rurę, w której wnętrzu porusza się wiązka światła lasera. Światło odbite od zamykających oba tunele zwierciadeł jest analizowane w niepozornym budynku, wzniesionym u zbiegu ramion detektora.

## *Przewidział je Einstein*

Istnienie fal grawitacyjnych przewidywał teoretycznie Albert Einstein, analizując równania wyprowadzonej przez siebie ogólnej teorii względności. Gdy ciężkie przedmioty poruszają się w odpowiedni sposób, powstaje fala grawitacyjna, rozchodząca się z prędkością światła. Zjawisko to zupełnie nie przypomina innych fal, z którymi stykamy się na co dzień, na przykład świetlnych, radiowych czy dźwiękowych. Fizycy mówią, że fala grawitacyjna jest zaburzeniem czasoprzestrzeni, ponieważ pod jej wpływem drga cała przestrzeń (i czas), a nie tylko umieszczone w niej materialne przedmioty czy pola fizyczne.

Gdy fala grawitacyjna dociera do Ziemi, powoduje naprzemienne kurczenie się i rozciąganie przestrzeni. Towarzyszy temu cykliczna zmiana odległości między dwoma dowolnymi przedmiotami, którą w zasadzie można zmierzyć, co świadczyłoby o przejściu fali. Szkopuł w tym, że zmiany te są tak niewyobrażalnie małe, że do tej pory nikomu nie udało się ich bezpośred-



Rury o średnicy powyżej metra, ułożone w każdym z ramion detektora, są największym urządzeniem próżniowym w Europie. Porusza się w nich wiązka lasera.

*Niewykluczone, że w przyszłości uda się też odkryć fale grawitacyjne będące echem Wielkiego Wybuchu, od którego rozpoczął istnienie nasz Wszechświat.*

nio zarejestrować. Obliczono na przykład, że typowa fala grawitacyjna zmienia odległość Ziemi od Księżyca mniej niż o setną część średnicy atomu, a w skali laboratoryjnej efekt ten byłby jeszcze wielokrotnie mniejszy!

Mimo dotychczasowych niepowodzeń,

na całym świecie, kosztem setek milionów dolarów, powstają nowe instrumenty, których celem jest uchwycenie tych niezwykle małych przemieszczeń i bezpośrednie potwierdzenie istnienia fal grawitacyjnych. Detektory, takie jak Virgo, zwane interferometrami laserowymi, mają na celu wykrycie najdrobniejszych zmian położenia dwóch zwierciadeł, zamieszonych na końcach obu ramion.

Zadanie jest o wiele trudniejsze od znalezienia igły w stogu siana, gdyż wszelkie zaburzenia z zewnątrz wprawiają lustro w wibracje wielokrotnie silniejsze od tych, które mogłaby wywołać przechodząca fala. Źródłem zabójczego dla eksperymentu szumu, i to mimo użycia najdoskonalszych technik eliminacji zakłóceń, może być trzęsienie ziemi na innym kontynencie, ruch drogowy na szosie oddległej o wiele kilometrów, pracujące w

poobliżu maszyny rolniczej, a nawet dzięki zwierzę przebiegające obok detektora. Dostrzeżenie fali grawitacyjnej w tym eksperymencie przypomina próby usłyszenia skrzypiec na lotnisku, z którego bez przerwy startują odrzutowce.

### *Polacy w Virgo*

Dane zebrane przez detektor Virgo w ciągu wielotygodniowej sesji obserwacyjnej są następnie analizowane w celu wykrycia sygnału fali grawitacyjnej. Jest to zadanie bardzo trudne rachunkowo, wymaga skomplikowanych algorytmów i ogromnych mocy obliczeniowych. Pracują nad tym niezależnie różne grupy badawcze.

W kwietniu 2008 roku pełnoprawnym członkiem projektu Virgo została polska grupa badawcza POLGRAW, do której należą również fizycy z Uniwersytetu w Białymstoku. Zadaniem polskiej grupy jest modelowanie źródeł fal grawitacyjnych oraz analiza danych zebranych przez detektor Virgo. Polacy opracowali wyrafinowane metody analizy statystycznej, pozwalające na wykrycie fali grawitacyjnej w danych z detektora i określenie, z jakiego kierunku dotarła do Ziemi. Programy komputerowe, stworzone przy udziale białostockich fizyków, zostały wcześniej sprawdzone podczas analizy danych z detektorów rezonansowych, nieco innego typu niż Virgo.

- Członkostwo w projekcie daje nam dostęp do unikatowych danych, zbieranych przez detektor Virgo oraz przez dwa amerykańskie detektory LIGO – mówi dr hab. Piotr Jaranowski, prof. UwB. - Detektory Virgo/LIGO są najbardziej czułymi działającymi obecnie na świecie, detektorami poszukującymi fal grawitacyjnych. Udział w konsorcjum Virgo pozwala również na bezpośrednią współpracę z najlepszymi ośrodkami na świecie, zajmującymi się konstrukcją detektorów i analizą zbieranych danych.

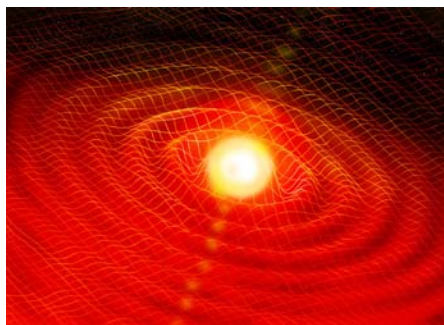
W celu wykrycia fali grawitacyjnej trzeba przeprowadzić ogromną ilość obliczeń, wielokrotnie przewyższającą moc pojedynczego komputera. W praktyce używa się klastrów komputerowych, w których setki, a nawet tysiące komputerów jednocześnie przetwarzają dane. Fizycy z grupy POLGRAW specjalizują się w tego typu wielkoskalowych obliczeniach, a niezbędne oprogramowanie (wykorzystywane na klastrach komputerowych w Polsce, Niemczech i we Włoszech) powstaje na Wydziale Fizyki UwB.

*W celu wykrycia fali grawitacyjnej trzeba przeprowadzić ogromną ilość obliczeń, wielokrotnie przewyższającą moc pojedynczego komputera.*



Detektor Virgo widziany z lotu ptaka. Oba ramiona detektora mają długość 3 km, u zbiegu ramion widać budynki stacji. Na horyzoncie po lewej można dostrzec zabudowania Pizy.

*Dostrzeżenie fali grawitacyjnej w tym eksperymencie przypomina próby usłyszenia skrzypiec na lotnisku, z którego bez przerwy startują odrzutowce.*



Artystyczna wizja fal grawitacyjnych, wysyłanych w przestrzeń kosmiczną podczas wybuchu gwiazdy supernowej.

### *Nowe okno na Wszechświat*

Potencjalne źródła fal grawitacyjnych kryją się daleko w głębi kosmosu. Fizycy sądzą, że emisja fal towarzyszy potężnym kosmicznym kataklizmom, takim jak wybuchy gwiazd supernowych czy zderzenia czarnych dziur. Innym możliwym źródłem są wirujące gwiazdy neutronowe

(egzotyczne obiekty, w których materia jest zgnieciona do gęstości niewyobrażalnej w ziemskiej skali). Niewykluczone, że w przyszłości uda się też odkryć fale grawitacyjne będące echem Wielkiego Wybuchu, od którego rozpoczął istnienie nasz Wszechświat.

- Odkrycie fal grawitacyjnych i badanie ich własności pozwoli uzyskać unikatowe informacje o bardzo wczesnych etapach ewolucji Wszechświata (ułamki sekundy po Wielkim Wybuchu), zachowaniu się ekstremalnie silnych pól grawitacyjnych w okolicach czarnych dziur, oraz o własnościach supergęstej materii tworzącej gwiazdy neutronowe – mówi Piotr Jaranowski. - Ale najbardziej frapujące jest to, że być może badanie fal grawitacyjnych i ich źródeł doprowadzi do odkrycia zjawisk, których w ogóle się w tej chwili nie spodziewamy i które mogą zrewolucjonizować nasze rozumienie ewolucji Wszechświata jako całości. Można się spodziewać, że fale grawitacyjne otworzą nam nowe okno na Wszechświat.

Maciej Piętko

Fot. Istituto Nazionale di Fisica Nucleare

# UCZYĆ, PATRZĄC W NIEBO

**Dlaczego postanowiłem zorganizować pracownię astronomiczną? Bo uznałem za nienaturalne, nieuzasadnione i szkodliwe przekazywanie wiedzy astronomicznej w zupełnym oderwaniu od nieba.**

Po co uczyć astronomii? Czy ma to jakiś sens? Wiedza astronomiczna nie jest przecież przydatna na co dzień, to pewne. Jest jednak ciekawa. Co więcej, ciekawi bardzo wielu. Czy to jednak nie za mało, by usprawiedliwić fakt zawracania nią głowy wszystkim uczniom i ich nauczycielom? Czy istnieją więc inne powody uzasadniające obecność astronomii w programach nauczania?

Moja odpowiedź na to pytanie była i jest nadal twierdząca, a jej uzasadnienie niezmiennie. Jego podstawą jest moja wiara w korzystne zmiany w postawach ludzi, wywołane dotarciem do ich świadomości wiedzy o świecie w jego największej skali. Bo nikt nie pozostaje obojętny, gdy dowie się, że Ziemia, która dotychczas wydawała się być wszystkim, jest w rzeczywistości maleńką drobiną zagubioną w otchłaniach Wszechświata, poddaną w swym trwaniu bezwzględny, niezależnym od nas prawom i zagrożeniom, a jednocześnie, że jest ona zupełnie szczególnym, wręcz unikalnym wytworem tegoż obojętnego Wszechświata. Uświadomienie sobie tego wszystkiego skłania niemal każdego zarówno do pokory wobec majestatu przyrody, jak i do dumy, że oto My, i być może tylko My, jesteśmy tego wszystkiego świadomi. Budzi to poczucie odpowiedzialności za Ziemię i troskę o jej przyszłość. Upowszechnianie takiego właśnie, globalnego myślenia o Ziemi stwarza szansę unikania różnego rodzaju zbiorowych błędów, szansę na to, byśmy My - Ziemianie, byli mądrzy przed szkodą.

W chwili, gdy uświadomiłem sobie wagę społecznej funkcji astronomii, mocniej odczułem własną odpowiedzialność za jakość i zasięg jej upowszechniania. Szczególnie ze względu na fakt, iż znaczna liczba naszych absolwentów zostaje nauczycielami przedmiotu „Fizyka z astronomią”. W rezultacie tych przemyśleń w 1984 roku, po kilku latach pracy w In-



Foto archiwum Wydziału Fizyki

*Nikt nie pozostaje obojętny, gdy dowie się, że Ziemia, która dotychczas wydawała się być wszystkim, jest w rzeczywistości maleńką drobiną zagubioną w otchłaniach Wszechświata.*

stytucie Fizyki ówczesnej Filii UW, gdy w mojej głowie tułały się jeszcze marzenia o naukowych sukcesach, postanowiłem zorganizować pracownię astronomiczną. Była to decyzja trudna dla kogoś, kto wcześniej zajmował się wyłącznie teorią, czy to wewnątrz gwiazdowych, czy dysków akrecyjnych. Miała posmak rezygnacji z nadziei na dokonanie rzeczy wielkich.

Dlaczego więc postanowiłem zorganizować pracownię astronomiczną? Bo uznałem za nienaturalne, nieuzasadnione i szkodliwe przekazywanie wiedzy astronomicznej w zupełnym oderwaniu od nieba. Skoro astronomia jest nauką przyrodniczą, to powinno się uczyć jej tak, jak uczy się fizyki lub chemii. A dydaktycy tych przedmiotów nieustannie podkreślają ogromne edukacyjne znaczenie zajęć mających eksperymentalny charakter.

Zadaniem pracowni astronomicznej miało być stworzenie warunków ku temu, by wykładom z astronomii mogły towarzyszyć zajęcia praktyczne, aby studenci mogli poznać nie tylko aktualny stan wiedzy astronomicznej (do czego ogranicza się standardowy kurs astronomii) lecz także, a może przede wszystkim po to, by po raz pierwszy w życiu mogli oni na własne oczy zobaczyć najważniejsze obiekty i zjawiska astronomiczne oraz zetknąć się z typowymi metodami badań astronomicznych. Ostatecznie zaś chodziło mi o to, aby nauczyciele fizyki - nasi absolwenci - potrafili przekazywać wiedzę astronomiczną w powiązaniu z realnym niebem.

Budowa pracowni rozpoczęła się w 1985 roku. Okres budowy wymagał ode mnie podejmowania wielu nietypowych wyzwań. Do dziś pamiętam ekscytującą, ale i uciążliwą współpracę z projektantem i wykonawcą konstrukcji obrotowej kopuły. Budowę zakończono w 1986 roku. Pracownia mieści się na ostatniej kondygnacji akademika położonego obok budynku fizyki. Budowa pracowni, zakup podstawowego wyposażenia i pierwszych instrumentów optycznych były możliwe dzięki przychylności profesora Michała Świeckiego, będącego wówczas dyrektorem Instytutu Fizyki. Wyposażenie pracowni w niezbędne, lecz trudno dostępne publikacje i nowoczesne instrumentarium optyczne jest efektem moich starań i ofiarności wielu życzliwych osób. Spośród nich pragnę wymienić: prof. Bohdana Paczyńskiego - niedawno zmarłego znakomitego polskiego astronoma, który podarował katalogi i atlasy nieba oraz nowoczesną kamerę CCD; Martina Zombecka - astronoma amerykańskiego polskiego pochodzenia, ofiarodawcę wielu cennych wydawnictw i sponsora prenumeraty pisma „Sky & Teleskope”; profesora Andrzeja Maziewskiego, którego inicjatywa i pomoc umożliwiły zakup teleskopu „Made LX200/12”.

Dziś - po ponad dwudziestu latach sprawowania opieki nad działalnością pracowni - mogę stwierdzić, że decyzja o jej stworzeniu była dobra - dla mnie, ale głównie dla naszych absolwentów i tysięcy ich uczniów. Temu przekonaniu towarzyszy jednak poczucie niedosytu. Przykra jest bowiem świadomość, że w chwili obecnej poza naszym Uniwersytem tylko na jednej polskiej uczelni studenci fizyki poznają astronomię spoglądając w niebo.

**Andrzej Branicki**

Foto archiwum Wydziału Fizyki



Otwarcie Laboratorium Femtosekundowych Technik Magnetoptycznych w Zakładzie Fizyki Magnetyków, 2008 r.

Foto archiwum Wydziału Fizyki



Zdjęcie grupowe uczestników Międzynarodowej Szkoły Fizyki i Chemii Fazy Skondensowanej, Białowieża'2007

Foto archiwum Wydziału Fizyki



Prof. E. Żukowski, dziekan Wydziału Fizyki (siedzący z lewej strony) w grupie byłych pracowników Wydziału Fizyki i zaproszonych gości podczas inauguracji roku akademickiego 2008/2009

**WŁADZE:**

*DZIEKAN WYDZIAŁU FIZYKI:*  
dr hab. Eugeniusz Żukowski,  
prof. UWB

*PRODZIEKAN WYDZIAŁU FIZYKI  
DS. DYDAKTYCZNYCH I STUDENCKICH:*  
dr hab. Zbigniew Hasiewicz

*PRODZIEKAN WYDZIAŁU FIZYKI  
DS. OGÓLNYCH:*  
dr hab. Marek Kisielewski, prof. UWB

ul. Lipowa 41, 15-424 Białystok

TEL +48 85 745 72 22

FAX +48 85 745 72 23

<http://labfiz.uwb.edu.pl>

fizyka@alpha.uwb.edu.pl

**KIERUNKI I SPECJALNOŚCI  
STUDIÓW NA WYDZIALE***Studia stacjonarne z fizyki:*

- I stopnia
- I stopnia - specjalność techniki komputerowe
- II stopnia - specjalność fizyka doświadczalna
- II stopnia - specjalność fizyka teoretyczna
- II stopnia - specjalność fizyka komputerowa

*Studia niestacjonarne z fizyki:*

- I stopnia
- II stopnia - specjalność fizyka doświadczalna
- II stopnia - specjalność fizyka teoretyczna

Wydział Fizyki Uniwersytetu w Białymstoku podjął kroki zmierzające do uruchomienia studiów w zakresie fizyki medycznej.

## Tematyka badawcza

### ZAKŁAD ASTRONOMII I ASTROFIZYKI

*dr hab. Piotr Jaranowski, prof. UwB*

- Badanie ruchu i promieniowania grawitacyjnego układu ciał oddziałujących grawitacyjnie zgodnie z ogólną teorią względności
- Detekcja fal grawitacyjnych - poszukiwanie fal grawitacyjnych w danych zbieranych przez współcześnie działające detektory fal grawitacyjnych (VIRGO, LIGO) oraz odkodowywanie informacji o wytwarzających je obiektach astrofizycznych
- Astrofizyka galaktyk o aktywnych jądrach - modelowanie mechanizmów emisji promieniowanie elektromagnetyczne przez aktywne jądra galaktyk, wyznaczanie mas czarnych dziur
- Dydaktyka astronomii

### ZAKŁAD FIZYKI CIAŁA STAŁEGO

*dr hab. Krzysztof Szymański, prof. UwB*

- Badanie rozkładów gęstości ładunku i spinu metodą dyfrakcji promieniowania rentgenowskiego, synchrotronowego i neutronów
- Badanie oddziaływań spinu jądra z otoczeniem elektronowym metodami spektroskopii mössbauerowskiej z wykorzystaniem monochromatycznego spolaryzowanego promieniowania gamma, spektroskopii elektronów konwersji wewnętrznej oraz jądrowego rozpraszania rezonansowego promieniowania synchrotronowego
- Badanie rozkładów gęstości pędów elektronów (profilu Comptona) z wykorzystaniem źródeł promieniowania jądrowego i promieniowania synchrotronowego
- Badanie własności mikroskopowych ciał stałych metodami magnetometrycznymi, transportowymi, dyfrakcji neutronów, rotacji mionów, EXAFS
- Rekonstrukcja przestrzennych rozkładów ładunku elektronowego, pędów elektronów, namagnesowania i oddziaływań nadsubtelnych metodami maksymalnej entropii
- Badanie oddziaływań jonów relatywistycznych z jądrami ciężkich pierwiastków



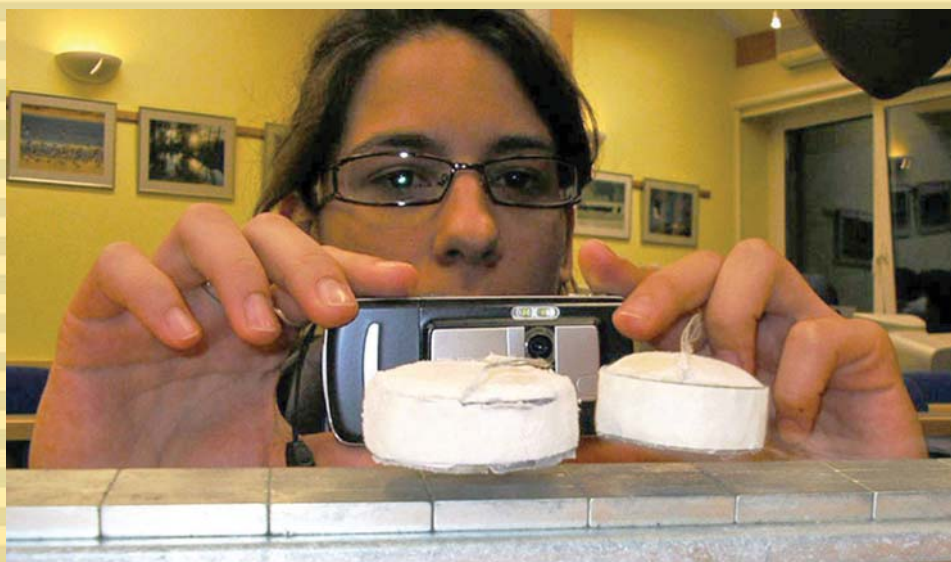
Obserwatorium astronomiczne Wydziału Fizyki UwB

Foto archiwum Wydziału Fizyki



Fizycy obserwują nocne niebo w Białowieży

Foto archiwum Wydziału Fizyki



Obserwacja pokazu lewitacji w trakcie zajęć na Międzynarodowej Szkole Fizyki i Chemii Fazy Skondensowanej, Białowieża'2007

Foto archiwum Wydziału Fizyki





Foto archiwum Wydziału Fizyki

Zajęcia III Pracowni Fizycznej przy spektrometrze mössbauerowskim



Foto archiwum Wydziału Fizyki

Pokazy ciekawych doświadczeń organizowanych dla młodzieży szkolnej na Wydziale Fizyki



Foto archiwum Wydziału Fizyki

Studenci i uczniowie przeprowadzający doświadczenia

## ZAKŁAD FIZYKI MAGNETYKÓW

*prof. dr hab. Andrzej Maziewski*

- Badania właściwości magnetycznych nanostruktur (ich modyfikacji np. zogniskowaną wiązką jonów FIB, impulsami światła) z wykorzystaniem m. in. różnorodnych technik magnetooptycznej magnetometrii (również z zastosowaniem laserów femtosekundowych), klasycznej magnetometrii wibracyjnej VSM, mikroskopii bliskich oddziaływań z wykorzystaniem różnorodnych sond skanujących, spektroskopii rezonansu ferromagnetycznego, promieniowania synchrotronowego
- Zastosowanie technik komputerowych do sterowania unikalnymi zestawami pomiarowymi, do akwizycji danych oraz do cyfrowej analizy obrazów, a także do symulacji przestrzennych rozkładów magnetyzacji i procesów magnesowania

## ZAKŁAD FIZYKI NIELINIOWEJ

*dr hab. Mirosław Brewczyk, prof. UwB*

- Rozwiązywanie równań solitonowych metodami geometrycznymi (np. transformacja Darboux-Backlund, algebry Clifforda) i ich wykorzystanie do modelowania zjawisk fizycznych
- Dyskretyzacja równań różniczkowych; geometryczne całkowanie numeryczne; skale czasowe
- Teoria słabo oddziałujących bozonów w niezerowej temperaturze
- Kondensaty spinorowe, dipolowe; topologiczne własności kondensatów; rezonanse dipolowe; dynamiczne własności zimnych gazów i ich mieszanin
- Kondensaty fermionowe

## ZAKŁAD TEORII POLA

*dr hab. Jerzy Przeszowski, prof. UwB*

- Kwantowa teoria pola na froncie świetlnym
- Elektrodynamika w obecności prądów elektrycznych i magnetycznych
- Cząstki z wysokim spinem, sprzężenie spinu z masą
- Ruch cząstki w zdeformowanej czasoprzestrzeni
- Teoria strun w zastosowaniu do kosmologii

## Studia

Dlaczego warto studiować fizykę?

• Jesteś inteligentny i ciekaw Świata?  
Chcesz przeżyć przygodę intelektualną?  
Chcesz zobaczyć to, co niewidzialne?

• Chcesz sięgnąć w przestrzenie, do których samemu dotrzeć nie można?  
Chcesz rozumieć, w jaki sposób powstał Wszechświat i jak on żyje?

• Chcesz wiedzieć, w jaki sposób znaleźć odpowiedź na stawiane Ci pytania i umieć tę odpowiedź sformułować w ściśle sposób?

• Chcesz myśleć logicznie, a jednocześnie dawać ujście swej fantazji?

• Chcesz z racji swego zawodu móc swobodnie poruszać się po całym świecie i znajdować zatrudnienie w wielu dziedzinach, niekoniecznie nawet związanych z fizyką?

## W TRAKCIE STUDIÓW NASZ STUDENT:

• opanowuje ogólną wiedzę z zakresu fizyki i matematyki, opartą na pogłębionym zrozumieniu podstawowych praw rządzących otoczeniem fizycznym

• zdobywa umiejętność logicznego myślenia i ścisłego opisu zjawisk fizycznych, opanowuje narzędzia pozwalające modelować wybrane zjawiska przyrody

• zdobywa praktykę laboratoryjną, zapoznając się ze sposobami przeprowadzania pomiarów oraz oceniania niepewności pomiarowych

• nabywa umiejętności korzystania z nowoczesnej aparatury pomiarowej oraz technicznych systemów diagnostycznych, ma kompetencje niezbędne do obsługi i nadzoru tych urządzeń

## CO PO STUDIACH?

Nasi absolwenci pracują w Polsce i poza jej granicami w:

- uczelniach
- szkołach
- instytutach naukowych
- firmach sektora IT
- nowoczesnym przemyśle
- placówkach medycznych
- ochronie środowiska
- bankach i innych instytucjach finansowych



Dziekan Wydziału Fizyki, prof. E. Żukowski, składający kartkę w Ścianie Placzu w Jerozolimie w 2008r. - m.in. z intencjami o pomyślność wydziału, mieszczącego się w budynku należącym kiedyś do społeczności żydowskiej

Foto archiwum Wydziału Fizyki



Zajęcia w laboratorium

Foto archiwum Wydziału Fizyki



Grupa studentów na spacerze w przerwie między zajęciami w Międzynarodowej Szkole Fizyki i Chemii Fazy Skondensowanej, Białołęka 2006

Foto archiwum Wydziału Fizyki

# STAĆ NAS NA SAMODZIELNOŚĆ

**1 września 1997 r. rozpoczął działalność Wydział Matematyczno-Fizyczny. Miesiąc później powstał Uniwersytet w Białymstoku. Po 10 latach Fizyka stała się samodzielnym wydziałem.**



Foto archiwum Wydziału Fizyki

Fizycy podczas zajęć

Historia Wydziału Fizyki sięga lat 50. Kiedy to w Studium Nauczycielskim przy ulicy Mickiewicza 1 na dwuletnich kursach kształcono nauczycieli fizyki szkół podstawowych. Początki organizowania fizyki uniwersyteckiej w naszym mieście wiążą się z powstaniem w 1968 r. Filii Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku i powołaniem do życia Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego, kierowanego przez doc. dr hab. Piotra Mytnika. Zajęcia odbywały się w budynku przy ul. Mickiewicza 1 (obecnie Wydział Prawa) i ul. Pałacowej 3 (obecnie NFZ).

## *Starania o własny budynek*

W 1968 roku pod kierownictwem mgr. Karola Masztalera powstał Zakład Fizyki. Pierwsze prace badawcze prowadzili wówczas mgr Antoni Konarzewski, mgr Czesław Bielaczyc i mgr Henryk Krajewski. Cztery lata później uruchomiono jednolite studia magisterskie z fizyki. Pracę w Zakładzie Fizyki rozpoczęli wtedy doc. dr hab. Jan S. Brzosko z Wydziału Fizyki UW oraz absolwenci tego wydziału: mgr Andrzej Branicki, mgr Andrzej Maziewski i mgr Eugeniusz Żukowski. Zatrudniono również mgr Wilhelminę Czerniawską i dr. Fabiana Grądzkiego. Kadre zasilałi dojeżdżający pracownicy naukowcy Wydziału Fizyki UW, z których część związała się z Białymstokiem na długie lata. Doc. Brzosko w 1974 r. został Kierownikiem Zakładu Fizyki i jednym z jego pierwszych działań były starania o nowy lokal. Fizyka otrzymała budynek po Szkole Podsta-

wowej nr 15 przy ul. Lipowej 41. W okresie międzywojennym znajdowały się tutaj żydowskie szkoły oraz przedszkole. Budynek znajduje się na Szlaku Dziedzictwa Żydowskiego w Białymstoku. Staraly się o niego i inne kierunki, ale - jak wspominał doc. J.S. Brzosko - konkurs wygrał projekt zagospodarowania budynku przygotowany przez fizyków w ciągu jednej nocy.

## *Pierwsze publikacje i doktoraty*

Zaraz po wprowadzeniu się w 1975 r do nowego obiektu, powołano Pracownię Fizyki Wyładowań Poślizgowych, którą kierował mgr Antoni Konarzewski i Pracownię Fizyki Magnetyków kierowaną przez mgr Andrzeja Maziewskiego. Została opublikowana pierwsza samodzielna praca pracowników białostockiej fizyki w międzynarodowym czasopiśmie Journal of Physics D. Pilnym zadaniem było kompletowanie aparatury potrzebnej do doświadczeń. Część sprzętu otrzymaliśmy z Wydziału Fizyki UW, pozostały był sukcesywnie kupowany. Z perspektywy lat wydaje się, że wtedy było łatwiej niż obecnie. Okres 1975-1981 to ciągłe wycieczki młodych asystentów do central handlowych w kraju w poszukiwaniu mierników, rejestratorów, generatorów, itp. Delegaci często wyjeżdżali z zamówieniami podpisanymi przez władze uczelni „in blanco”, bo nie wiadomo było, jakie przyrządy „upoluje się” na miejscu. We wspomnieniach pozostają również delegacje odbywane samolotami Aeroklubu Białostockiego do Poznania, na które zabierał pilot mgr inż. Jerzy Grudziński, pracow-

nik Zakładu Fizyki. W tym czasie nawiązano pierwsze kontakty międzynarodowe (Niemcy, Włochy, Szwajcaria). Obowiązkowym miejscem spotkań towarzyskich z zagranicznymi gośćmi, organizowanych przez doc. Brzosko, była świetlica Domu Asystenta przy ul. Świerkowej i Białowieża z rytuałem wycieczek do rezerwatu. Do wsparcia prac doświadczalnych utworzono warsztaty mechaniczne i pracownię elektroniczną. Uruchomiono eksperymenty kontrolowane przez pierwsze minikomputery.

Działalność Pracowni Wyładowań Poślizgowych pod koniec lat 70. koncentrowała się na badaniach mikrosyntezy termojądrowej w tzw. generatorach Plasma Focus. Prowadzono ożywioną współpracę z Centro Ricerche Energia we Frascati (Włochy) oraz Wojskową Akademią Techniczną. Polska wówczas była w gronie czołowych państw prowadzących tego typu badania. Chyba nie odpowiemy na pytanie, czy przypadkiem nie uczestniczyliśmy wtedy w próbach uzyskania bomby termojądrowej, czy były to tylko prace nad pozyskiwaniem taniego źródła energii przyszłości, kontynuowane dzisiaj w kilku specjalistycznych ośrodkach w świecie. Warto wspomnieć ówczesne akcje promocyjne, organizowane dla młodzieży szkół białostockich. Dużą popularnością cieszyły się pokazy wyładowań na powierzchni płyty pleksiglasowej zamontowanej na ścianie sali gimnastycznej (obecnie hala 114) obok generatora Plasma Focus. Uzyskiwano spektakularne iskry wyładowcze (pioruny w skali laboratoryjnej) sięgające kilku metrów.

Wraz z zatrudnieniem w 1978 roku doc. dr. hab. Michała Świąckiego i kilku młodych fizyków, powstała Pracownia Fizyki Teoretycznej. Z dwóch wcześniej wymienionych pracowni powstały funkcjonujące do dzisiaj dwa zakłady fizyki doświadczalnej, z tej ostatniej wyodrębniły się trzy obecne zakłady fizyki teoretycznej. Rok 1979 to trzy pierwsze doktoraty: Czesława Bielaczycy, Antoniego Konarzewskiego i Andrzeja Maziewskiego.

### *Trudne lata osiemdziesiąte*

W smutnym 1981 roku dotychczasowy Zakład Fizyki został przekształcony w Katedrę Fizyki, kierowaną przez doc. dr. hab. Michała Świąckiego. W grudniu doc. Jan S. Brzosko wyjechał na kontrakt do Włoch i już nie wrócił do kraju, osiedlając się na stałe w USA. Trudny okres stanu wojennego przetrwaliśmy bez większych strat. Panuje przekonanie, że dzięki dr. Antoniemu Konarzewskiemu. Za politycznie „nieprawomyślnie działania” w 1983 „przeszli” do Białegostoku z rozwiązanego Instytutu Badań Jądrowych w Świerku doc. dr. hab. Ludwik Dobrzyński i doc. dr. hab. Tadeusz Krogulski.

Filia UW rozpoczęła wydawanie miesięcznika matematyczno-przyrodniczego dla dzieci, „Mała Delta”. Miesięcznik ten od 1984 roku ukazywał się pod nazwą „Szkieleto i Oko”. W 1984 r. z powstała Pracownia Metod Jądrowych Fizyki Ciała Stałego kierowana przez doc. Dobrzyńskiego. Doc. Krogulski prowadził badania z zakresu fizyki jądrowej w ośrodkach krajowych i zagranicznych. W tym samym roku konstituuje się Pracownia Fizyki Matematycznej, kierowana przez doc. dr. hab. Anatola Odziejewicza. Dwa lata później powstaje Obserwatorium Astronomiczne, do dzisiaj kierowane przez mgr. Andrzeja Branickiego.

W 1993 r. Katedra Fizyki przekształciła się w Instytut Fizyki, którego dyrektorem został prof. Tadeusz Krogulski. Instytut liczył w sumie 81 osób, w tym 45 nauczycieli akademickich. Pracownie przekształcono w zakłady, a do Instytutu Fizyki włączono istniejący dotąd niezależnie Zakład Wychowania Technicznego, kierowany przez dr. hab. Andrzeja K. Kwaśniewskiego. W 1996 r. Instytut Fizyki otrzymał uprawnienia do nadawania stopnia doktora w dyscyplinie fizyka, a z dniem 1 września 1997 r. rozpoczyna działalność Wydział Matematyczno-Fizyczny. Miesiąc później powstał Uniwersytet w Białymstoku.

Początek 1998 r. to powołanie Zakładu

Spektroskopii Optycznej Fazy Skondensowanej, kierowanego przez prof. Wiktora Tarasenkę (od 2000 r. – przez dr. hab. Mariana St. Ubę) i uruchomienie Regionalnego Laboratorium Komputerowego do Nauczania Przedmiotów Przyrodniczych. W laboratorium powstało stanowisko do obsługi eksperymentu on-line,



*Budynek Wydziału Fizyki leży na Szlaku Dziedzictwa Żydowskiego, przy ulicy Lipowej*

sterowanego poprzez sieć internetową. W 1999 r. Instytut Fizyki został podzielony na dwa instytuty: Fizyki Doświadczalnej i Fizyki Teoretycznej. Jednocześnie na Wydziale Matematyczno-Fizycznym został powołany Instytut Informatyki, którego pierwszym dyrektorem i współorganizatorem był prof. Andrzej K. Kwaśniewski. W 2005 r. do Instytutu Matematyki został włączony Zakład Fizyki Matematycznej, a w 2006 r. Zakład Spektroskopii Optycznej Fazy Skondensowanej włączono do struktury Instytutu Informatyki.

### *Fizyka samodzielnym wydziałem*

W 2007 r. fizyka uzyskała pozytywną akredytację PKA na okres 5 lat. Od 1 września 2007 r., po podziale Wydziału Matematyczno-Fizycznego na dwie jednostki, rozpoczęły działalność: Wydział Matematyki i Informatyki oraz samodzielny Wydział Fizyki bez struktury instytutowej, z podziałem na 5 zakładów naukowych: Astronomii i Astrofizyki, Fizyki Ciała Stałego, Fizyki Magnetyków, Fizyki Nieliniowej oraz Teorii Pola. Pierwszym dziekanem Wydziału Fizyki na kadencję 2007-2008 został prof. dr. hab. Ludwik Dobrzyński. W kwietniu 2008 r. wydział otrzymał ponownie uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk fizycznych w zakresie fizyki. Obecny skład osobowy wydziału to 12 samodzielnych pracowników naukowych (w tym 2 profesorów tytularnych), 14 doktorów, 10 magistrów fizyki, 13 pracowników inżynierijno-technicznych oraz 13

pracowników biblioteki, administracji i obsługi – w sumie 62 osoby.

Osiągnięcia 40-lecia to m.in.: ok. 600 publikacji, w większości w czasopiśmie z listy filadelfijskiej, kilkadziesiąt zrealizowanych grantów krajowych, kilka grantów europejskich, kilka grantów aparaturowych, ożywiona współpraca nauko-

wa z ośrodkami krajowymi i zagranicznymi, udział w konsorcjach oraz sieciach krajowych i międzynarodowych. Od 19 lat odbywają się w Białowieży Międzynarodowe Szkoły Fizyki i Chemii Fazy Skondensowanej. Białystok był miejscem XXXV Zjazdu Fizyków Polskich w 1999 r. Organizowaliśmy warsztaty na temat wysokorozdzielczej spektroskopii komptonowskiej w 1993 r., prestiżową konferencję SAGAMORE XIII w 2000 r., międzynarodowe konferencje i warsztaty poświęcone badaniom cienkich warstw magnetycznych w 1993, 2005, 2006 i 2008 r., Ogólnopolskie Seminarium Spektroskopii Mössbauerowskiej w 2002 r. i międzynarodowe warsztaty "Darboux Days" w 2008 r. Z niepokojem obserwujemy zmniejszanie się liczby studentów fizyki w ostatnich latach, chociaż nigdy nie było zbyt wielu chętnych do jej studiowania. Najlepszym okresem były lata 2000-2004, kiedy ogółem liczba studentów fizyki wahała się w przedziale 310-340 osób. Teraz jest ich tylko ok. 80-90.

Kończąc 40-letnią historię uniwersyteckiej fizyki w Białymstoku, nie można zapomnieć o Kolegach, których już zabrakło wśród nas, a których działalność naukowa pozostaje wciąż żywa. Pamiętamy o dr. Mieczysławie Pawliku (zm. 1989, Zakład WT), dr. Romualdzie Subiecie (1990, Zakład WT), doc. dr. hab. Antonim Kuszeli (1992), dr. Antonim Konarzewskim (2004) i mgr. Andrzeju Szczekowskim (2007).

*Eugeniusz Żukowski*

# Gimnazjaliści i rakietka

**Trudne na pozór prawa fizyki da się wyjaśnić za pomocą fascynujących eksperymentów. Przekonali się o tym uczniowie gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, którzy uczestniczyli w pokazach organizowanych przez naukowców z Wydziału Fizyki UwB.**

Pokazy są odpowiedzią na zapotrzebowanie szkół - mówi dr hab. Zbigniew Hasiewicz, prodziekan Wydziału Fizyki do spraw dydaktycznych. - Nauczyciele zwrócili się do nas, bo ze względu na brak sprzętu nie mają możliwości wykonania takich doświadczeń w swoich pracowniach. Poza tym w ten sposób zachęcamy młodzież do studiowania fizyki.

Pokazy na wydziale odbywają się od tego 2008 roku i cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem. Tylko przed wakacjami wzięło w nich udział około 1000 uczniów. Fizycy dwukrotnie wyjeżdżali też do liceów w innych miastach - Hajnówce i Bielsku Podlaskim.

Doświadczenia zaplanowano na podstawie szkolnych programów nauczania fi-

zyki. Są więc świetnym uzupełnieniem i rozszerzeniem lekcji. Uczniowie mają szansę zobaczyć zjawiska, o których dotąd tylko czytali. Przygotowane są dwa cykle różniące się poziomem trudności: dla gimnazjalistów i uczniów liceów.

„Gimnazjum w pigułce” to przegląd zagadnień, z którymi uczniowie spotykają się podczas całej nauki w szkole. W czasie trzech godzin lekcyjnych prezentowane są zasady mechaniki, termodynamiki, zjawiska falowe i prawa elektromagnetyzmu. Odpowiednio dobrane pokazy tłumaczą podstawowe pojęcia fizyki,

na przykład zasadę zachowania pędu ilustruje wystrzelenie rakiety domowej roboty, a zjawisko rezonansu widać w ruchu połączonych wahadeł. Uczniowie przekonali się, że wodę można doprowadzić do wrzenia nie tylko podnosząc temperaturę, ale też zmniejszając ciśnienie. Na własne oczy zobaczyli linie sił pola elektrycznego i magnetycznego.

Pokazy dla licealistów są podzielone na tematyczne bloki z mechaniki, elektromagnetyzmu i fizyki współczesnej. Doświadczenia są tu trudniejsze i bogatsze pojęciowo.

Maciej Piętka

*Wydział Fizyki UwB wspólnie z Instytutem Problemów Jądrowych oraz Wydziałem Matematyki i Informatyki Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego stworzył projekt CAST (Computer Aided Science Teaching) – zintegrowanego systemu nauczania przedmiotów ścisłych w szkołach ponadgimnazjalnych w Polsce północno-wschodniej. Miał on na celu, między innymi, popularyzację fizyki poprzez cykliczne pokazy dla szkół i podniesienie poziomu nauczania dyscyplin matematyczno-przyrodniczych. Planowano wdrożenie najnowocześniejszych rozwiązań edukacyjnych, opartych o techniki multimedialne i komputerowe. Niestety, zdaniem ministerialnych urzędników, w sprawie nauczania fizyki i matematyki bardziej kompetentna okazała się Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Sprawa finansowania projektu CAST z funduszy strukturalnych jest w toku.*

Szczegółowe informacje o pokazach, terminy i zapisy na stronie:  
<http://alpha.uwb.edu.pl/pokazy>



Zajęcia dla gimnazjalistów na Wydziale Fizyki

**Latem przyszłego roku po raz dwudziesty odbędzie się w Białowieży naukowe spotkanie w ramach Międzynarodowej Letniej Szkoły Fizyki i Chemii Fazy Skondensowanej.**

Szkoła ta ma wieloletnią tradycję. Od lat skupia znakomitą kadrę naukową z całego świata i stanowi pomost pomiędzy uczonymi ze Wschodu i Zachodu, w szczególności pomiędzy młodymi doktorantami. Przedsięwzięcie ma charakter cykliczny, a cel przede wszystkim dydaktyczny. Pomysłodawcą i przewodniczącym komitetu organizacyjnego szkoły od 1986 r. był prof. Ludwik Dobrzyński. Od 2006 r. funkcję tę pełni prof. Eugeniusz Żukowski.

Szkoła w Białowieży jest źródłem informacji o najnowszych kierunkach rozwoju fizyki fazy skondensowanej i każdorazowo pokrywa dwa lub trzy obszary badań; nie unika także tematyki o profilu chemicznym. W ostatnich latach podejmowano tam następujące zagadnienia: spektroskopia współczesnych materiałów, podstawy fizyki i chemii materiałów o własnościach magnetycznych, czy planowane w 2009 r. badania strukturalne materiałów funkcjonalnych. Informacje na stronie:

<http://alpha.uwb.edu.pl/schoolXX/>



Uczestnicy spotkania podczas sesji plakatowej, Białowieża 2006

Foto archiwum Wydziału Fizyki

## Fizycy w Białowieży

Dzięki ogólności programów, uczestnicy mogą znakomicie poszerzyć swą wiedzę w obszarach, którymi nie zajmują się na co dzień, a których znajomość jest niezbędna dla prawidłowej perspektywy własnej pracy w ramach fizyki fazy skondensowanej. Aby zapewnić maksymalne wyczerpanie tematu, wykłady składają się z mini kursów od 2 do 6 godzin wykładowych. Szkoła ta jest więc przeznaczona dla badaczy w różnym przekroju wiekowym, ale szczególnie dla badaczy młodych: studentów ostatniego roku fizyki oraz doktorantów. Zwykle odbywa

się około 45 godzin wykładów, stała sesja plakatowa i prezentacja plakatów podczas sesji specjalnej oraz zajęcia typu tutorial.

Szkoła gości około 15 wykładowców z różnych krajów świata i skupia od 30 do 60 uczestników. Materiały, zawierające wykłady, prezentowane plakaty i zdjęcia z imprez towarzyszących (z wycieczki po okolicy, koncertu chóru cerkiewnego, ogniska) wydawane są na płytach CD.

Eugeniusz Żukowski



Zajęcia Koła Naukowego Fizyków

## Pasjonaci

Koło Naukowe Fizyków powstało w 2007 roku. Jego celem jest poszerzenie zainteresowań studentów fizyką, zjawiskami otaczającego świata oraz przekazywanie informacji o zastosowaniach osiągnięć fizyki w życiu, gospodarce i biznesie. Działa też strona internetowa redagowana przez studentów. Przedstawiane są tam niektóre wyniki eksperymentów, relacje z wycieczek do przedsiębiorstw wykorzystujących zaawansowane technologie, zamieszczane przedruki ciekawych artykułów.

Foto archiwum Wydziału Fizyki

# CHEMIA Z SUKCESEM

## Wydział Biologiczno-Chemiczny jako pierwszy na Uniwersytecie w Białymstoku dostał międzynarodową akredytację.

Kierunek studiów chemia, realizowany przez Instytut Chemii na Wydziale Biologiczno-Chemicznym, otrzymał akredytację międzynarodową, udzieloną przez Uniwersytecką Komisję Akredytacyjną na podstawie porozumienia z europejskim stowarzyszeniem wydziałów chemicznych European Chemistry Thematic Network Association (ECTNA).

20 czerwca 2008 r. na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu odbyło się uroczyste posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej (UKA), na którym dziekan Wydziału Biologiczno-Chemicznego odebrał dyplomy akredytacyjne Eurobachelor i Euromaster, wręczone przez przedstawiciela stowarzyszenia ECTNA.

Jest to duży sukces naszych chemików, bowiem znaleźli się oni w gronie pierwszych czterech wydziałów uczelni wyższych w Polsce, które otrzymały akredytację międzynarodową. Jesteśmy pierwszym kierunkiem studiów w naszym Uniwersytecie, który posiada akredytację europejską. Jesteśmy z tego dumni, ale mamy także świadomość dużego wysiłku, jaki nas czeka, aby wysoki poziom studiów utrzymać w kolejnych pięcioletnich okresach akredytacyjnych. Akredytacja europejska to informacja dla potencjalnych kandydatów na studia chemiczne, o tym, że są one prowadzone na wysokim poziomie, przez wysoko kwalifikowaną kadrę, z wykorzystaniem nowoczesnych laboratoriów. Jesteśmy przekonani, że zachęci to wielu maturzystów do studiowania chemii właśnie na naszym wydziale.

Na tej samej uroczystości dziekan Wydziału Biologiczno-Chemicznego prof. Anatol Kojło i zastępca dyrektora Instytutu Chemii dr Elżbieta Wołyniec odebrały także dyplom krajowej akredytacji UKA.

Anatol Kojło



Uroczyste wręczenie dyplomów akredytacyjnych Eurobachelor i Euromaster na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu



Dziekani akredytowanych wydziałów chemicznych. Drugi z prawej dr hab. Anatol Kojło, prof. UwB, dziekan Wydziału Biologiczno-Chemicznego

Foto archiwum Wydziału Biologiczno-Chemicznego

Foto archiwum Wydziału Biologiczno-Chemicznego

# Wileńska filia UwB nareszcie na swoim



Foto Agnieszka Sadowska „Gazeta Wyborcza”

Jeden z budynków przy ul. Makowej w Wilnie przekazany UwB

## Wydział Ekonomiczno-Informatyczny UwB w Wilnie jest już gospodarzem budynków przy ul. Makowej 22 na Starówce Wileńskiej.

31 października aktem notarialnym darowizna została przekazana Uniwersytetowi w Białymstoku przez stowarzyszenie Universitas Studiorum Polona Vilnensis. Ze strony UwB dokument podpisał dr hab. Dariusz Kijowski, prof. UwB, prorektor ds. Organizacji i Rozwoju Uniwersytetu. Stowarzyszenie USPV reprezentował prof. Romuald Brazis.

– To dla nas bardzo ważny moment. Własna baza daje nam i studentom poczucie zakorzenienia, stabilności. Miejsce to będzie już na trwałe kojarzone z uniwersytetem, stanie się naszą prawdziwą siedzibą – mówi dr hab. Jarosław Wołkonowski, prof. UwB, dziekan wileńskiego wydziału. – Planujemy, by po remoncie w budynkach tych uruchomić nowe humanistyczne kierunki: europeistykę i stosunki międzynarodowe, które budzą duże zaintere-

sowanie kandydatów.

Białostocki uniwersytet otrzymał cztery budynki (o łącznej powierzchni prawie 600 m.kw., w których w przyszłości będą mogły odbywać się zajęcia dydaktyczne), a także mieszkanie, książki i sprzęt AGD. Wartość przekazanego majątku szacuje się na około dwa miliony złotych. Budynki wymagają remontu. Zaliczane są do wileńskich zabytków.

Filia UwB w Wilnie ruszyła w ubiegłym roku akademickim. Obecnie kształci około 300 studentów. Uniwersytet w Białymstoku jest jedyną polską uczelnią, która ma wydział zagraniczny i kształci studentów w języku polskim.

(dab)

Prof. Zbigniew Cwiakalski, Minister Sprawiedliwości RP, był 24 listopada gościem Wydziału Prawa UwB. Wygłosił wykład „Zawody prawnicze”. Wzbudził duże zainteresowanie studentów, prawników i pracowników naukowych. Efektem była późniejsza, ożywiona dyskusja.

Minister mówił o kondycji polskiego wymiaru sprawiedliwości, planowanych zmianach w sposobie kształcenia aplikantów oraz dostępie do zawodów prawniczych. Zaznaczył, że według nowego modelu aplikacji, odmiennie niż dotychczas, kandydaci w pierwszej kolejności będą zdawać egzamin, a dopiero po ocenie wyników będą wybierali jej konkretny rodzaj. Podkreślił, że wszyscy, którzy złożą egzamin i spełnią formalne kryteria, powinni zostać przyjęci. Miesiąc przed terminem egzaminów do wiadomości zostaną podane wybrane akty prawne, stanowiące podstawę do pytań egzaminacyjnych. Miejsce zdawania będzie dowolnie wybiera-

## Sektor

W dniach 23-24 października 2008 roku na Wydziale Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku odbyła się I Międzynarodowa Konferencja Naukowa nt. „Sektor publiczny we współczesnej gospodarce”.

Konferencja była, w zamierzeniach organizatorów, pierwszą z cyklu poświęconych bieżącym problemom i przyszłości sektora publicznego. Ponieważ kwestie te mogą być rozpatrywane pod kątem różnorodnych aspektów i uwarunkowań, dlatego też celem pierwszej konferencji była wymiana teoretycznych poglądów i prezentacja wyników badań w takich obszarach, jak: koncepcja modelu sektora publicznego i wzajemnych relacji między dobrami publicznymi i dobrami prywatnymi; funkcje sektora publicznego; efektywność podmiotów sektora publicznego i możliwości jej zwiększenia; reforma finansów publicznych a rozwój sektora publicznego w Polsce; partnerstwo publiczno-prywatne jako potencjalna metoda realizacji zadań publicznych; spór o



# BĘDĄ ZMIANY W APLIKACJACH

ne przez kandydatów.

Minister podał kilka przykładów, które dowodzą, iż zmiana systemu kształcenia aplikantów jest niezbędna.

- W Rzeszowie w latach 2005 i 2006 nie przyjęto na niektóre aplikacje żadnej osoby, tymczasem w Warszawie aktualnie kształcą się na jednym z jej rodzajów 1200 osób - powiedział. - Absolwenci prawa z większych miast, jak Kraków czy Warszawa, mają problemy ze znalezieniem patronów aplikacji, natomiast w części mniejszych miejscowości prawnicy szukają kandydatów.

Minister stwierdził, że zna wcześniejsze przypadki zwiększania założonego limitu przyjęć na aplikacje, podyktowane chęcią przyjęcia konkretnych osób. Z tego względu system gwarantujący minimalnie 10 proc. przyjęć w danej grupie korporacji - jego zdaniem - jest uzasadniony. Zwrócił uwagę na wzrastające zainteresowanie aplikacjami - 5 tys. osób przystąpiło do egzaminów w 2005 roku, w roku bieżącym było ich już 13 tys. (1645 zdało egzamin). Minister podkreślił, że Polska ma bardzo niski współczynnik dostępu do profesjonalnych usług prawnych. Na



Prof. Z. Cwiągalski, Minister Sprawiedliwości RP

Foto Bartosz Ignatowicz

100 tys. mieszkańców przypada 68 osób mających uprawnienia zawodowe (w Grecji blisko 300). Formalne dane nie są jednak dość precyzyjne, ponieważ spośród 9 tys. adwokatów, 25 tys. radców prawnych i 1,7 tys. notariuszy z różnych przyczyn tylko ok. 19 tys. osób wykonuje wolne zawody w tradycyjnej formie. Minister Cwiągalski mówił też o przyszłej unifikacji zawodu adwokata i radcy prawnego, których przedstawiciele już dzisiaj mają bardzo zbliżone uprawnienia i sta-

tus. Zwrócił uwagę na rozmiar kognicji polskich sądów, do których trafia średnio w roku aż 11 mln spraw. Jednym ze sposobów ich odciążenia jest pomysł elektroniczacji systemu sądownictwa, które mógłby podejmować nawet ok. 400 tys. spraw rocznie. Aplikacje sędziowskie i prokuratorskie - jak powiedział minister - przeprowadzać będzie w przyszłym roku nowa instytucja - Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury. Sędziowie nie będą już kształceni na aplikacji pozatetatowej. Asesorzy sądowi po ostatnich zmianach „będą nadal pracować w charakterze referendarzy lub asystentów sędziego, do czasu złożenia egzaminów sędziowskich”. We wprowadzanym modelu przewidywane są dwie główne drogi do uzyskania uprawnień sędziowskich: pierwsza - w drodze tradycyjnej aplikacji, z możliwością przejścia osób wykonujących przez określony czas wolne zawody, druga - po złożeniu egzaminu państwowego przez osoby pracujące przez 4 lata w różnych instytucjach na stanowiskach prawniczych.

Bartosz Ignatowicz

## publiczny we współczesnej gospodarce

przyszłość sektora publicznego – dylematy współczesnej gospodarki.

Nadesłane przez uczestników konferencji referaty pozwoliły na wyodrębnienie kilku sesji problemowych: teoretyczne aspekty funkcjonowania sektora publicznego, ewolucja i funkcje sektora publicznego na przełomie XX i XXI wieku, wybrane problemy funkcjonowania sektora publicznego, partnerstwo jako metoda realizacji zadań publicznych, finansowe i prawne aspekty funkcjonowania sektora publicznego oraz sektor publiczny a gospodarka.

Poziom merytoryczny prezentowanych referatów należy ocenić jako bardzo wysoki, a każdemu niemalże wystąpieniu towarzyszyły żywe dyskusje.

W konkluzji można stwierdzić, że chociaż w teorii ekonomii od stuleci toczony jest spór wokół roli i zakresu sektora publicznego w gospodarce, potrzeba jego istnienia nie jest kwestionowana, zwłaszcza współcześnie. Jednak wraz z nowy-

mi wyzwaniem, takimi jak globalizacja, informatyzacja itp., zmieniają się niewątpliwie funkcje i zadania, jakim sprostać musi sektor publiczny i ważne jest przy tym, by były one realizowane w sposób jak najbardziej efektywny i jednocześnie zaspokajając szerokie spektrum potrzeb społecznych. Zatem podjęta na konferencji problematyka należy do niezmiernie ważnych zagadnień i z całą pewnością będzie kontynuowana w przyszłości. Honorowy patronat nad konferencją objęli Marszałek Województwa Podlaskiego oraz Prezydent Białegostoku, natomiast patronat medialny – TVP Białystok. Sponsorami byli: Prezydent Białegostoku, PZU S.A., MPEC Sp. z o.o. w Białymstoku, Podyplomowe Studia Rachunkowości i Audytu Wewnętrznego w Jednostkach Sektora Publicznego (Uniwersytet w Białymstoku).

Problematyka konferencji spotkała się ze znacznym zainteresowaniem przedstawicieli nie tylko kilku dyscyplin naukowych (ekonomia, prawo, nauki o zarządzaniu), lecz również wielu szkół wyższych. Reprezentowane były takie ośrodki, jak: Uniwersytet im. M. Romerisa w Wilnie (Litwa), Szent Istvan University (Węgry), Białoruski Państwowy Pedagogiczny Uniwersytet (Białoruś), Instytut Nauk Ekonomicznych PAN, Szkoła Główna Handlowa, Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu, Akademia Ekonomiczna w Poznaniu, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Rzeszowski, Uniwersytet w Białymstoku, Politechnika Warszawska, Politechnika Rzeszowska, Politechnika Gdańska, Politechnika Białostocka, Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, Wyższa Szkoła Prawa i Administracji w Przemyślu.

Renata Przygodzka

# Zgubione rzeczy, odnalezione obrazy

- Idę ulicą i nagle widzę coś, co mnie zachwyca jako obraz. Okazuje się, że to po prostu zgubiona czapka – mówi dr hab. Marzanna Morozewicz, prof. UwB z Zakładu Kulturoznawstwa na Wydziale Pedagogiki i Psychologii. Z takich zachwyków nad codziennością powstał cykl „Martwe natury”. Można je oglądać do czwartego stycznia w Galerii Arsenał w Białymstoku.

To trzecia indywidualna wystawa prof. Morozewicz w Białymstoku. Za każdym razem pokazuje nowe prace. Do tej pory zajmowała się odkrywaniem i opisywaniem poprzez sztukę kobiecego świata. Teraz prezentuje zupełnie nowy temat i przy pomocy innego medium – fotografii.

Prof. Marzanna Morozewicz jest wykładowcą na Wydziale Pedagogiki i Psychologii UwB. Zainicjowała tam utworzenie nowej specjalności: animacja kultury z arteterapią. Ma ona kształcić animatorów kultury, którzy w swojej pracy mogliby wprowadzać elementy arteterapii. Na razie naukę w tym kierunku rozpoczęła pierwsza, 22-osobowa grupa. Profesor oddziela pracę dydaktyczną na uczelni i swoje działania jako artystki.

- To dwa obszary, które właściwie się nie zębiają – mówi. - Czasami studenci przychodzą na moje wystawy, ale to pojedyncze osoby, choć zawsze mile widziane.

**Zajęła się Pani całkiem nowym tematem: rzeczami zgubionymi. Daleko od tematyki tętniącej kobiecości.**

**Marzanna Morozewicz:** To, co teraz pokazuję w Arsenale, nie jest oczywiście do końca oderwane od tego, co wcześniej robiłam, można to rozumieć jako kontynuację. Użyłam nowego medium – fotografii. Najpierw było malarstwo, potem się zajęłam tkaninami, jeszcze później obiektami malarskimi, teraz przyszedł czas na fotografię. Wątek zagubionych rzeczy to właściwie zdjęcia dokumentalne, ale najbardziej interesują mnie one jako obraz.

**Czyli znowu malarstwo?**

Tak, chciałam to podkreślić w ekspozycji. Zdjęcia są na przykład oprawione w ramy jak obraz. Jak ktoś obejrzy wystawę, to sądzę, że wyczuje związek z malarstwem. To jednak powrót do obrazu.



Prof. Marzanna Morozewicz

Foto archiwum prywatne

**Jak Pani natrafiła na te zgubione rzeczy?**

Kompozycje są zupełnie niearanżowane. Znalazionych rzeczy nawet nie dotykałam. Szłam ulicą i nagle wpadałam w zachwyty nad czymś, co było na chodniku. Szukałam ujęcia, by to sfotografować jako martwą naturę. Chciałabym, żeby to były zdjęcia dokumentalne bez żadnej ingerencji. Dla mnie są to emocjonalne obrazy.

**Tworzyła Pani historię tych znalezionych obiektów?**

Zawsze jest myśl - skąd to się tu wzięło, kto nosił tę czapkę? Ze wszystkim wiąże się jakaś historia, ale nie wgrzynam się w nią. Niektóre rzeczy są wyraźnie porzucone, a inne zgubione. To widać. Ale bardziej interesuje mnie kompozycja, kolor, czyli środki malarskie. Może ktoś, kto obejrzy tę wystawę spotykając na ulicy taką zgubioną rzecz, też spojrzy na nią jak na obraz.

**Dlaczego swoim znalezionym rzeczom nadała Pani tytuł „Martwe natury”?**

Z jednej strony jest to odniesienie do istoty tych rzeczy, bo one są martwe przez nieobecność człowieka, do którego należały. Czapka jest bez życia bez głowy, która ją nosiła. Z drugiej strony, martwa natura to jeden z podstawowych tematów malarskich, które zawsze były, są i będą. Dlatego nie dałam się namówić na zdjęcia czarno-białe, bo musiałabym zrezygnować z bardzo ważnego malarskiego medium – koloru.

**Dziękuję za rozmowę.**



Foto archiwum prywatne

Marzanna Morozewicz „Plaża w Lido, 01.08.2007”

Urszula Dąbrowska

# ŚWIAT WIDZIANY Z CHATY

**Jubileusz nie zawsze musi dotyczyć ważnych dat. Takim właśnie jubileuszem, bez okazji wymuszonej datą, białostocki oddział Polskiego Towarzystwa Kulturoznawczego uhonorował Włodzimierza Pawluczuka, znanego socjologa, pracującego na Uniwersytecie w Białymstoku od 1997 roku.**

Jubileusz odbył się 6 listopada w Galerii Slendzińskich w Białymstoku i miał formę uroczystego spotkania - Jubilat wygłosił na nim odczyt zatytułowany *Opowieść o mojej chacie*, później zaś były głosy laudacyjne, a na końcu mała uroczystość z lampką wina.

Jubileusz był jednym z działań Białostockiej Wszechnicy Kulturoznawczej, zwykle mającej formę comiesięcznych roboczych spotkań, organizowanych przez białostockich kulturoznawców we wspomnianej Galerii Slendzińskich. Jedną z form działalności Wszechnicy jest także wyróżnianie raz w roku wybitnego i zasłużonego badacza kultury, którego dorobek wydaje się ważny właśnie z kulturoznawczej perspektywy. Włodzimierz Pawluczuk został pierwszym Jubilatem Wszechnicy, a powodów jego uhonorowania było aż kilka.

Jednym stał się oryginalny sposób opisywania kultury - Profesor potrafi bowiem dostrzegać związki pomiędzy różnymi przejawami rzeczywistości człowieka, zwykle w refleksji akademickiej traktowanymi jako oddzielne „paradygmaty”. W jego publikacjach to, co uchodzi za „racjonalne” łączy się więc często z tym, co mityczne, nauka okazuje się mieć wiele wspólnego ze sztuką, zaś różne przejawy codzienności okazują się być płaszczyzną doświadczania tego, co w filozofii religii nazywa się „ontologią pierwotną”.

Kolejnym powodem uhonorowania Profesora stały się jego dokonania w polu dokumentowania i badania lokalnej kultury – zaczynając od pracy w białostockim Ośrodku Badań Naukowych, poprzez działalność dziennikarską w tygodniku „Niwa”, a później w miesięczniku „Kontrasty”. Niewątpliwie najistotniejsze są jednak tutaj jego książki, zaczynając od rozprawy doktorskiej, traktującej o świadomości jednostki w warunkach szybko przeobrażającej się wiejskiej rzeczywistości, dalej zaś można wymieniać kolejne prace, wszystkie na swój sposób ważne, wśród nich zaś dwie najbardziej znane: *Wierszalin i Wierszalin. Trzydzieści lat później*.



Prof. Włodzimierz Pawluczuk wygłosił odczyt „Opowieść o mojej chacie”

Foto Galeria Slendzińskich

*W publikacjach Profesora to, co uchodzi za „racjonalne” łączy się często z tym, co mityczne, nauka okazuje się mieć wiele wspólnego ze sztuką, zaś różne przejawy codzienności okazują się być płaszczyzną doświadczania tego, co w filozofii religii nazywa się „ontologią pierwotną”.*

Kolejną zasługą Profesora, ściśle powiązaną z tymi poprzednimi, jest również promowanie kultury regionu – przede wszystkim w licznych publikacjach, które przyczyniły się do wykreowania swojej regionalnej mitologii i spowodowały wiele nie dających się przewidzieć wydarzeń. Nikt przecież nie mógł przypuszczać, że książki Profesora przyczy-

nią się do powstania Towarzystwa Wierszalin i założenia w Supraślu przez Tadeusza Słobodzianka i Piotra Tomaszuka Teatru Wierszalin. Nie do przewidzenia było też powstanie sztuki Wierszalin - teatralnej adaptacji książki, niemającej przecież teatralnego charakteru. Te fakty wydają się być dosyć łatwo uchwytnymi dowodami oddziaływania pisarstwa Włodzimierza Pawluczuka. Nie da się jednak wymierzyć wpływu jego publikacji na sposób postrzegania naszego regionu przez mieszkańców innych części Polski, co z promocyjnego punktu widzenia ma wielką wagę.

Ten oryginalny i tak bardzo inspirujący sposób oglądu rzeczywistości, w jakimś stopniu będący echem wychowania się Profesora w podbiałostockiej wsi, wydaje się być jego metaforycznie pojętą „chatą”, z której ogląda on świat w całej pełni, bez sztywnego podziału na oddzielne „paradygmaty”. Wspomniany na wstępie jubileusz zorganizowano przede wszystkim za tak właśnie rozumianą „chatę”.

Andrzej Kisielewski

# Pomarcowa historia

**18 września w Instytucie Historii Uniwersytetu w Białymstoku odbyły się uroczyste obchody 40. rocznicy rozpoczęcia studiów historycznych na naszej uczelni.**

Foto Paweł Jakubczyk



Od lewej: prof. Andrzej Sadowski, prof. Jan Tęgowski, prof. Cezary Kukło, prof. Adam Dobroński

Podczas uroczystości odbyła się konferencja naukowa *Granice i pogranicza. Mikrohistorie* oraz promocja książki zawierającej wspomnienia dawnych i obecnych pracowników Instytutu Historii, zatytułowanej *Studia historyczne w Białymstoku 1968-2008*. Na spotkanie przybyło wielu dawnych wykładowców, wśród nich byli dyrektorzy Instytutu. W trakcie obchodów prof. Cezary Kukło przypominał zebranym sylwetki wybitnych pracowników Instytutu, którzy na zawsze odeszli z naszych szeregów.

Instytut Historii UwB utworzony został w 1968 roku w ramach Filii Uniwersytetu Warszawskiego, którą powołano do życia rozporządzeniem ministerialnym 15 lipca 1968 r. Na fakt utworzenia w naszym mieście studiów historycznych wpłynąć miały „wydarzenia marcowe”. Powstanie Filii UW miało być „nagrodą” dla władz partyjnych Białegostoku za spokój w czasie protestów marca 1968 r. Z drugiej strony Filia stała się miejscem „oddelegowywania” najbardziej niepokornych osób z warszawskiego środowiska naukowego, co nieraz Warszawie wypominali tutejsi sekretarze, podkreślając wyjątkową „reakcyjność” przysyłanych tu wykładowców uniwersyteckich.

Nowa placówka kształcić miała kadry nauczycielskie w ramach zawodowych trzyletnich studiów na kierunku filologia

polska z historią. Bardzo szybko, dzięki wspaniałej kadrze naukowej, białostocka placówka stała się miejscem wyjątkowo nieprzeciętnym. Do Białegostoku przyjeżdżali uczyć studentów m.in. Andrzej Wyrobisz (pierwszy kierownik Zakładu Historii), Andrzej Wyczański, Ewa Wipszycka-Bravo, Hanna Geremek, Teresa Monasterska, Mieczysław Wrzosek, Stanisław Alexandrowicz, Andrzej Woltanowski, Stefan Meller, Władysław A. Serczyk, Andrzej Paczkowski, Jan Kofman i Elżbieta Kaczyńska, która kierowała Zakładem od 1973 r. i doprowadziła do powołania w 1980 r. Instytutu Historii z czterema zakładami w składzie. Na czele Instytutu stanął

wówczas prof. Andrzej Wyrobisz. Kolejnymi dyrektorami IH byli: Adam Czesław Dobroński, Andrzej Wyczański, Adam Maniowski, Barbara Stępniewska-Holzer, Cezary Kukło, Hanna Konopka, Jerzy Urbanowicz i Jan Tęgowski. Obecnie funkcje dyrektora pełni Wojciech Śleszyński.

W 1977 roku absolwentom wręczono po raz pierwszy dyplomy magisterskie na kierunku historia Filii UW w Białymstoku. W 1982 roku uruchomiono w Instytucie studia podyplomowe. W 1990 roku, po latach pobytu na ul. Świerkowej, Instytut Historii przenosi się do centrum, zajmując gmach b. Komitetu Wojewódzkiego PZPR. W ten symboliczny sposób zatoczyło się koło historii. W 1993 roku Instytut uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora.

Daniel Boćkowski  
Instytut Historii UwB

## Instytut Historii

Obecnie Instytut Historii prowadzi studia licencjackie i magisterskie na dwóch kierunkach - historii i stosunkach międzynarodowych. Ma w ofercie edukacyjnej trzy rodzaje studiów podyplomowych: historia, ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego oraz archiwistyczne. Wydaje *Studia Podlaskie*, *Gryfitę* i *Białostockie Teki Historyczne*. Posiada też jedną z najciekawszych stron internetowych wśród instytutów historycznych w Polsce.



Uczestnicy obchodów 40. lecia Instytutu Historii UwB

Foto Paweł Jakubczyk

**Biblioteka Uniwersytecka ma już 40 lat. Z tej okazji 20 listopada odbyło się uroczyste spotkanie.**

Na spotkaniu obecni byli m.in.: JM Rektor Uniwersytetu w Białymstoku prof. dr hab. Jerzy Nikitorowicz, prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą dr hab. prof. UwB Beata Godlewska-Żyłkiewicz, dziekan Wydziału Fizyki dr hab. prof. UwB Eugeniusz Żukowski. Swoją obecnością zaszczytili nas byli dyrektorzy BU: prof. dr hab. Piotr Wróblewski, mgr Elwira Śliwińska, prof. dr hab. Jerzy Urwanowicz, dr Jerzy Halicki, a także przedstawiciele nauczycieli akademickich, dyrektorzy białostockich bibliotek oraz emerytowani i obecni pracownicy Biblioteki Uniwersyteckiej. Gości przywitała dyrektor biblioteki mgr Halina Brzezińska-Stec. Następnie rektor złożył gratulacje i podziękowania tym, którzy bibliotekę tworzyli i dbają dziś o jej dalszy rozwój. Uroczystości towarzyszył wykład dr. Tomasza Mojsika z Instytutu Historii UwB, zatytułowany *Od katalogu do lektorium – świat bibliotek antycznych* oraz krótka, wzbogacona prezentacją multimedialną, refleksja nt. Biblioteki Uniwersyteckiej w latach 1968–2008, przedstawiona przez Jolantę Kudrawiec z Oddziału Informacji Naukowej. Zdjęcia ukazujące przeszłość biblioteki spotkały się z żywym odbiorem ze strony publiczności. Jubileusz był okazją nie tylko do podkre-

## Urodziny biblioteki



Przemawia mgr Halina Brzezińska-Stec, dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej

ślenia obecnej roli placówki w życiu uczelni, ale również do wyrażenia szacunku i uznania wszystkim tym, którzy przyczynili się do jej rozwoju. JM Rektor UwB prof. Jerzy Nikitorowicz wręczył dyplomy „Zasłużonych dla Uniwersytetu w Białymstoku” paniom Ludmile Puchalskiej oraz Natalii Sawickiej. Natomiast wyróżnieni pracownicy biblioteki otrzymali listy gratulacyjne. Dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej przyjęła wyrazy uznania przedstawicieli białostockich instytucji kulturalnych: Centrum Edukacji Nauczycieli, Książnicy Podlaskiej i Wyższej Szkoły Ekonomicznej. Po części oficjalnej spotkania przyszedł czas na mniej oficjalne wspomnienia zaproszonych gości. Obchody uświetniła

część artystyczna w wykonaniu Orkiestry Kameralnej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II stopnia w Białymstoku pod dyrekcją Romana Zielińskiego.

Miła i radosna atmosfera została przeniesiona do czytelni ogólnej, gdzie zaprezentowano przygotowaną przez pracowników Oddziału Informacji Naukowej BU wystawę pt. „Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia 1968–2008”. Tutaj też miał miejsce poczęstunek. Towarzyszyły mu rozmowy kulturalowe, podczas których najczęściej pojawiało się pytanie: „A pamiętasz...?”.

Katarzyna Puksza,  
Anna Rutkowska

## Polska książka w Wiedniu

25 listopada 2008 r. w Stacji Naukowej Polskiej Akademii Nauk w Wiedniu została otwarta XV - jubileuszowa Wystawa Polskiej Książki Naukowej. Organizatorami Wystawy byli: Ambasada RP w Austrii, Stacja Naukowa PAN w Wiedniu, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz Stowarzyszenie Wydawców Szkół Wyższych w Polsce. Uroczystego otwarcia dokonali w imieniu JE Ambasadora RP w Austrii dr. Jerzego Margańskiego - minister Tadeusz Oliwiński, dyrektor Stacji Naukowej PAN w Wiedniu - prof. dr hab. Bogusław Dybaś oraz Henryk Podolski - prezes Stowarzyszenia Wydawców Szkół Wyższych w Polsce.

W uroczystości, która miała miejsce w za- bytkowej sali im. Króla Jana III Sobieskiego, uczestniczyli m.in. przedstawiciele Polonii austriackiej z prezesem Forum Polo-

nii w Austrii prof. Andrzejem Lechem, środowiska naukowego Wiednia z prof. Aloisem Woldanem, z Uniwersytetu Wiedeńskiego. Na wystawie eksponowano książki z 35 wydawnictw z polskich uczelni publicznych. Środowisko naukowe Uniwersytetu w Białymstoku reprezentowało 30 publikacji 40 autorów. Po raz kolejny książki naszych naukowców były przedstawiane na tak prestiżowej wystawie i co godne podkreślenia, cieszyły się olbrzymim powodzeniem wśród zwiedzających. Prezentowane tytuły zostały przekazane jako dar SWSW w Polsce Bibliotece Naukowej Stacji PAN w Wiedniu. Ekspozycja została oceniona przez austriackie środowisko naukowe jako doniosła inicjatywa promująca osiągnięcia nauki polskiej i poszczególnych uczelni RP.



Red. nac. Elżbieta Kozłowska-Świątkowska i prezentowane książki, Wiedeń 2008 r.

BIP

# OTRZĘSINY

Światła, światła! Blaski, cienie, zachwyty i stare przyjaźnie. Szkło i para, wszędzie ciasno, głośno, ciężko się rozmawia. Wszyscy się witają, jak koledzy z dawnych lat. Zbyszek był w Irlandii, Gośka widziała Wielki Kanion. Co teraz? No jutro przecież pierwsze kolokwium... Ale jak zawsze zostaniemy do rana. Tak, przecież to Otrzęsiny! Nie było chyba roku, czy października bez otrzęsín. Teraz jest ich coraz więcej, od wydziałowych, po uczelniane, akademickie. Robią je nawet najmniejsze uczelnie. A wszystko to po to, aby biedni, zabiegani studenci mogli chociaż na chwilę odpocząć od obowiązków. Teraz otrzęsiny stały się ich obowiązkiem. Tym studenckim obowiązkiem młodości. Bez flag, bez pieśni na ustach, ale podążając jak w pochodzie, na imprezy, do klubów, do barów. Z pewnej perspektywy to piękne zjawisko. Gdzież przecież, jak nie w klubach, realizuje się dzisiejsza „nowa kultura”? Gdzie podziałiby się DJ'e, beatboxerzy, breakdancerzy i przyszłe gwiazdy „You can dance”? To tutaj w płomieniach rozrywki i wspólnej zabawy można zapomnieć o bożym świecie i stać się na chwilę sobą. Społeczeństwo się rozwija i ewoluuje, ale wciąż młodzi muszą mieć miejsce i czas na swobodę. Nie śpiewamy piosenek o niepodległości. Wykorzystujemy ją jak tylko możemy. Oby do sesji zimowej!

M.S.



Foto Daniel Piotrowski



Foto Daniel Piotrowski

## Adapciak

### Dzień 1

„Przy autobusie było sporo zamieszania, sporo bagażu i sporo oczekiwania. Nie wiedziałem właściwie co mnie czeka i nikogo nie znałem. Do tego jakiś dziennikarz poprosił mnie o kilka słów do gazety. Przecież dopiero co przyjechałem!”

### Dzień 2

„Poznałem kilka nowych osób. Fajna ekipa. Każdy z innej uczelni, wydziału, innego miasta. W sumie wszyscy mieli podobne uczucia co ja i nie do końca wiedzieli czym są studia. Mieliśmy ciekawą pogadankę, a potem ognisko. Nie wiedziałem, że na studiach tak dużo się śpiewa!”

### Dzień 3

„Cały czas bierzemy udział w różnych grach integracyjnych. Był paintball i quady. Potem poznałem Panią Prorektor Uwb. Przemiała kobieta. Wieczorem przyjechał przedstawiciel Jagiellonii i rozdał kilka fajnych gadżetów. Może jutro przyjedzie jakiś premier?”

### Dzień 4

„Teraz to już znam chyba wszystkich. Aż dziw, że ludzie tak łatwo się otwierają i poznają. Jest tak jakoś naturalnie. Bez stresów, przymusu. Mówili nam dziś o strukturze uczelni i aktywności. Nawet nie zdawałem sobie sprawy, że to tak wygląda. Aha, premiera nie było, ale za to był poseł Klim. Chyba zajmę się polityką.”

### Dzień 5

„Sprzątamy, wymieniamy się numerami telefonów i pakujemy. Zgraliśmy całkiem niezłą grupę ludzi. Chcemy zapisać się do NZS-u. I będziemy startować do samorządu. Będzie fajnie. A po jutrze idziemy na kręgle. Czy tak będzie przez całe studia? Mam nadzieję. I za rok też chyba wybiorę się na Adapciaka.”

M.S.

**RADIOSTUDENT**  
**RADIO INTERNETOWE**  
**UNIwersytetu w Białymstoku**  
 Zaprasza do współpracy



Akademickie Radio Internetowe zaprasza wszystkich chętnych do współpracy przy współtworzeniu redakcji.

Jeśli chciałbyś zdobyć doświadczenie w pracy radiowej pisz do nas:  
[radio.rekrutacja@gmail.com](mailto:radio.rekrutacja@gmail.com)

Więcej informacji znajdziesz na stronie radia:  
[www.RADIOSTUDENT.uwb.edu.pl](http://www.RADIOSTUDENT.uwb.edu.pl)



# ADAPCIAK 2008

foto. Daniel Piotrowski



# Sportowcy już trenują

Rozpoczął się nowy sezon ligi uczelnianej. Na boiskach i salach sportowych spory ruch - studenci sportowcy rozpoczęli pierwsze treningi. Miejmy nadzieję, że w tym roku osiągną jeszcze lepsze wyniki. Będziemy trzymać kciuki!



Koszykarki przygotowują się do kolejnego sezonu ligi uczelnianej. Z piłką Monika Drozdowska, w obronie Joanna Praczuk



Sparing koszykarzy UwB z zespołem Politechniki Białostockiej. Z numerem 8 Błażej Młynarczyk, z 7 Krzysztof Dębicki



Sekcja judo zaprasza: początkujących we wtorki, zaawansowanych w czwartki, zawsze o 18.30. Więcej informacji na temat wszystkich sekcji sportowych na stronie <http://azs.uwb.edu.pl/>

## PODSUMOWANIE PODLASKIEJ AKADEMICKIEJ LIGI MIĘDZYUCZELNIANEJ 2007/2008

Minął kolejny sezon Podlaskiej Akademickiej Ligi Międzyuczelnianej 2007/2008. Uniwersytet w Białymstoku, w gronie 12 startujących uczelni został sklasyfikowany na IV miejscu. Takie samo miejsce nasi sportowcy zajęli w poprzednim roku akademickim. Jednak można mówić o pewnym postępie.

W klasyfikacji kobiet Uniwersytet w Białymstoku zajął wysokie II miejsce, o jedno wyżej niż w poprzednim roku. Również o jedną pozycję wyżej - z V na IV - awansowali mężczyźni.

Do zajmowanego w klasyfikacji łącznej III miejsca WSFiZ zabrakło sportowcom Uniwersytetu tylko 6 punktów. W poprzedniej edycji tych rozgrywek różnica wynosiła 15 punktów.

Ligę roku akademickiego 2007/2008 wygrała Politechnika Białostocka przed Wyższą Szkołą Wychowania Fizycznego i Turystyki.

W osiągniętym przez Uniwersytet dorobku punktowym największy udział mieli pływacy, zdobyli w sumie 12 punktów.

A tak punktowały pozostałe sekcje sportowe:

<i>Lekkoatletyka</i>	<i>10 pkt</i>
<i>Tenis stołowy K+ M</i>	<i>8 pkt</i>
<i>Piłka siatkowa K+ M</i>	<i>8 pkt</i>
<i>Piłka koszykowa K+ M</i>	<i>6 pkt</i>
<i>Piłka siatkowa plażowa</i>	<i>6 pkt</i>
<i>Piłka nożna halowa</i>	<i>5 pkt</i>
<i>Ergometr wioślarski</i>	<i>3 pkt</i>
<i>Trójbój siłowy</i>	<i>2 pkt</i>

Większe do osiągnięcia możliwości punktowe wydają się być w zawodach ergometru wioślarskiego oraz trójboju siłowego - od tego roku dwuboju. Z przyczyn obiektywnych do zawodów tych UwB nie mógł wystawić pełnych składów.

Wysokie miejsca w tegorocznych rozgrywkach ligowych upoważnią do udziału w zawodach strefowych, będących eliminacjami do Mistrzostw Polski Szkół Wyższych. Miejmy nadzieję, że w zawodach tej rangi weźmie udział liczne grono sportowców naszej uczelni.



# NIE MARNUJĘ CZASU

Wywiad z Łukaszem Mrozem, studentem prawa UwB, odnoszącym wielkie sukcesy w skoku wzwyż

**Katarzyna Wróblewska: Podobno w dużym mieście łatwiej zrobić karierę sportową. U Ciebie zaczęło się inaczej...**

**Łukasz Mróz:** Pochodzę z małej miejscowości Nowe Stojło, leżącej niedaleko Suchowoli, 50 km od Białegostoku. W Suchowoli skończyłem gimnazjum i liceum. Tam też zaczęła się moja kariera sportowa... jeśli można tak to nazwać. Wtedy jeszcze nie wiedziałem, że skok wzwyż będzie moją dziedziną.

**Kto najbardziej przyczynił się do rozwoju Twojej kariery?**

- Szczególnie moi dwaj trenerzy: z liceum - Wojciech Krystoń, i ze studiów - Robert Nazarkiewicz. Największą podporą jest dla mnie wsparcie rodziców.

**Od jak dawna trenujesz profesjonalnie?**

- Ósmy sezon. W dzieciństwie bliższe niż sport były mi szpitalne łóżka. Jednak los spletał mi figła.

**Co zadecydowało o wyborze tej mało popularnej dyscypliny?**

- Niska konkurencja. Żartuję. Po prostu w liceum udało mi się zaistnieć w zawodach wojewódzkich i okazało się, że mam talent. Postanowiłem skoncentrować się na skakaniu i brnąć w to, wkładając całe serce. Mam też predyspozycje fizyczne, ale liczy się i psychika. Jeśli ktoś nie potrafi równoważyć sportu i życia prywatnego, kończy się to źle.

**Skakanie nie jest dla Ciebie najważniejsze? Przed chwilą mówiłeś co innego.**

- Ale jest. Tylko nie mogę zapominać, że trzeba mieć czas także dla rodziny i przyjaciół.

**Jak często trenujesz i z kim? A może trenujesz samodzielnie?**

- Jest nas w KS Podlasie kilku. Widać, że chłopaków wciągnął ten sport. Często trenujemy razem. Ale studiujemy różne kierunki, często na innych uczelniach. Ciężko jest zgrać treningi tak, aby nie kolidowały z planem zajęć. Wtedy trenujemy indywidualnie - ja robię to sześć razy w tygodniu.

**To prawie codziennie. Jak znajdujesz czas? Przecież studiujesz też prawo.**

- Przedłużam sobie dobę. Mówiąc poważnie... jakoś sobie radzę. Staram się trenować w przerwach między zajęciami. W sesji nie wyjeżdżam na obozy sportowe, choć chciałoby się...



Łukasz Mróz w akcji

**Czy prawo to jest to, czym chciałbyś się zajmować w życiu? Czy wolałbyś robić karierę sportową?**

- Prawo to kierunek, który daje mi szerokie pole manewru, pozwala rozwijać się, w przyszłości może dać stabilizację życiową... także finansową. Nie umiem przecież przewidzieć jak będzie wyglądała moja kondycja za kilka lat. Sport w dużej mierze uwarunkowany jest dobrym zdrowiem. Skok wzwyż traktuję bardziej jako hobby. W ludziach cenię nie tylko talent, ale też to, że chcą i potrafią go rozwijać.

**Przed Tobą igrzyska olimpijskie. Obiecaliśmy to nam! Wierzymy w Ciebie.**

- Będę do tego dążył. Przecież występnym na Olimpiadzie, gdzie reprezentuje się Ojczyznę to marzenie każdego sportowca.

**Co oprócz sportu cię fascynuje?**

- Dziennikarstwo. Przez pewien czas pracowałem w gazecie.

**Prawdziwy człowiek renesansu z Ciebie! Co chciałbyś przekazać młodym**

**ludziom? Jakaś recepta na sukces?**

-Tylko tyle: To nieprawda, że jeśli studiujesz się ciężki kierunek, jak prawo, medycyna, to nie ma czasu na nic innego. Siedzenie tylko w książkach to trochę oszukiwanie samego siebie. Trzeba kiedyś odważyć się, wstać z fotela i zrobić coś. Każdy powinien rozwijać się. Im bardziej się ma zapchany grafik, tym mniej czasu traci się na zbędne sprawy.

**A imprezy? Gdzie czas na życie studenckie? Często imprezujesz?**

- Tak często, jak się da. Nie marnuję czasu. Żyję chwilą!

**Na koniec motto życiowe?**

Sport - nauka - abstynencja!

**I wszystko jasne...**

Rozmawiała Katarzyna Wróblewska,  
I rok prawa.

**Największe sukcesy sportowe Łukasza Mroza**

- 2006 - Mistrz Polski Juniorów,
- 2007 - Młodzieżowy Wicemistrz,
- 2008 - Akademicki Mistrz Polski,
- 2008 - Młodzieżowy Wicemistrz,
- 2008 - II miejsce na meczu lekkoatletycznym Polska-Niemcy

## ***W rocznicę śmierci*** **Docenta Kazimierza Czerepko (1923-1988)**

**W bieżącym roku upłynęła 20. rocznica śmierci doc. dr. inż. Kazimierza Czerepki, organizatora i wieloletniego kierownika Zakładu Chemii w Filii Uniwersytetu w Białymstoku.**



Doc. dr inż. Kazimierz Czerepko urodził się 20 czerwca 1923 roku w Białymstoku. W roku 1937 ukończył siedmioletnią szkołę powszechną, a następnie rozpoczął naukę w gimnazjum kupieckim. Podczas wojny uczęszczał do polskiej szkoły. Po wyzwoleniu, w 1944 roku wstąpił do liceum ogólnokształcącego (wydział przyrodniczy), które ukończył we wrześniu 1945 roku. Następnie, po zdaniu egzaminów konkursowych, rozpoczął studia na Wydziale Chemicznym Politechniki Gliwickiej, gdzie uzyskał absolutorium w roku 1949. Podczas pobytu w Makromolekularnym Laboratorium Zakładów Chemicznych w Ústí n/Łabą (Czechosłowacja) w roku 1949, wykonał pod kierunkiem dr. inż. J. Procházky pierwszą pracę naukową pt. „Próby kondensacji kaprolaktamu z aldehydami”, która później została przyjęta jako dyplomowa praca magisterska. W 1951 roku uzyskał dyplom inżyniera chemika magistra nauk technicznych.

Od lutego 1952 roku pracował w Zakładzie Chemii Ogólnej Akademii Medycznej w Białymstoku jako asystent-stażysta i asystent, a potem w Zakładzie Chemii Fizjologicznej jako starszy asystent oraz adiunkt. W 1966 roku uzyskał stopień doktora nauk technicznych na Wydziale Chemicznym Politechniki Warszawskiej, gdzie obronił pracę doktorską pt. „Chromatografia bibulowa kaprolaktamu i pokrewnych połączeń”, której

promotorem był prof. Jerzy Minczewski.

W roku akademickim 1968/1969 Docent Czerepko rozpoczął pracę dydaktyczną na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym tworzącej się wówczas Wyższej Szkole Nauczycielskiej w ramach Filii Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie prowadził zajęcia dydaktyczne z chemii ogólnej, nieorganicznej i analitycznej. 1 września 1969 roku został zatrudniony w Filii UW jako starszy wykładowca. Został wtedy mianowany kierownikiem Zakładu Chemii, którym kierował aż do roku 1980. W tym okresie stworzył podwaliny pod przyszły Instytut Chemii Filii Uniwersytetu Warszawskiego.

Docent Czerepko był wieloletnim członkiem Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Aktywnie działał w Białostockim Oddziale PTChem, pełniąc w nim funkcję sekretarza (1953-1958), a od 1959 roku, aż do śmierci w roku 1988, przewodniczył Oddziałowi. W maju 1965 na zlecenie Zarządu Głównego PTChem zorganizował Ogólnopolski Zjazd Naukowy PTChem i SITPChem, w którym uczestniczyło ponad 400 przedstawicieli polskiego środowiska chemików.

Docent Kazimierz Czerepko wykazywał szerokie zainteresowania naukowe, a także pozanaukowe. Był m.in. członkiem Polskiego Towarzystwa Biochemicznego oraz Polskiego Towarzystwa Miłośników Astronomii. Docent Czerepko dysponował rozległą wiedzą chemiczną, jednakże Jego działalność naukowa koncentrowała się głównie na badaniach wiązań wodorowych w układach amidowych i laktamowych.

Wszelkierną działalność Docenta ułatwiały Jego cechy osobowości, takie jak życzliwość, pogodne usposobienie, umiejętność nawiązywania kontaktów międzyludzkich.

Docent Kazimierz Czerepko był człowiekiem skromnym, przyjaznym, wykonującym swoją pracę z ogromnym zaangażowaniem. Pozostawił trwałe ślady swojej obecności i działalności w pamięci kolegów, uczniów i przyjaciół.

*Dr hab. Stanisław Witkowski, prof. UwB*

# KALEN

## ZAPOWIEDZI WYDA

### GRUDZIEŃ

\*19 *grudnia* - Konferencja naukowa „Mit autorytetu - autorytet mitu”. Biblioteka Uniwersytecka im. J. Giedroycia; Koncert kolęd. Chór UwB. Sąd Rejonowy w Białymstoku

\*24 *grudnia* - Pasterka, koncert kolęd. Chór UwB. Kościół św. Wojciecha

### STYCZEŃ

\**styczeń* - Międzynarodowa Konferencja w ramach Programu Life Long Learning Project (IANUS). Zakład Andragogiki i Gerontologii, Wydział Pedagogiki i Psychologii; Debata panelowa na temat socjologii sondażowej. Instytut Socjologii

\**styczeń/luty* - Debata „Etyka w biznesie”. Studenckie Koło Menedżerów. Wydział Ekonomii i Zarządzania; Wystawa fotografii Cezarego Werpachowskiego „Przyroda Biebrzańskiego P.N!”. Uniwersyteckie Muzeum Przyrodnicze im. Prof. A. Myrchy

\**styczeń-kwiecień* - Kontynuacja cyklu spotkań „Podlaskiego Forum Bibliotekarzy”. Biblioteka Uniwersytecka im. J. Giedroycia

\*6 *stycznia* - Koncert kolęd. Chór UwB. Kościół św. Wojciecha

\*9 *stycznia* - Rozstrzygnięcie konkursu na projekt LOGO. Wydział Ekonomii i Zarządzania

\*10 *stycznia* - Konferencja „Otoczmy troską życie”. Katedra Teologii Katolickiej. Kino „Ton”

\*12 *stycznia* - Wystawa „Ładniej? PRL w przesterzeni miasta”. Fundacja UwB. Biblioteka Uniwersytecka im. J. Giedroycia

\*15 *stycznia* - Wykład dr Ireny Matus „Białoruski rok obrzędowy” w ramach cyklu „Czwartki białoruskie”. Katedra Kultury Białoruskiej. Wydział Filologiczny

\*19 *stycznia* - Konferencja naukowa „Finansowe i pozafinansowe czynniki rozwoju MŚP w Polsce”. Wydział Ekonomii i Zarządzania

\*20 *stycznia* - Wykład prof. Bogusława Nowowiejskiego (Wydział Filologiczny) „Różnicowanie językowe Podlasia” w ramach cyklu „Podlasie w badaniach naukowych”. Biblioteka Uniwersytecka im. J. Giedroycia

\*29 *stycznia* - Wykład dr. Bazylego Siegienia „O potrzebie badań gwaroznawczych na Białostocczyźnie” w ramach cyklu „Czwartki białoruskie”. Katedra Kultury Białoruskiej. Wydział Filologiczny

# DARIUM

## RZEŃ 2008/2009

### LUTY

\**luty* - VII Seminarium Inicjacyjne w Chacie Socjologa. IS. Górny Otryt, Bieszczady; Zimowe warsztaty choralne. Chór UwB

\**luty/marzec* - AIESEC WEEK - rekrutacja do organizacji, wydarzenie promujące organizacje na uczelni. AIESEC Białystok

\**16-18 lutego* - Seminarium Naukowe „Skuteczna rekrutacja i selekcja w XXI wieku”, Studenckie Koło Menedżerów

\**19-20 lutego* - Prezentacja oferty dydaktycznej na wystawie LITEXPO. Ministerstwo Edukacji Litwy, Zamiejscowy Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie

\**luty-kwiecień* - Kontynuacja wykładów pracowników naukowych UwB w ramach cyklu „Podlasie w badaniach naukowych”. Biblioteka Uniwersytecka im. J. Giedroycia

### MARZEC

\**marzec* - Dzień otwarty dla maturzystów, połączony z konferencją „Pierwsza pomoc w ostatniej chwili”; uruchomienie internetowego forum pomocy dla maturzystów z wiedzy o społeczeństwie. Wydział Prawa; Ogólnopolska konferencja naukowa nt. Employer Brandingu. Studenckie Koło Menedżerów; Wystawa fotografii Anny Wnorowskiej „Brzoza”. Uniwersyteckie Muzeum Przyrodnicze im. Prof. A. Myrchy

\**marzec/kwiecień* - Szkolenia z umiejętności miękkich dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych (prowadzone przez praktykantów z zagranicy). AIESEC Białystok

\**20-21 marca/18-23 maja* - „Wiosna Francuska w Białymstoku 2009”. Studenci filologii francuskiej. Katedra Neofilologii

### KWIECIEŃ

\**kwiecień* - Szkolenia dla studentów z zakresu finansów i przedsiębiorczości. AIESEC Białystok

\**25 kwietnia* - Konferencja „Świadkowie wiary: św. Paweł i św. Brunon z Kwerfurtu”. Katedra Teologii Katolickiej. Kino „Ton”

\**26-28 kwietnia* - X Doroczna Międzynarodowa Konferencja Naukowa Stowarzyszenia Edukacji Administracji Publicznej „Patologie w administracji publicznej”. SEAP, WSAP Białystok, Wydział Prawa. Białowieża

## ARCHIWUM WYDARZEŃ 2008

### GRUDZIEŃ

\**17 grudnia* - Wykład dr hab. Jolanty Sztachelskiej, prof. UwB i dr. Dariusza Kuleszy „Białystok literacki-dzisiaj i jutro” w ramach cyklu „W środku Europy-piśmiennictwo regionu (literatura i język)”. Wydział Filologiczny

\**15 grudnia* - Otwarta debata „Uczyć (o) wielokulturowości” z udziałem przedstawicieli środowiska akademickiego i nauczycieli. Fundacja UwB, Instytut Socjologii. Biblioteka Uniwersytecka im. J. Giedroycia

\**13 grudnia* - Wykład dr. Krzysztofa Markowicza (Instytut Geofizyki UW) „Od równowagi radiacyjnej do zmian klimatu Ziemi”. Polskie Towarzystwo Fizyczne o/Białystok, Wydział Fizyki

\**12 grudnia* - Wykład dr hab. Lilii Citko, prof. UwB „Kronika Bychowca jako zabytek piśmiennictwa białoruskiego” w ramach cyklu „Czwartki białoruskie”. Katedra Kultury Białoruskiej. Wydział Filologiczny

\**9 grudnia* - Wykład dr. hab. Krzysztofa Buchowskiego (Wydział Historyczno-Socjologiczny UwB) „Polacy i Litwini - wzajemne postrzeganie przez wieki” w ramach cyklu „Podlasie w badaniach naukowych”. Biblioteka Uniwersytecka im. J. Giedroycia

\**8 grudnia* - Wykład prof. Andrzeja Falkowskiego „Percepcja i pamięć. Inspiracje dla strategii marketingowych”. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Wydział Pedagogiki i Psychologii; Wykłady otwarte Michała Bilewicza nt. antysemityzmu i Aleksandry Bilewicz nt. Żydów sefardyjskich, warsztat pieśni sefardyjskich. Fundacja UwB. Aula Wydziału Historyczno-Socjologicznego

\**5 grudnia* - Regionalna konferencja dla uczniów klas maturalnych szkół średnich województwa podlaskiego „Maturzyści na prawo!”. Wydział Prawa

\**4 grudnia* - VII Regionalne Forum Innowacji „Finansowanie działalności innowacyjnej i naukowej w l. 2007-2013. Inicjatywy klastrowe w Polsce Północno-Wschodniej”. Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego, Wydział Ekonomii i Zarządzania, Urząd Miasta Białegostoku. Hotel Gołębiowski

\**3 grudnia* - Uroczyste promocje habilitacyjne i doktorskie. UwB. Aula Wydziału Ekonomii i Zarządzania; Wykład dr Katarzyny Sawickiej „Czasopismo literacko-artystyczne Kartki. Próba monografii” w ramach cyklu „W środku Europy – piśmiennictwo regionu (literatura i język)”. Wydział Filologiczny

\**2 grudnia* - Panel dyskusyjny „Wpływ glo-

balnego kryzysu sektora finansowego na gospodarkę ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki województwa podlaskiego”. Wydział Ekonomii i Zarządzania; Wykład nadkom. Marcina Karnasia (specjalista z zakresu zagrożeń społecznych i wychowawczych) „Zorganizowana przestępczość narokotykowa – skala i charakter zjawiska, zagrożenia”. Katedra Edukacji Międzykulturowej, Wydział Pedagogiki i Psychologii; Seminarium firmy Merck. Instytut Biologii

### LISTOPAD

\**28 listopada* - Wykład mgr Charytoniuk-Michej na „Dziadowskim jam session” o obrzędzie dziadów. Dom Pracy Twórczej. Wigry

\**27 listopada* - Wykład dr Heleny Głogowskiej „Obecność kultury białoruskiej w Polsce po 1989 r.” w ramach cyklu „Czwartki białoruskie”. Wydział Filologiczny

\**25 listopada* - Konferencja prasowa nt. badań „Dziecko w cyberprzestrzeni - zjawisko uzależnienia od współczesnych multi- i hipermediów”. Wydział Pedagogiki i Psychologii; Seminarium i wykład prof. Ewy Jendrzyczak (Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy) „Nowe podejście do problemu żywności dietetycznej”. Polskie Towarzystwo Botaniczne o/Białystok, Instytut Biologii

\**24 listopada* - Wykład prof. Zbigniewa Ćwiąkalskiego, Ministra Sprawiedliwości RP „Zawody prawnicze”, dyskusja. Wydział Prawa

\**22 listopada* - Wykład dr. Macieja Piętki „Kryptografia w sieci”. Polskie Towarzystwo Fizyczne o/Białystok, Wydział Fizyki

\**21 listopada* - Spotkanie z Ewą Lipską (poetką i ambasadorem polskiej kultury za granicą). Zakład Literatury Oświecenia i Romantyzmu Instytutu Filologii Polskiej

\**20 listopada* - Jubileusz 40-lecia istnienia Biblioteki Uniwersyteckiej, spotkanie z władzami UwB i pracownikami. Biblioteka Uniwersytecka im. J. Giedroycia; Otwarte wykłady Roberta Szuchty nt. genezy antysemityzmu i Holokaustu. Fundacja UwB. Aula I LO w Białymstoku

\**19 listopada* - Udział prof. Andrzeja Sadowskiego, prof. Włodzimierza Pawluczuka, prof. Elżbiety Czykwin i dr. Bazylego Siegienia w posiedzeniu Sejmowej Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych nt. asymilacji i akulturacji mniejszości białoru-

skiej w Polsce. Sejm RP. Warszawa; Wykład dr Katarzyny Sokolowskiej „Moja gwiazda. Wspomnienia Felicji Nowak na tle innych narracji czasu Zagłady” w ramach cyklu „W środku Europy - piśmiennictwo regionu (literatura i język)”. Wydział Filologiczny

\*18 listopada - Wykład prof. Leonardy Dacewicz (Wydział Filologiczny) „Antroponimia Żydów na Podlasiu w XVI–XVIII wieku” w ramach cyklu „Podlasie w badaniach naukowych”. Biblioteka Uniwersytecka im. J. Giedroycia

\*17 listopada - Koncert pieśni polskich. Chór UwB. Kościół św. Wojciecha

\*14 listopada - Spotkanie seminaryjne i referat dr. hab. Jerzego Przeszowskiego, prof. UwB (Wydział Fizyki) „Zależność od masy na hiperpowierzchni frontu świetlnego”. Wydział Fizyki; Wykład otwarty prof. Wojciecha Gutowskiego (UKW w Bydgoszczy) „Wesele, czyli zaćmienie mitu”. Zakład Literatury Oświecenia i Romantyzmu Instytutu Filologii Polskiej

\*13-14 listopada - Sesja naukowa „Starość. Zagadnienie antropologiczne, temat literacki, metafora kultury. Konfrontacje: Antyk-Romantyzm-Współczesność”. Zakład Literatury Oświecenia i Romantyzmu Instytutu Filologii Polskiej, Instytut Filologii Klasycznej UAM w Poznaniu. Wydział Filologiczny

\*13 listopada - Wykład prof. Jadwigi Sadowskiej (Wydział Filologiczny) „Polskie bibliotekarstwo i bibliografia a polityka (1946-1990)” w ramach cyklu „Podlaskie Forum Bibliotekarzy”. Biblioteka Uniwersytecka im. J. Giedroycia. WSE w Białymstoku; Wykład mgr Grażyny Charytoniuk „Obrzęd Dziadów w kulturze białoruskiej” w ramach cyklu „Czwartki białoruskie”. Katedra Kultury Białoruskiej. Wydział Filologiczny

\*11 listopada - Koncert pieśni polskich z okazji Święta Odzyskania Niepodległości. Chór UwB. Kościół św. Wojciecha

\*8 listopada - Koncert pieśni polskich. Chór UwB. Łapy

\*6 listopada - Spotkanie Jubileuszowe z prof. Włodzimierzem Pawluczukiem z okazji wyróżnienia przez Białostocką Wszechnicę Kulturalną. BWK, Galeria im. Slendzińskich

\*4 listopada - Seminarium naukowe i wykład dr Kariny Błachnio (Firma MERCK) „Nowe technologie pozwalające na zwiększenie wydajności badań proteomicznych w systemie ssaczym”. Instytut Biologii; Pokaz filmu dokumentalnego „Koniec pieśni” (reż. Piotr Borowski) zrealizowanego pod patronatem Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Studenckie Koło Naukowe Socjologii Edukacji, Zakład Socjologii Edukacji. Wydział Pedagogiki i Psychologii

\*3 listopada - „Dzień Seniora” - spotkanie JM Rektora prof. Jerzego Nikitorowicza z emerytami UwB. Dział Socjalny. Dom Studenta nr 1

\*1 listopada - Prof. Marek Konarzewski (Instytut Biologii) obejmuje stanowisko radcy ministra ds. wymiany naukowo-technicznej w polskiej ambasadzie w Waszyngtonie; „Skręć na prawo” - prezentacja oferty edukacyjnej w szkołach średnich Białegostoku i regionu. Wydział Prawa

## PAŹDZIERNIK

\*31 października - Przekazanie nowych budynków UwB przez stowarzyszenie Universitas Studiorum Polona Vilnensis. Zamiejscowy Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie

\*30 października - Seminarium naukowe i wykład mgr. inż. Andrzeja Różyckiego (Międzynarodowe Studium Doktoranckie Nauk Biologicznych PAN, Dziekanów Lesny) „Fenologia przystępowania do rozrodu i wielkość jaj u mew: zmienność, uwarunkowania i konsekwencje w warunkach środkowej Wisły”. Instytut Biologii

\*28-29 października - Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Polska w Schengen”. Zakład Prawa Europejskiego. Kętrzyn

\*28 października - Konferencja naukowa „Rynek pracy a edukacja”. Wydział Ekonomii i Zarządzania; Ogólnopolskie Seminarium „Biblioteki drugiej generacji - teraźniejszość i przyszłość”. Biblioteka Uniwersytecka im. J. Giedroycia; Spotkanie informacyjne „Wolontariat na rzecz uchodźców”. Wydział Pedagogiki i Psychologii

\*27-28 października - Konferencja „Dewiacja, stygmatyzacja i marginalizacja - Perspektywa socjopedagogiczna”. Zakład Socjologii Edukacji. Supraśl

\*27 października - Podpisanie porozumienia nt. wzajemnej współpracy między Uniwersytetem w Białymstoku a Wojewódzkim Ośrodkiem Animacji Kultury w Białymstoku. Sala Senatu UwB

\*26 października - Dni Kultury Chrześcijańskiej, oprawa mszy św. Chór UwB. Kościół Świętej Rodziny

\*23-24 października - I Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Sektor publiczny we współczesnej gospodarce”. Wydział Ekonomii i Zarządzania; Konferencja „Lata Wielkiej Wojny: rok 1918 w Europie Środkowo-Wschodniej”. Instytut Historii

\*22 października - Rozpoczęcie stałych dyżurów przez pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych. UwB

\*18 października - Wykład popularno-naukowy dr hab. Marka Kisielewskiego, prof. UwB „Magnetyzm i nanomagnetyzm w walce o przetrwanie”. Polskie Towarzystwo Fizyczne o/Białystok, Wydział Fizyki

\*13-15 października - Konferencja Naukowa „Dziesięć lat obowiązywania kodeksu karnego wykonawczego”. Zakład Prawa Karnego i Kryminologii. Białowieża

\*12 października - Inauguracja roku akademickiego, oprawa mszy św. Chór UwB. Kościół Farny

\*9-11 października - Konferencja „Metody analizy leksykalnej: założenia teoretyczne i zastosowania praktyczne”. Katedra Neofilologii

\*10-14 października - 57 Zjazd Polskiego Towarzystwa Geograficznego. PTG, Zakład Hydrobiologii Instytutu Biologii, PAN, PB. Białowieża

\*6 października - Uroczysta Inauguracja Roku Akademickiego połączona z jubileuszem 40-lecia fizyki uniwersyteckiej w Białymstoku, wykład inauguracyjny prof. Michała Święckiego „Dlaczego fizyka”. Wydział Fizyki; Otwarcie Laboratorium Femtosekundowych Techniki Magnetoptycznych. Zakład Fizyki Magnetyków; Wydziałowa inauguracja roku akademickiego 2008/2009. Wydział Pedagogiki i Psychologii

\*3 października - Inauguracja roku akademickiego UwB 2008/2009, występ Chóru UwB. Aula Wydziału Prawa

## WRZESIEŃ

\*28 września - Uświetnienie uroczystości Beatyfikacji Sł. Bożego ks. Michała Sopoćki. Chór UwB

\*27-28 września - Konferencja „Dewiacja. Stygmatyzacja i marginalizacja - perspektywa socjopedagogiczna”. Zakład Socjologii Edukacji, Wydział Pedagogiki i Psychologii. Supraśl

\*22-23 września - Konferencja „Edukacja dziecka – mity i fakty”. Zakład Pedagogiki Przedшкоlnej i Wczesnoszkolnej, Wydział Pedagogiki i Psychologii. Supraśl

\*22 września - Koncert pieśni polskich dla Polonii, Chór UwB. Budynek wydziałów Historyczno-Socjologicznego i Filologicznego

\*19 września - Sergiusz Prokofiew „Aleksander Newski”. Chór UwB, Opera i Filharmonia Podlaska

\*18-19 września - Obchody czterdziestolecia studiów historycznych w Białymstoku; Konferencja „Granice i pogranicza. Mikrohistorie”. Instytut Historii

\*16-17 września - Międzynarodowa Konferencja Naukowa „The Basic Problem of Finance Reform in the 21th Century in Europe”. Katedra Finansów Publicznych i Prawa Finansowego

\*15-17 września - V Augustowskie Spotkanie Naukowe „Edukacja w dialogu i perspektywie”. Zakład Dydaktyki Ogólnej, Wydział Pedagogiki i Psychologii. Augustów

\*15-16 września - „Ogólnopolski Salon Maturzystów Perspektywy 2008”, stoiska wystawiennicze. Wydział Prawa, Dział Dydaktyki i Spraw Studenckich

\*14-17 września - V Zjazd Naukowy Polskiego Stowarzyszenia Psychologii Społecznej. PSPS, Zakład Psychologii Społecznej i Rozwoju Człowieka, Wydział Pedagogiki i Psychologii

\*11-12 września - Międzynarodowa Konferencja „Kapitały społeczne i kulturowe miast środkowo- i wschodnioeuropejskich pograniczy”. Instytut Socjologii. Biblioteka Uniwersytecka im. J. Giedroycia

\*9 września - Odwiedziny delegacji z Niemiec w sprawie współpracy nad Biebrzą. Instytut Biologii, Instytuty Maxa Plancka. Stacja Terenowa Instytutu Biologii w Gugnach

\*1-4 września - Konferencja naukowa „Rozwój regionalny a rozwój zrównoważony”. Wydział Ekonomii i Zarządzania

\*1-3 września - XVI Ogólnopolska Konferencja Metodyczna „Ochrona środowiska na studiach uniwersyteckich”. Instytut Biologii

## SIERPIEŃ

\*31 sierpnia - Katedralne Koncerty Organowe. Chór UwB. Łapy

\*29 sierpnia - Katedralne Koncerty Organowe. Chór UwB. Kościół Farny

\*15-23 sierpnia - Letnie warsztaty chóralne. Chór UwB. Mikoszewo (n/ Bałtykiem)

\*sierpień - Rozpoczęcie realizacji projektu badawczego „Ergonomia systemów komputerowych” (prowadząca - dr Krystyna Lapin). Katedra Informatyki. Zamiejscowy Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie

## LIPIEC

\*16 lipca - Decyzja o finansowaniu projektu badawczego „Przypadek przedmiotów i korzyści pochodzących z przestępstwa”. Zakład Prawa Karnego i Kryminologii. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

\*4 lipca - Wykład prof. Jean-Marie Lehna (laureata Nagrody Nobla, Uniwersytet w Strasbourgu) „Supramolecular Chemistry - Past, Present and Future”. Polskie Towarzystwo Chemiczne o/Białystok, Instytut Chemii

\*1 lipca - Impreza jubileuszowa prof. Włodzimierza Pawluczuka „Co po końcu świata?” - spektakl Teatru Wierszalin, pokaz filmów grupy „Draha”, dyskusja. Instytut Socjologii, Teatr Wierszalin. Supraśl

## CZERWIEC

\*27 czerwca-2 lipca - „Workshop on high temporal and spatial resolution studies of magnetic nanostructures” podsumowanie realizacji projektu europejskiego NANOMAG-LAB (koordynacja prof. Andrzej Maziewski). Wydział Fizyki. Augustów

\*27 czerwca - 6. miejsce Wydziału Prawa UwB (wśród 16. uczelni publicznych) w II Rankingu Wydziałów Prawa. Gazeta Prawna

\*15 czerwca - Otwarcie Uniwersyteckiego Centrum Rekrutacji. Dział Dydaktyki i Spraw Studenckich

\*czerwiec (wrzesień) - Kierunek Chemia uzyskuje „akredytację europejską” (absolwenci uzyskują tytuły Eurobachelor i Euromaster). Instytut Chemii

## WYSTAWY

(daty rozpoczęcia)

\*1 grudnia - Wystawa Sekcji Numizmatycznej Studenckiego Koła Naukowego Historyków. SKNH, Biblioteka Uniwersytecka im. J. Giedroycia

\*listopad - „Las w moim obiektywie” wystawa pokonkursowa dwutygodnika „Las Polski”. Uniwersyteckie Muzeum Przyrodnicze im. Prof. A. Myrchy

\*20 listopada - „40-lecie Biblioteki Uniwersyteckiej im. J. Giedroycia w Białymstoku”. Biblioteka Uniwersytecka im. J. Giedroycia

\*4 listopada - „15-lecie Białoruskiego Towarzystwa Historycznego”. BTH, Biblioteka Uniwersytecka im. J. Giedroycia

\*27 października-27 listopada - „Nasze zuby” fotografie Piotra Juchy. Uniwersyteckie Muzeum Przyrodnicze im. Prof. A. Myrchy

\*6 października - „Magia Radia” stare odbiorniki radiowe ze zbiorów Polskiego Radia Białystok. PRB, Biblioteka Uniwersytecka im. J. Giedroycia

## STUDENCKI SERWIS INFORMACYJNY 2008

### GRUDZIEŃ

\*grudzień - Obsługa stoisk z produktami UNICEF. AIESEC Białystok

\*grudzień - Wigilia dla kół naukowych i akcja charytatywna na rzecz ubogich. Samorząd Studentów Wydziału Prawa; Zawody podlodowe „Pierwszy lód”. Akademickie Koło Wędkarskie; Panel dyskusyjny „W pół drogi ku wyborom” podsumowujący połowę kadencji organów samorządu terytorialnego. Koło Naukowe Teorii Społecznych UwB; Spotkanie z przedstawicielem firmy Ernst&Young. Koło Naukowe Prawa Podatkowego; Warsztaty z pisania wniosków o fundusze europejskie (prowadzenie - specjalista ds. pozyskiwania funduszy). Koło Prawa Zarządzania Funduszami Europejskimi; Przegląd filmów prawnych. Studenckie Koło Prawa Administracyjnego; Maraton Pisania Listów przy współpracy z Amnesty International. Studenckie Koło Nauk Penalnych; Spotkanie z urzędnikiem UOKiK. Studenckie Koło Prawa Gospodarczego; Akcja charytatywna na rzecz dzieci z domu dziecka przy ul. Słomskiej w Białymstoku. Klub Integracyjno-Dyskusyjny „Meritum”. Wydział Prawa

### LISTOPAD

\*29-30 listopada - Spotkanie byłych i obecnych członków Koła Naukowego Biologów z okazji XXX-lecia istnienia Koła. Stacja Terenowa Instytutu Biologii w Gugnach

\*24-28 listopada - II Festiwal Kultur „Szwecja znana-nieznana”. Naukowe Koło Kulturoznawcze, Filologiczne Koło Filozoficzne, SKN Integra, Studenckie Koło Naukowe Historyków. Wydział Historyczno-Socjologiczny, Wydział Filologiczny

\*15-16 listopada - Liczenie ptaków w okolicach Białegostoku. Koło Naukowe Biologów

\*13 listopada - Wybory do Samorządu Studenckiego. Zamiejscowy Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie

\*12 listopada - Szkolenie „Co zrobić, aby pozytywnie przejść proces rekrutacyjny?” Warsztat firmy NESTLE Polska. AIESEC Białystok, Wydział Ekonomii i Zarządzania

\*6 listopada - Pokaz filmu Ala Gore'a „Niewygodna prawda”. Koło Naukowe Biologów

\*listopad - Halloween i Andrzejkę (integracyjne imprezy studentów). Samorząd Studen-

tów Wydziału Prawa; Zawody Spinningowe „Szczupak Siemianówki”. Akademickie Koło Wędkarskie; Szkolenie nt. programu „Młodzież w działaniu” (prowadzenie - trener Narodowej Agencji). Koło Prawa Zarządzania Funduszami Europejskimi; Debata o przyszłości zawodów prawniczych. Studenckie Koło Prawa Administracyjnego; Konkurs z historii doktryn polityczno-prawnych. Studenckie Koło Filozofii Prawa. Wydział Prawa

## PAŹDZIERNIK

\*30 października - Dzień Promocji Wolontariatu Studenckiego. Studenckie Koło Naukowe Młodych Wolontariuszy, Wydział Pedagogiki i Psychologii

\*23-26 października - XII Ogólnopolski Przegląd Działalności Kół Naukowych Przyrodników - I miejsce studentów z Koła Naukowego Biologów w sekcji zoologicznej. Koło Naukowe Biologów. Rzeszów

\*17 października - Otrzęsiny studentów. Zamiejskowy Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie

\*11 października - „Krzemowa dolina w Białymstoku?” - czyli pierwszy BarCamp na wschodzie - prezentacje najbardziej innowacyjnych projektów internetowych regionu, Wydział Ekonomii i Zarządzania

\*7 października - Szkolenie „Jak powiedzieć by wiedzieć - trening komunikacji interpersonalnej”. Bank Millenium, Wydział Ekonomii i Zarządzania

\*październik - Impreza integracyjna i Otrzęsiny. Samorząd Studentów Wydziału Prawa; Spotkanie z przedstawicielem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Studenckie Koło Prawa Administracyjnego. Wydział Prawa

## WRZESIEŃ

\*15-19 września /22-26 września - „Obóz Adaptacyjny Uczelni Białostockich”. NZS Białystok, Samorządy studenckie białostockich uczelni wyższych

\*wrzesień - V Obóz Integracyjny dla studentów pierwszych lat studiów. Chata Socjologa. Górny Otryt (Bieszczady)

## LIPIEC

\*lipiec-listopad - „Akcja Siemianówka” (obraczkowanie ptaków). Koło Naukowe Biologów

\*lipiec - Inwentaryzacja płazów w Nadmorskim Parku Krajobrazowym. Koło Naukowe Biologów

Oprac. Bartosz Ignatowicz

## TYTUŁY I STOPNIE NAUKOWE

TYTUŁ PROFESORA

**prof. dr hab. Tadeusz Włostowski**  
- Wydział Biologiczno-Chemiczny

**prof. dr hab. Krzysztof Winkler**  
- Wydział Biologiczno-Chemiczny

**prof. dr hab. Piotr Tadeusz Gliński**  
- Wydział Historyczno-Socjologiczny

**prof. dr hab. Halina Parafianowicz**  
- Wydział Historyczno-Socjologiczny

HABILITACJE

**dr hab. Ryta Iwona Dziemianowicz**  
- Wydział Ekonomii i Zarządzania

**dr hab. Oleg Łatyszonek**  
- Wydział Filologiczny

**dr hab. Mirosław Sobecki**  
- Wydział Pedagogiki i Psychologii

**dr hab. Janina Uszyńska-Jarmoc**  
- Wydział Pedagogiki i Psychologii

DOKTORATY

**dr Jolanta Magnuszewska**  
- Wydział Biologiczno-Chemiczny

**dr Michał Piotr Sienkiewicz**  
- Wydział Biologiczno-Chemiczny

**dr Barbara Szachowicz-Petelska**  
- Wydział Biologiczno-Chemiczny

**dr Anna Augustyn**  
- Wydział Ekonomii i Zarządzania

**dr Arkadiusz Marcin Niedźwiedzki**  
- Wydział Ekonomii i Zarządzania

**dr Anna Rygorowicz-Kuźma**  
- Wydział Filologiczny

**dr Agnieszka Bołtuć**  
- Wydział Matematyki i Informatyki

**dr Małgorzata Elżbieta Hryniewicka**  
- Wydział Matematyki i Informatyki

**dr Agnieszka Stocka**  
- Wydział Matematyki i Informatyki

**dr Rafał Dowgier**  
- Wydział Prawa

**dr Lech Andrzej Jamróż**  
- Wydział Prawa

**dr Karol Kuźmicz**  
- Wydział Prawa

## ODZNACZENIA

ZŁOTY MEDAL ZA DŁUGOLETNIĄ SŁUŻBĘ

**mgr Katarzyna Kwaśniewska**  
- Wydział Matematyki i Informatyki

**Ewa Bożena Sokołowska**  
- Wydział Matematyki i Informatyki

SREBRNY MEDAL ZA DŁUGOLETNIĄ SŁUŻBĘ

**Bożena Dudziec**  
- Wydział Biologiczno-Chemiczny

TYTUŁ „ZASŁUŻONY DLA UNIWERSYTETU”

**prof. dr hab. Kazimierz Meredyk**  
- Wydział Ekonomii i Zarządzania

**dr hab. Józef Rogowski, prof. UwB**  
- Wydział Ekonomii i Zarządzania

**mgr Ludmiła Puchalska**  
- Biblioteka Uniwersytecka im. J. Giedroycia

**Natalia Sawicka**  
- Biblioteka Uniwersytecka im. J. Giedroycia

MEDAL UNIWERSYTETU W BIAŁYMSTOKU

**prof. dr hab. Zbigniew Figaszewski**  
- Wydział Biologiczno-Chemiczny

**prof. dr hab. Zbigniew Kuderowicz**  
- Wydział Historyczno-Socjologiczny

**prof. Yatsuka Nakamura**  
- Shinshu University w Nagano (Japonia)

MEDAL KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ

**prof. dr hab. Andrzej Stefan Górniak**  
- Wydział Biologiczno-Chemiczny

**dr Elżbieta Wołyniec**  
- Wydział Biologiczno-Chemiczny

**dr Stanisław Czerep**  
- Wydział Historyczno-Socjologiczny

**dr hab. Cezary Kukło, prof. UwB**  
- Wydział Historyczno-Socjologiczny

**dr Ewa Alicja Matuszczyk**  
- Wydział Historyczno-Socjologiczny

**prof. dr hab. Antoni Mironowicz**  
- Wydział Historyczno-Socjologiczny

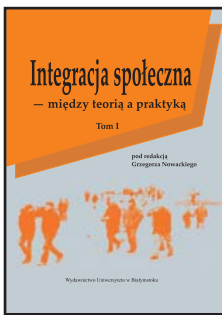
**prof. dr hab. Halina Parafianowicz**  
- Wydział Historyczno-Socjologiczny

**prof. dr hab. Włodzimierz Pawluczuk**  
- Wydział Historyczno-Socjologiczny

**prof. dr hab. Andrzej Sadowski**  
- Wydział Historyczno-Socjologiczny

**dr Krystyna Barbara Szelągowska**  
- Wydział Historyczno-Socjologiczny

## Wydawnictwo UwB



**Pod redakcją Grzegorza Nowackiego**  
„Integracja społeczna - między teorią a praktyką”

„Problematyka integracji społecznej stosunkowo rzadko pojawia się w socjologii polskiej, zwłaszcza w okresie dominacji tzw. socjologii transformacji, zainteresowanej zmianą poprzez imitację. Właściwie od czasów badań Ossowskiego, Jachera, czy ostatnio prób Misztala i Marody oraz mód na opisywanie (a bardzo rzadko stosowanie) teorii wymiany, czy interakcjonizmu symbolicznego, a wcześniej teorii Parsonsa, nie mamy zbyt wielkiej tradycji do socjologicznego opisywania wspólnot, małych miast, wsi, harmonii społecznej, sieci zintegrowanych, kręgów społecznych, sił spajających społeczeństwo.

(z recenzji dr. hab. Tadeusza Popławskiego, prof. Politechniki Białostockiej)



**Jan Snopko**  
„Finał epopei Legionów Polskich (1916 - 1918)”

„Czyn bojowy Legionów Polskich oraz późniejsze losy żołnierzy tej formacji, prezentowały się jako prawdziwa wojenna epopeja. W książce przedstawiono końcowy okres dziejów tej formacji (po akcie 5 listopada 1916 r.) oraz dół żołnierzy po opuszczeniu szeregów”

Autor

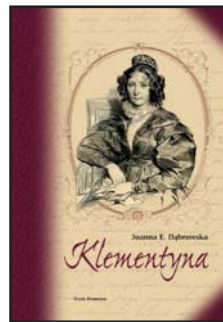


**Ks. Józef Zabielski**  
„Wzrastanie w życiowym powołaniu”

„W niniejszej książce proponuję „zagłębienie się w siebie” i poszukanie odpowiedzi na pytanie: Cur homo? - „Po co człowiek?”

Ze wstępu

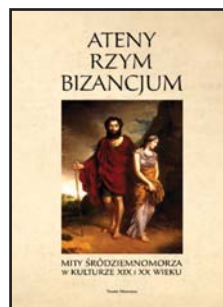
## Trans Humana



**Joanna E. Dąbrowska**  
„Klementyna. Rzec o Klementynie z Tańskich Hoffmanowej”

Proponowana Czytelnikowi książka jest pierwszą próbą całościowego ukazania poglądów Klementyny z Tańskich Hoffmanowej na edukację kobiet pod kątem zadań społecznych oraz próbą oceny jej stanowiska, dokonań w zakresie działań zarówno pedagogicznych, jak i patriotyczno-charytatywnych. Nikt dotychczas nie analizował tych zagadnień, wykorzystując w tak szerokim zakresie korespondencję prywatną pisarki, w znacznej części nigdzie jeszcze niepublikowaną.

Ze wstępu J.E. Dąbrowskiej



**Pod redakcją Jarosława Ławskiego i Krzysztofa Korkkicha**

„Ateny. Rzym. Bizancjum. Mity śródziemnomorza w kulturze XIX i XX wieku”

Przedstawiane rozprawy pokazują przede wszystkim zasięg zjawiska, które można by tu nazwać „antykiem modernistów”, skalę i preferencje tematyczne tej epoki (choćby wojna trojańska jako temat, symbolika Fauna w ujęciu Grzegorza Iglińskiego, historia Erosa i Psyche w odczytaniu Wojciecha Gutowskiego i Dariusza Trzeźniowskiego).

Od Redakcji



**Walentyna Wróblewska**  
„Autoedukacja studentów w uniwersytecie - ujęcie z perspektywy podmiotu”

Z analizy wielu przedstawionych w książce ujęć autoedukacji zauważyć można, że jest to proces bardzo złożony, mający duże znaczenie, a przy tym trudny do jednoznacznego zdefiniowania.

Z wprowadzenia W. Wróblewskiej

## Temida



**Ewa M. Guzik-Makaruk**

„Transplantacja organów, tkanek i komórek w ujęciu prawnym i kryminologicznym”

Aktualne postępy w medycynie wygenerowały specyficzną dla naszych czasów problematykę prawną, związaną z przeszczepami narządów, które w przeszłości jako medycznie niewykonalne były nieistotne z punktu widzenia prawa. (...) Autorka wplata w swoją pracę postulaty reform, przy czym należy dobitnie zauważyć, że nie ulega przy tym pokusie formułowania radykalnych wniosków, lecz - co jest charakterystyczne dla całej rozprawy - snuje wnikliwe rozważania.

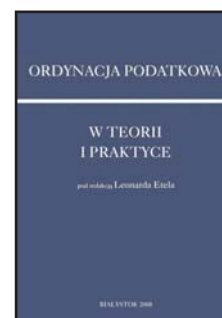
Od Redakcji



**Wydział Prawa Uniwersytetu w Białymstoku**  
„Białostockie studia prawnicze - zeszyt 4”

Opracowanie to powstało we współpracy z pracownikami naukowymi Wydziału Prawa Uniwersytetu im. T.G. Masaryka w Białymstoku i jest poświęcone zagadnieniom związanym z nieruchomościami. Obszerność tematu wymusiła przyjęcie struktury opracowania z podziałem na prawo prywatne (głównie cywilne) i prawo publiczne (administracyjne, finansowe).

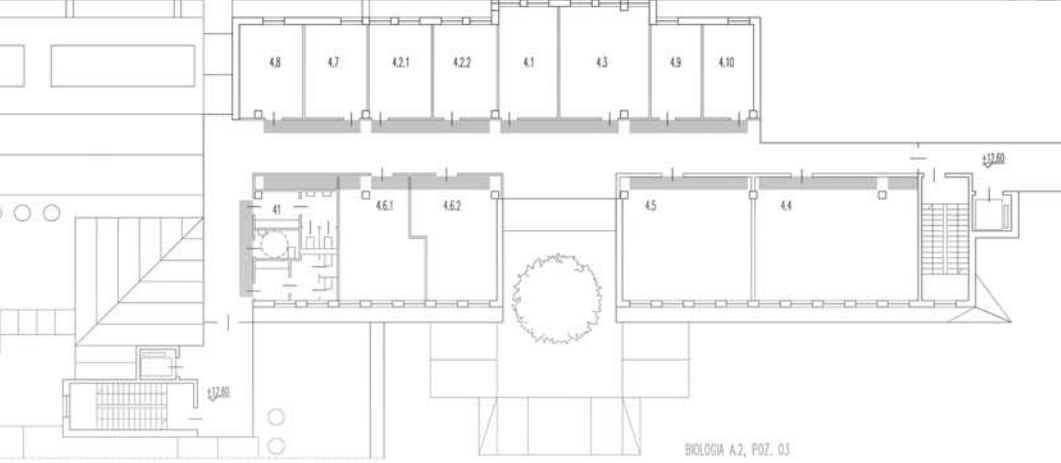
Od Redakcji



**Pod redakcją Leonarda Etela**  
„Ordynacja podatkowa w teorii i praktyce”

Składające się na publikację opracowania cechuje szeroki aspekt problemów, których dotyczą, co zapewne daje obraz jakości uregulowań zawartych w Ordynacji podatkowej. W wielu przypadkach są one nie dość jasne, co jest źródłem problemów interpretacyjnych związanych z ich stosowaniem.

Od Redakcji



BIOLOGIA A2, POZ. 03

